

ที่ ศธ ๐๔๐๐๘/๖๑๙๓

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ กทม ๑๐๓๐๐

๒๒ มกราคม ๒๕๖๒

เรื่อง การจัดสรรงบประมาณสำหรับศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายโครงการนักรุกกิจน้อยมีคุณธรรม
นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. รายชื่อโรงเรียนศูนย์แกนนำ	จำนวน ๑ ชุด
	๒. บัญชีจัดสรร	จำนวน ๑ ชุด
	๓. แนวดำเนินการศูนย์แกนนำ	จำนวน ๑ ชุด

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา ได้ดำเนินโครงการนักรุกกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ และกำหนดกิจกรรมในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ คือ การสนับสนุนงบประมาณให้โรงเรียนศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายโครงการนักรุกกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ เพื่อใช้ในการดำเนินกิจกรรมของศูนย์ให้เกิดความต่อเนื่องและยั่งยืน และสามารถทำหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในการนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้จัดสรรงบประมาณให้โรงเรียนศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายโครงการนักรุกกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ โรงเรียนละ ๓๐,๐๐๐ บาท (สามหมื่นบาทถ้วน) รายละเอียดดังสิ่งที่ส่งมาด้วย โดยใช้งบประมาณปี ๒๕๖๒ จากแผนงานบูรณาการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และการจัดการมลพิษและสิ่งแวดล้อม โครงการสร้างจิตสำนึกและความรู้ในการผลิตและบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม กิจกรรมหลักการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และการจัดการมลพิษและสิ่งแวดล้อม งบดำเนินงาน เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับดำเนินกิจกรรมของศูนย์ ทั้งนี้ ให้รายงานผลการดำเนินงานภายในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๒ ตามแบบรายงานในแนวดำเนินการศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายและส่งเล่มรายงานพร้อมซีดีที่ประกอบด้วยเนื้อหาและรูปภาพ ถึงสำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา อาคาร สพฐ. ๕ ชั้น ๑๐ กระทรวงศึกษาธิการ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๐๐

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายบุญรักษ์ ยอดเพชร)
เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา

โทร ๐ ๒๒๘๘ ๕๘๘๘

รายชื่อโรงเรียนศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายโครงการนักรุกกึ๋นน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์

ที่	สังกัด	โรงเรียน	จำนวนเงิน	หมายเหตุ
๑	สพป.เชียงราย เขต ๓	โรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี	๓๐,๐๐๐	
๒	สพป.เชียงราย เขต ๔	โรงเรียนบ้านเมืองกาญจน	๓๐,๐๐๐	
๓	สพป.เชียงราย เขต ๔	โรงเรียนเพ็ญหลวง ๑๖	๓๐,๐๐๐	
๔	สพป.แม่ฮ่องสอน เขต ๑	โรงเรียนบ้านวนาหลวง	๓๐,๐๐๐	
๕	สพป.กาญจนบุรี เขต ๓	โรงเรียนวัดวังกวีเวการาม	๓๐,๐๐๐	
๖	สพป.ขอนแก่น เขต ๑	โรงเรียนบ้านโสกแต้	๓๐,๐๐๐	
๗	สพป.จันทบุรี เขต ๒	โรงเรียนวัดเวฬุวัน	๓๐,๐๐๐	
๘	สพป.ฉะเชิงเทรา เขต ๒	โรงเรียนวัดดงยาง (ดงยางรักษาราชูร์บำรุง)	๓๐,๐๐๐	
๙	สพป.นครปฐม เขต ๒	โรงเรียนวัดดอนหวาย (นครรัฐประสาธ)	๓๐,๐๐๐	
๑๐	สพป.นครปฐม เขต ๒	โรงเรียนวัดเชิงเลน (นครใจราชูร์)	๓๐,๐๐๐	
๑๑	สพป.นครราชสีมา เขต ๗	โรงเรียนเพชรหนองขาม	๓๐,๐๐๐	
๑๒	สพป.บุรีรัมย์ เขต ๔	โรงเรียนบ้านหนองขวาง	๓๐,๐๐๐	
๑๓	สพป.ยโสธร เขต ๒	โรงเรียนบ้านดงสำราญ	๓๐,๐๐๐	
๑๔	สพป.ระยอง เขต ๒	โรงเรียนชุมชนวัดตะเคียนงาม	๓๐,๐๐๐	
๑๕	สพป.ราชบุรี เขต ๑	โรงเรียนอนุบาลปากท่อ	๓๐,๐๐๐	
๑๖	สพป.ราชบุรี เขต ๒	โรงเรียนวัดหนองกบ (ขุนทองประชานุเคราะห์)	๓๐,๐๐๐	
๑๗	สพป.ลพบุรี เขต ๒	โรงเรียนชุมชนวัดจโก มีตรภาพที่ ๑๕๗	๓๐,๐๐๐	
๑๘	สพป.สกลนคร เขต ๑	โรงเรียนศิริราชูร์วิทยาคาร	๓๐,๐๐๐	
๑๙	สพป.สกลนคร เขต ๑	โรงเรียนโพนงามโคกวิทยาคาร	๓๐,๐๐๐	
๒๐	สพป.สุโขทัย เขต ๑	โรงเรียนบ้านบึงหญ้า	๓๐,๐๐๐	
๒๑	สพป.สุรินทร์ เขต ๒	โรงเรียนสระขุดดงสำราญวิทยา	๓๐,๐๐๐	
๒๒	สพป.หนองบัวลำภู เขต ๑	โรงเรียนโคกม่วงทองวิทยา	๓๐,๐๐๐	
๒๓	สพป.อ่างทอง	โรงเรียนวัดหนองยาง	๓๐,๐๐๐	
รวม สพป.			๖๙๐,๐๐๐	
๒๔	สพม. เขต ๔ (จังหวัดปทุมธานี)	โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการปทุมธานี	๓๐,๐๐๐	
๒๕	สพม. เขต ๗ (จังหวัดสระแก้ว)	โรงเรียนคลองน้ำใสวิทยาคาร	๓๐,๐๐๐	
๒๖	สพม. เขต ๘ (จังหวัดราชบุรี)	โรงเรียนราชโบริกานุเคราะห์	๓๐,๐๐๐	
๒๗	สพม. เขต ๙ (จังหวัดสุพรรณบุรี)	โรงเรียนทุ่งคลีโคกช้างวิทยา	๓๐,๐๐๐	
๒๘	สพม. เขต ๑๐ (จังหวัดเพชรบุรี)	โรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี	๓๐,๐๐๐	

รายชื่อโรงเรียนศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายโครงการนักรุกกิจน้อมมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์

ที่	สังกัด	โรงเรียน	จำนวนเงิน	หมายเหตุ
๒๙	สพม. เขต ๑๐ (จังหวัดประจวบคีรีขันธ์)	โรงเรียนยางชุมวิทยา	๓๐,๐๐๐	
๓๐	สพม. เขต ๑๐ (จังหวัดสมุทรสาคร)	โรงเรียนสมุทรสาครวิทยาลัย	๓๐,๐๐๐	
๓๑	สพม. เขต ๑๐ (จังหวัดสมุทรสาคร)	โรงเรียนวัดธรรมจริยาภิรมย์	๓๐,๐๐๐	
๓๒	สพม. เขต ๑๒ (จังหวัดพัทลุง)	โรงเรียนพัทลุง	๓๐,๐๐๐	บัญชี รร.
๓๓	สพม. เขต ๑๔ (จังหวัดพังงา)	โรงเรียนทับปุดวิทยา	๓๐,๐๐๐	
๓๔	สพม. เขต ๑๙ (จังหวัดเลย)	โรงเรียนศรีสองรักษ์วิทยา	๓๐,๐๐๐	
๓๕	สพม. เขต ๒๐ (จังหวัดอุดรธานี)	โรงเรียนเพ็ญพิทยาคม	๓๐,๐๐๐	
๓๖	สพม. เขต ๒๒ (จังหวัดมุกดาหาร)	โรงเรียนหนองสูงสามัคคีวิทยา	๓๐,๐๐๐	
๓๗	สพม. เขต ๒๒ (จังหวัดนครพนม)	โรงเรียนกุดฉิมพิทยาคม	๓๐,๐๐๐	
๓๘	สพม. เขต ๒๘ (จังหวัดยโสธร)	โรงเรียนสมเด็จพระญาณสังวร ในพระสังฆราชูปถัมภ์	๓๐,๐๐๐	
๓๙	สพม. เขต ๓๑ (จังหวัดนครราชสีมา)	โรงเรียนนิคมพิมายศึกษา	๓๐,๐๐๐	
๔๐	สพม. เขต ๓๕ (จังหวัดลำปาง)	โรงเรียนแจ้ห่มวิทยา	๓๐,๐๐๐	บัญชี รร.
๔๑	สพม. เขต ๓๖ (จังหวัดเชียงราย)	โรงเรียนแม่เจดีย์พิทยาคม	๓๐,๐๐๐	
๔๒	สพม. เขต ๓๗ (จังหวัดแพร่)	โรงเรียนร้องกวางอนุสรณ์	๓๐,๐๐๐	
๔๓	สพม. เขต ๔๑ (จังหวัดกำแพงเพชร)	โรงเรียนปางมะค่าพิทยาคม	๓๐,๐๐๐	
๔๔	สพม. เขต ๔๒ (จังหวัดอุทัยธานี)	โรงเรียนพุทธมงคลวิทยา	๓๐,๐๐๐	
รวม สพม.			๖๓๐,๐๐๐	
๔๕	สศศ.	โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เชียงใหม่	๓๐,๐๐๐	
๔๖	สศศ.	โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๔ จังหวัดพะเยา	๓๐,๐๐๐	
๔๗	สศศ.	โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๕๔ จังหวัดอำนาจเจริญ	๓๐,๐๐๐	
รวม สศศ.			๙๐,๐๐๐	
รวมจำนวนทั้งสิ้น			๑,๔๑๐,๐๐๐	

รายละเอียดประกอบกรโอนเปลี่ยนแปลงการจัดสรรงบประมาณรายจ่าย

แผนงานบูรณาการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และการจัดการมลพิษและสิ่งแวดล้อม

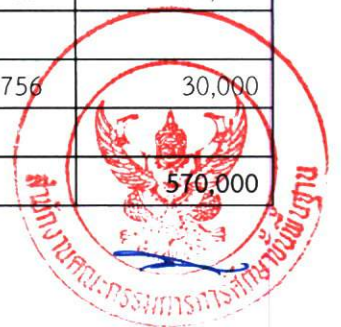
โครงการสร้างจิตสำนึกและความรู้ในการผลิตและบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

กิจกรรมหลักการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศและการจัดการมลพิษและสิ่งแวดล้อม

งบดำเนินงาน

ที่	จังหวัด	รหัสพื้นที่	รหัสหน่วยรับงบ.	จำนวนเงิน
1	ปทุมธานี			
	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4	P1300	2000400718	30,000
2	ปราจีนบุรี			
	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7	P2500	2000400721	30,000
3	ราชบุรี			
	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8	P7000	2000400722	30,000
4	สุพรรณบุรี			
	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9	P7200	2000400723	30,000
5	เพชรบุรี			
	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10	P7600	2000400724	120,000
6	พังงา			
	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14	P8200	2000400728	30,000
7	เลย			
	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19	P4200	2000400733	30,000
8	อุดรธานี			
	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20	P4100	2000400734	30,000
9	นครพนม			
	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22	P4800	2000400736	60,000
10	ศรีสะเกษ			
	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28	P3300	2000400742	30,000
11	นครราชสีมา			
	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31	P3000	2000400745	30,000
12	เชียงราย			
	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36	P5700	2000400750	30,000
13	แพร่			
	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37	P5400	2000400751	30,000
14	กำแพงเพชร			
	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41	P6200	2000400755	30,000
15	นครสวรรค์			
	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42	P6000	2000400756	30,000
	รวมทั้งสิ้น			570,000

๓๓

รายละเอียดประกอบการโอนเปลี่ยนแปลงการจัดสรรงบประมาณรายจ่าย

แผนงานบูรณาการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และการจัดการมลพิษและสิ่งแวดล้อม

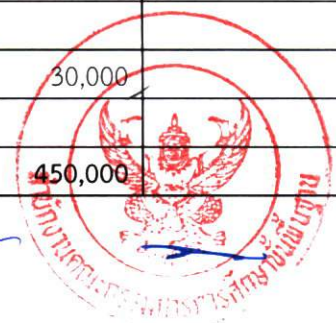
โครงการสร้างจิตสำนึกและความรู้ในการผลิตและบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

กิจกรรมหลักการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศและการจัดการมลพิษและสิ่งแวดล้อม

งบดำเนินงาน

ที่	จังหวัด	รหัสพื้นที่	รหัสหน่วยรับงบปม.	จำนวนเงิน	หมายเหตุ
1	สพป. ลพบุรี				
	เขต 2	P1600	2000400278	30,000	
2	สพป. อ่างทอง				
	เขต 1	P1500	2000400167	30,000	
3	สพป. ฉะเชิงเทรา				
	เขต 2	P2400	2000400183	30,000	
4	สพป. ระยอง				
	เขต 2	P2100	2000400270	30,000	
5	สพป. จันทบุรี				
	เขต 2	P2200	2000400179	30,000	
6	สพป. นครราชสีมา				
	เขต 7	P3000	2000400495	30,000	
7	สพป. บุรีรัมย์				
	เขต 4	P3100	2000400427	30,000	
8	สพป. สุรินทร์				
	เขต 2	P3200	2000400393	30,000	
9	สพป. ยโสธร				
	เขต 2	P3500	2000400261	30,000	
10	สพป. ขอนแก่น				
	เขต 1	P4000	2000400445	30,000	
11	สพป. สกลนคร				
	เขต 1	P4700	2000400367	60,000	
12	สพป. หนองบัวลำภู				
	เขต 1	P3900	2000400304	30,000	
13	สพป. แม่ฮ่องสอน				
	เขต 1	P5800	2000400254	30,000	
14	สพป. ลำปาง				
	ร.ร.แจ้ห่มวิทยา	P5200	2000400668	30,000	
	ยอดยกไป			450,000	

ที่	จังหวัด	รหัสพื้นที่	รหัสหน่วยรับงบปม.	จำนวนเงิน	หมายเหตุ
	ยอดยกมา			450,000	
15	สพป. เชียงราย				
	เขต 3	P5700	2000400407	30,000	
	เขต 4	P5700	2000400409	60,000	
16	สพป. สุโขทัย				
	เขต 1	P6400	2000400300	30,000	
17	สพป. นครปฐม				
	เขต 2	P7300	2000400200	60,000	
18	สพป. กาญจนบุรี				
	เขต 3	P7100	2000400316	30,000	
19	สพป. ราชบุรี				
	เขต 1	P7000	2000400272	30,000	
	เขต 2	P7000	2000400274	30,000	
20	สพป. พัทลุง				
	ร.ร.พัทลุง	P9300	2000400635	30,000	
		รวมทั้งสิ้น		750,000	

(Handwritten signature)

รายละเอียดประกอบการโอนเปลี่ยนแปลงการจัดสรรงบประมาณรายจ่าย

แผนงานบูรณาการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และการจัดการมลพิษและสิ่งแวดล้อม

โครงการสร้างจิตสำนึกและความรู้ในการผลิตและบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

กิจกรรมหลักการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศและการจัดการมลพิษและสิ่งแวดล้อม

งบดำเนินงาน

ที่	จังหวัด	รหัสพื้นที่	รหัสหน่วยรับปม.	จำนวนเงิน
1	อำนาจเจริญ			
	ร.ร.ราชประชานุเคราะห์ 54	P3700	2000400542	30,000
2	พะเยา			
	ร.ร.ราชประชานุเคราะห์ 24	P5600	2000400549	30,000
3	เชียงใหม่			
	ร.ร.ศึกษาสงเคราะห์เชียงใหม่	P5000	2000400540	30,000
	รวมทั้งสิ้น			90,000

รายละเอียดประกอบการจัดสรรงบประมาณสำหรับโรงเรียนศูนย์แกนนำขยายเครือข่าย
โครงการนักรุกกิจน้อมมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์
จำนวน ๔๗ โรงเรียนๆ ละ ๓๐,๐๐๐ บาท (สามหมื่นบาทถ้วน)

*****

๑. ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาบุคลากรภายในโรงเรียนศูนย์แกนนำ และเครือข่าย ตามแนวทางโครงการนักรุกกิจน้อม
๒. ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาหลักสูตร การจัดกิจกรรม/การจัดการเรียนรู้ ตามแนวทางโครงการนักรุกกิจน้อม ของโรงเรียนศูนย์แกนนำ และเครือข่าย
๓. ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนศูนย์แกนนำ และเครือข่าย
๔. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาศูนย์แกนนำ และเครือข่าย

การรายงานผลการดำเนินงาน

๑. ส่งเล่มรายงานตามแบบรายงานในแนวดำเนินการศูนย์แกนนำ ภายในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๒ โดยรายงานผ่านสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
๒. ส่งไฟล์หลักสูตร การจัดกิจกรรม/การจัดการเรียนรู้ ตามแนวทางโครงการนักรุกกิจน้อม ทั้งของโรงเรียนศูนย์แกนนำ และเครือข่าย
๓. ส่งข้อมูลรายละเอียด/ภาพผลิตภัณฑ์ ที่พัฒนาต่อยอด ทั้งของโรงเรียนศูนย์แกนนำ และเครือข่าย

*****

แนวดำเนินการศูนย์แกนนำขยายเครือข่าย
โครงการนักรุกกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ (ปรับปรุง)

โครงการนักรุกกิจน้อยมีคุณธรรม
นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์
โมเดล
สร้างงาน สร้างคน สร้างอาชีพ
สู่ประเทศไทย 4.0 “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน”

สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

เอกสารแนวดำเนินการศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายโครงการนักรุกกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ฉบับนี้ เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานของโรงเรียนศูนย์แกนนำฯ รุ่นที่ 1 - 2 ได้มีการปรับปรุงเนื้อหารายละเอียดบางส่วนของเอกสารแนวดำเนินการศูนย์แกนนำฯ ฉบับแรก และสร้างโมเดลการขับเคลื่อนการทำงานของศูนย์ให้เป็นรูปธรรม พร้อมคำอธิบายรายละเอียด เพื่อให้โรงเรียนที่ตั้งศูนย์ทำงานได้ง่ายขึ้น แต่ทั้งนี้ยังคงยึดหลักสำคัญไว้ 3 ประการ คือ 1) บทบาทหน้าที่การดำเนินงานของศูนย์ คือ การขยายผลการจัดการเรียนรู้งานอาชีพตามแนวทางโครงการนักรุกกิจน้อยฯ 4 ประการ ให้แก่โรงเรียนและชุมชนที่สนใจ 2) กระบวนการทำงานของศูนย์แบบมีส่วนร่วมกับชุมชนและเครือข่ายที่เข้ามาสนับสนุน 3) ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียน 4 ประการ คือ นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพอิสระการเป็นผู้ประกอบการ มีทักษะพื้นฐานการเป็นผู้ประกอบการ คิดเป็น ทำได้ ขายเป็น ความมีคุณธรรมสู่ความสำเร็จในการประกอบอาชีพการเป็นผู้ประกอบการหรือการทำธุรกิจ มีความซื่อสัตย์ ขยัน อดทน มุ่งมั่น กตัญญู (รู้จักแบ่งปันสังคม) มีความคิดสร้างสรรค์ใหม่ๆ สร้างผลงานขายได้เชิงพาณิชย์ การรู้จักทรัพย์สินทางปัญญาของตนเองและการไม่ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาของผู้อื่น ผลกระทบที่สำคัญ คือ ความพึงพอใจของชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขอขอบคุณคณะทำงานจัดทำเอกสาร คณะทำงานปรับร่างเอกสารให้สำเร็จเรียบร้อยเป็นอย่างดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารฉบับนี้จะทำให้โรงเรียนที่ได้รับมอบหมายจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ทำหน้าที่เป็นศูนย์ขยายผลโครงการนักรุกกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ไปยังโรงเรียนและชุมชนที่สนใจสามารถทำงานได้ง่ายขึ้น

สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	
ส่วนที่ 1 บทนำ	1
• ความเป็นมา.....	1
• วัตถุประสงค์.....	12
• แนวคิดหลักของการตั้งศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายโครงการนักรุกกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์.....	13
• ภาพความสำเร็จของศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายฯ.....	13
• แผนการขยายศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายฯ.....	14
• คำสำคัญ.....	16
ส่วนที่ 2 โมเดลการขับเคลื่อนศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายฯ	18
• คำอธิบายรายละเอียดของโมเดลการขับเคลื่อนศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายฯ.....	19
- ด้านปัจจัย.....	19
- ด้านกระบวนการ.....	26
- ด้านผลผลิต.....	27
- ด้านผลลัพธ์.....	27
- ด้านผลกระทบ.....	27
ส่วนที่ 3 การดำเนินการและการพัฒนาศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายฯ.....	28
• การจัดทำแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการประจำปี.....	28
• กิจกรรมดำเนินการศูนย์ศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายฯ.....	29
• การนิเทศ กำกับ ติดตามผลการดำเนินการ.....	32
• การประเมินผลการดำเนินการ.....	44
• การจัดทำรายงานผลการประเมิน.....	79
ส่วนที่ 4 การพัฒนาและขยายเครือข่ายของศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายฯ.....	81
• การพัฒนาศูนย์แกนนำ.....	81
• การขยายเครือข่าย.....	82
• การแลกเปลี่ยนเรียนรู้.....	83
• การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ความรู้และผลงาน.....	84
• การเผยแพร่ประกาศเกียรติคุณ.....	84
• การส่งเสริมการตลาด.....	84
ส่วนที่ 5 คำถามและคำตอบโครงการนักรุกกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์.....	85

เรื่อง	หน้า
บรรณานุกรม.....	100
ภาคผนวก	101
• ภาคผนวก 1 รายชื่อศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายฯ รุ่นที่ 1.....	102
• ภาคผนวก 2 ข้อเสนอแนะแนวทางสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่จะขยายผล โครงการนักรุกถิ่นน้อยๆ.....	103
• ภาคผนวก 3 สะท้อนคิด สะท้อนผล สะท้อนโครงการ.....	107
• ภาคผนวก 4 ตารางการประชุมอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายฯ	108
• ภาคผนวก 5 กิจกรรมการประชุมอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายฯ	109
• ภาคผนวก 6 แผนแม่บทโครงการพัฒนาการศึกษาในพื้นที่โครงการพัฒนาดอยตุง	111
คณะกรรมการจัดทำเอกสาร	127

ส่วนที่ 1 บทนำ

ความเป็นมา

โครงการนักรูถุกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ เกิดจากการที่สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษาได้จัดเก็บข้อมูลจากโรงเรียนแล้วพิจารณาเห็นว่าโรงเรียนได้เปิดสอนงานอาชีพในโรงเรียนทุกโรงเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี บางโรงเรียนจัดทำเป็นรายวิชาเพิ่มเติม บางโรงเรียนสอนเป็นกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นชุมนุมตามความสนใจของผู้เรียน บางโรงเรียนสอนบูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น เช่น สาระการเรียนรู้ศิลปะ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เป็นต้น สามารถผลิตชิ้นงานได้อย่างหลากหลายโดยมีฐานการผลิตจากแหล่งวัตถุดิบและภูมิปัญญาของท้องถิ่น มีโรงเรียนจำนวนไม่น้อยนักเรียนสามารถผลิตชิ้นงานได้จำนวนมาก สามารถสร้างรายได้ระหว่างเรียนและปลูกฝังคุณลักษณะที่ดีให้กับนักเรียนตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้เป็นอย่างดี แต่คุณภาพผลงานนักเรียน วิธีคิดและการจัดการเรียนการสอนของครูให้กับนักเรียนในเรื่องนี้สมควรได้รับการต่อยอดพัฒนาให้เหมาะสมกับสถานการณ์ของโลกและสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน และเพื่อสอดคล้องและเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 - 12 ที่ให้ความสำคัญกับเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (Creative Economy) ที่มุ่งให้ประเทศมีการผลิตสินค้าและบริการอย่างสร้างสรรค์ เพิ่มมูลค่าสินค้าโดยใช้นวัตกรรมเข้ามาช่วยในการผลิต เพื่อสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ ดังนั้น การสร้างเศรษฐกิจสร้างสรรค์ให้เกิดขึ้นในสังคมไทยอย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืนได้ ควรสร้างรากฐานที่เข้มแข็งโดยเริ่มที่การศึกษา ด้วยการบ่มเพาะ ปลูกฝังความสามารถด้านการคิดและเจตคติที่ดีในการทำงาน การสร้างสรรค์ การส่งมอบความรู้และทักษะที่จำเป็นในการทำงาน การรู้จักหาโอกาสและช่องทางทำมาหากินและก้าวเข้าสู่โลกแห่งการทำงานให้นักเรียนตั้งแต่ยังเป็นเด็กให้สามารถนำไปใช้ในอนาคต ดังนั้น สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา จึงได้จัดทำโครงการนักรูถุกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ให้นักเรียนเรียนรู้ด้านธุรกิจหรือการเป็นผู้ประกอบการตามความเหมาะสมกับวัย ให้นักเรียนมีความสามารถ “คิดเป็น ทำได้ ขายเป็น” อย่างมีคุณธรรม มีการสร้างสรรค์ชิ้นงานใหม่ๆ และจดลิขสิทธิ์ อนุสิทธิบัตร สิทธิบัตร เพื่อปลูกฝังการรักษาทรัพย์สินทางปัญญาของตนเองและการไม่ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาของผู้อื่น ประสพการณ์จากกิจกรรมนี้จะทำให้นักเรียนเกิดความมั่นใจในตนเอง มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพอิสระเป็นทางเลือกอาชีพหนึ่งในอนาคตได้ และเป็นการพัฒนาคุณภาพเด็กไทยยุคใหม่ที่สอดคล้องกับแนวคิดของการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 และการเตรียมเยาวชนในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนได้เป็นอย่างดี โครงการได้เริ่มเก็บข้อมูลและดำเนินการมาตั้งแต่ปีงบประมาณ 2553 ถึงปัจจุบัน

โครงการนักธุรกิจน้อยมีคุณธรรม

นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์

โมเดล

สร้างงาน สร้างคน สร้างอาชีพ

สู่ประเทศไทย 4.0 “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน”

เป้าหมาย

1

เป็นพันธมิตรสำคัญที่ร่วมขับเคลื่อน
การปฏิรูปการศึกษาไทยสู่ศตวรรษที่ 21

2

เตรียมเด็กไทยรุ่นใหม่ ให้สามารถ
ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงตามกระแสของโลก

3

พัฒนากำลังคนสอดคล้องกับแผนพัฒนา
เศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12

4

เปลี่ยนแปลงค่านิยมของเด็กไทยจากการ
เป็นลูกจ้างสู่การเป็นผู้ประกอบการ

5

เปลี่ยนแปลงค่านิยมของเด็กไทยจากการเป็นนักบริโภค นักคิดลอก
เป็นผู้ผลิต และผู้จัดทำอย่างสร้างสรรค์ที่มีคุณธรรม

6

สร้างแรงบันดาลใจให้เด็กไทยรู้เป้าหมายของชีวิต
ปรับเปลี่ยนเส้นทางชีวิตของตนเอง

7

ป้องกันเด็กจากพฤติกรรมเสี่ยง เห็นคุณค่าชีวิต
เกิดความมั่นใจ ก้าวสู่สังคม อย่างมีคุณค่า

8

ให้โอกาสเด็กไทยพัฒนาคุณภาพ
สู่คนไทยในศตวรรษที่ 21

9

ให้เด็กไทยมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เรียนรู้
การพึ่งพาตนเอง ไม่เป็นการละเมิดสิทธิผู้อื่น เป็นผู้
มีความคิดสร้างสรรค์ เป็นคนดีมีคุณภาพของประเทศ

10

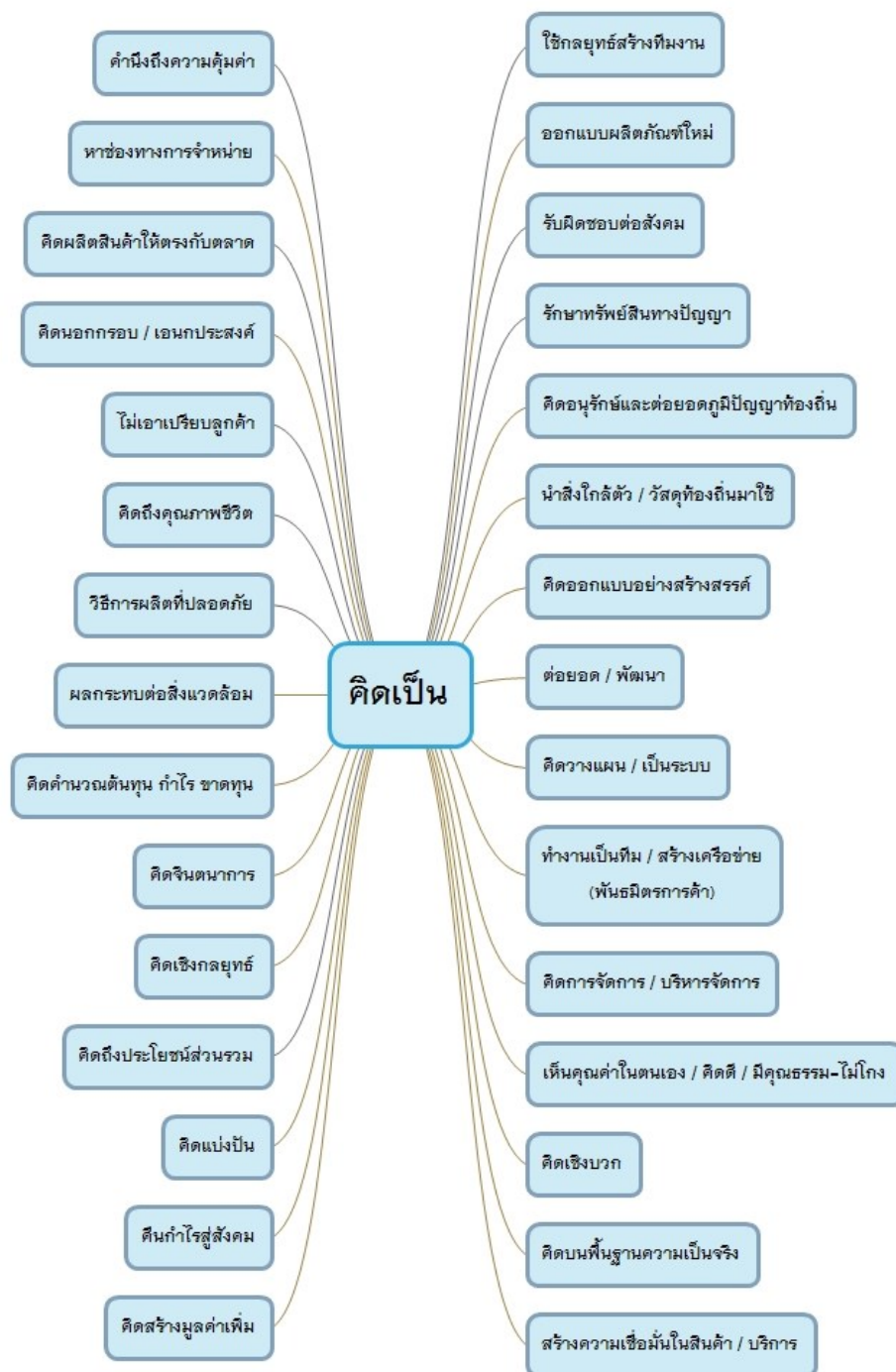
เด็กไทยได้ยกระดับฐานความรู้
จากการสืบค้นเอกสารสิทธิบัตรนานาชาติ
สามารถสร้างทรัพย์สินทางปัญญาสู่นวัตกรรม

หลักการโครงการนักรุกิงาน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ นักเรียน เรียนรู้ และพัฒนา

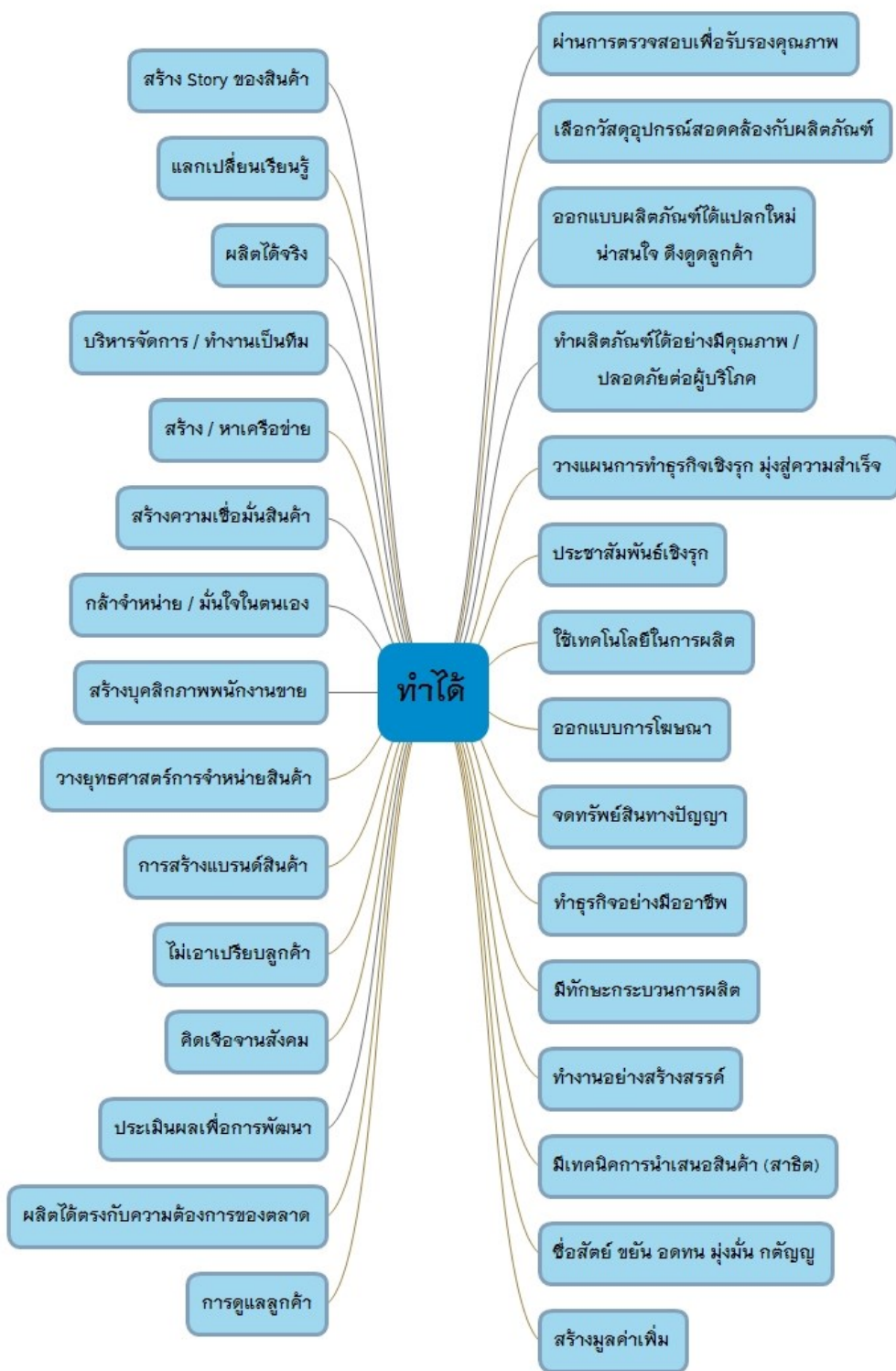
- การเป็นผู้ประกอบการ หรือการทำธุรกิจ
“คิดเป็น ทำได้ ขายเป็น”
- คุณธรรมสู่ความสำเร็จการเป็นผู้ประกอบการ
“ซื่อสัตย์ ยืน อดทน มุ่งมั่น กตัญญู (รู้จักแบ่งปันสังคม)”
- ความคิดสร้างสรรค์ การพัฒนาผลงานขายได้เชิงพาณิชย์
- รักษาทรัพยากรสิ่งแวดล้อมทางปัญญาของตนเอง ไม่ละเมิดทรัพยากร
ทางปัญญาของผู้อื่น

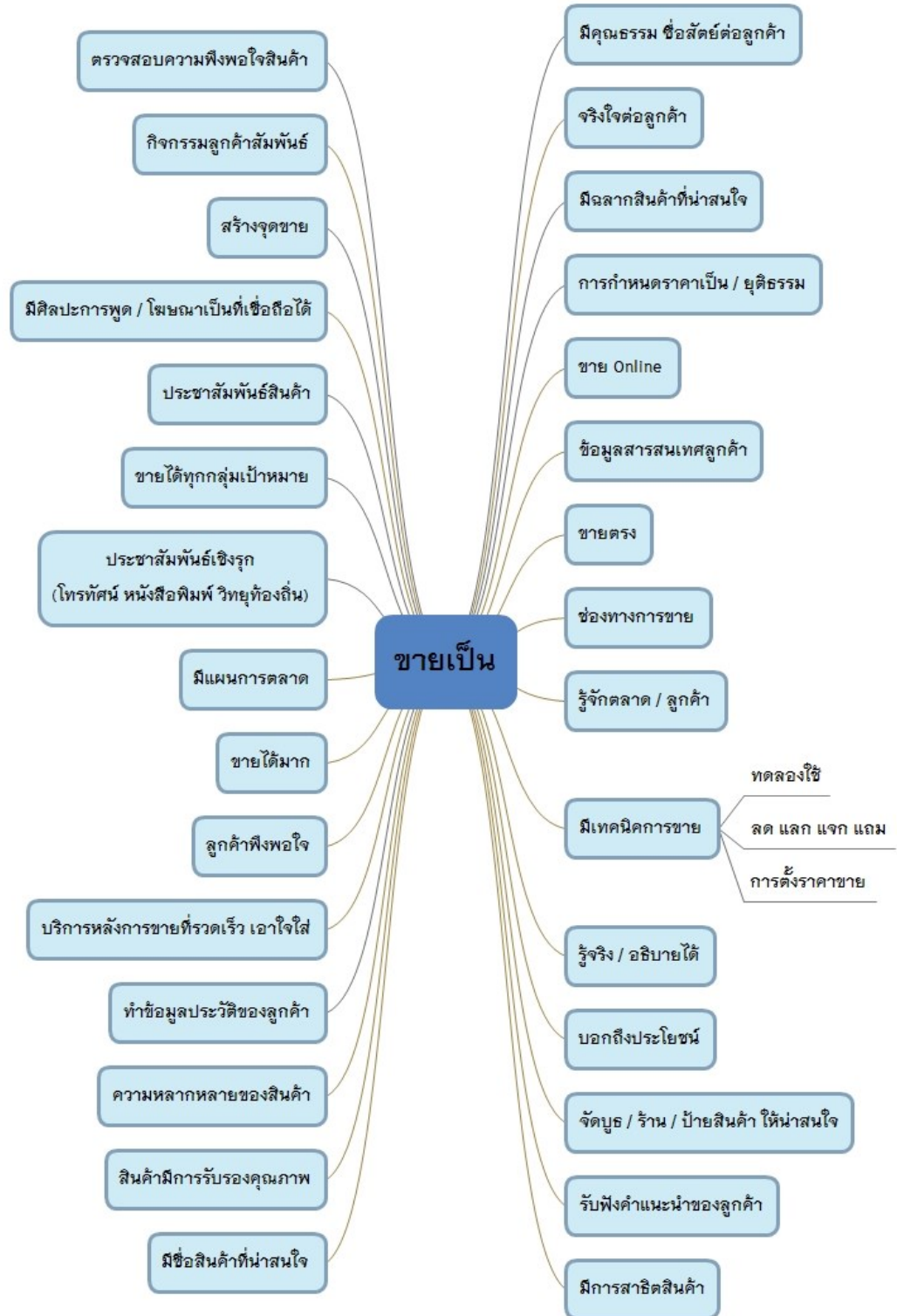

สำนักพัฒนานวัตกรรมจัดการศึกษา (สนก.) สพฐ.

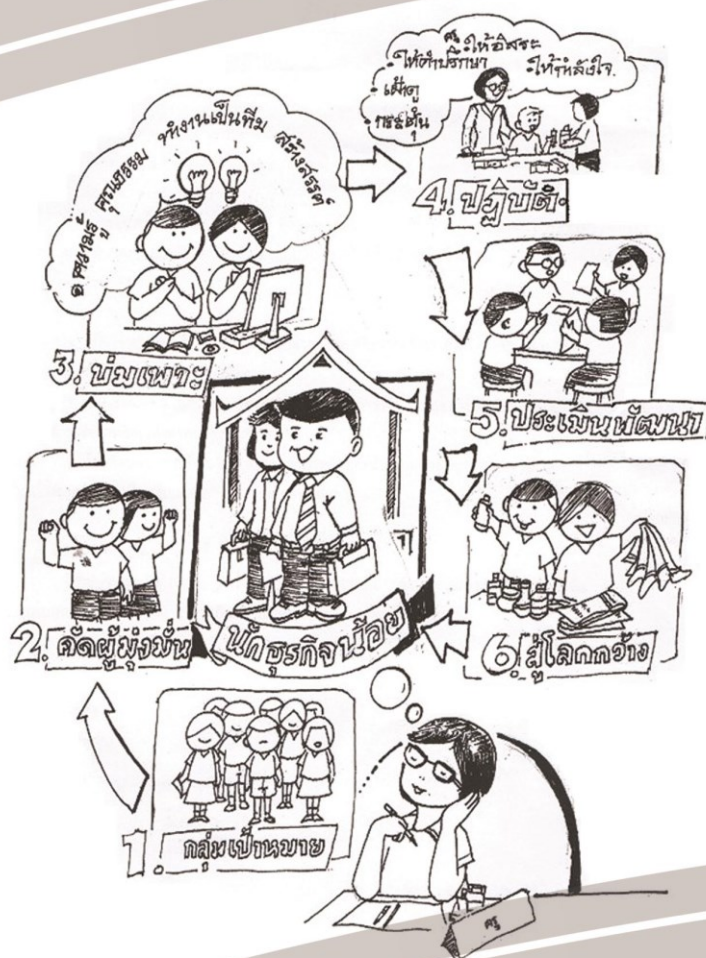

บทบาทครู

นวัตกรรมน้อย
THAILAND 4.0

สร้างความมั่นคงจากภายใน

ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ

ความยุติธรรม

การยกระดับคุณค่ามนุษย์

การรักษาสีแวดล้อม

เชื่อมไทยสู่ประชาคมโลก

การอนุรักษ์โลก

สันติภาพที่มั่นคง

ความเจริญรุ่งเรืองร่วมกัน

ความเจริญเติบโตที่ยั่งยืน

ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ

มีการบวกรถสร้างเยาวชนของชาติให้ทุนลักษณะเป็น
ผู้ประกอบการ / นักธุรกิจที่ตี ประเมินความสำเร็จในอาชีพ
- โดยจัดการเรียนรู้ธุรกิจ ฝึกปฏิบัติการค้าขาย และ/หรือ ทดลองทำ
ธุรกิจ นำผลงานของนักเรียน โรงเรียน และ/หรือ คิดประดิษฐ์
สร้างสรรค์สินค้า / บริการจากวัตถุดิบในท้องถิ่น ที่ขึ้นท้องถิ่นสู่ตลาด

ความอยุ่ติมีสง

มีคุณธรรม มีแรงบันดาลใจ และมุ่งมั่นพัฒนาตนเองสู่ความสำเร็จ
ในชีวิต...จะสร้างสรรคสิ่งใด

- มีการสร้างแรงบันดาลใจ ให้มุ่งมั่นเป็นคนดี มุ่งมั่นพัฒนาตนเอง
ให้ประสบความสำเร็จในชีวิต
- ตั้งเป้าหมายในชีวิต เป้าหมายอาชีพ ทำใจ มีทักษะที่จำเป็น
มีประสบการณ์ เห็นแนวทางในงานอาชีพ

การยกระดับคุณค่ามนุษย์

กิจกรรมการสร้างเยาวชนของชาติที่มีคุณลักษณะเป็นผู้นำประกอบการ/
นักธุรกิจที่ดี มีคุณธรรม และพัฒนามาของสู่ความเป็นผู้นำ
ตนเองของแม่ไม่ผิด
- เสริมสร้างโปรแกรมกำหนดเป้าหมายชีวิต ชื่อสโลว์ ชอน ออก
บุ่มบ่า กติคุณ สู่ความเป็นผู้นำประกอบการ / นักธุรกิจที่ดี

การรักษาสีแวตล้อม

กิจกรรมการสร้างเยาวชนของชาติ ให้มีคุณลักษณะของนักธุรกิจที่ดี มีคุณธรรม และพัฒนาองค์ความรู้ด้านสำนึกจิตที่ตนเองชอบและใฝ่ฝัน - ตั้งเป้าหมายชีวิต เป้าหมายอาชีพ เรียนรู้ลักษณะอาชีพ เฝ้าจับ ฝึกทักษะที่จำเป็น มีประสบการณ์ เห็นแนวทางในงานอาชีพ ตระหนักถึงการอนุรักษ์สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม ไม่ถูกฉ้อโกง

การอนุรักษ์โลก

มีการบูรณาการฐานเยาวชนของชาติให้มีคุณลักษณะของนักธุรกิจที่ดี มีคุณธรรม และพัฒนาตนเองสู่ความสำเริง คำนึงตนเององ และใส่ใจใน
- จัดทำเป้าหมายชีวิต เป้าหมายอาชีพ เรื่อยสู่ลักษณะอาชีพ ทำใจ มีทักษะ
ที่จำเป็น มีประสบการณ์ เห็นแนวทางในอาชีพ ครบหนักถึง
การอนุรักษ์สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม ในภูมิภาคนี้
- ยอมรับ และรู้จักการยอมรับว่าวัฒนธรรมที่มีแตกต่างต่าง
- ไม่สร้างผลิตภัณฑ์ที่ผิดเพี้ยน และทำลายอาชีพพลเมือง
- ไม่

สันติภาพที่มั่นคง

- มีการวางแผนการสร้างเยาวชนของชาติที่มีคุณลักษณะของนักธุรกิจที่ดี มีคุณธรรม และพัฒนาตนเองสู่ความเป็นผู้นำ ตามที่ตนเองชอบ และใฝ่ฝัน
- เสริมสร้างประสบการณ์กำหนดเป้าหมายในชีวิต ชื่อสัตย์ ยึดมั่น มุ่งมั่น กตัญญู สู่ความเป็นผู้ประกอบการ / นักธุรกิจที่ดี
- สร้างจิตสำนึกในการไม่เอะมิดรักเรียนสาขาวิชา จากผลงานความคิดสร้างสรรค์ ศิลปหัตถกรรม สิ่งประดิษฐ์ ของนักเรียน โรงเรียน ศิลาจารีพระยาชัยนาทนเรนทร

ความเจริญรุ่งเรืองร่วมกัน

- มีการแบ่งงานสร้างเยาวชนของชาติที่มีคุณลักษณะเป็นนักธุรกิจ ที่สร้างทรัพย์สินทางปัญญาสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม
- มีการดำเนินกิจกรรมพัฒนาครู ให้มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถ จัดการเรียนรู้อยู่ในการพัฒนาการคิด การประดิษฐ์ การสร้างนวัตกรรม ผลงานที่เป็นทรัพย์สินทางปัญญา
- มีการแบ่งงานสร้างเยาวชนของชาติที่มีคุณลักษณะเป็นผู้ประกอบการ นักธุรกิจที่มี ประสบความสำเร็จในอาชีพ มีความเจริญรุ่งเรือง ควบคู่กับประชาชนทั่วไป

ความเจริญเติบโตที่ยั่งยืน

- มีการวางแผนการขยายตัวของอาชีวะที่มั่นคงลักษณะเป็นบันไดงูจิกที่ดี
- ประสบความสำเร็จในอาชีพ

- มีการประชุมระดับของครู และนักเรียนเพื่อวางแผนจัดกิจกรรมสร้างประสบการณ์ด้านอาชีพ

- มีการฝึกฝนครู และนักเรียนให้มีวิสัยทัศน์ คิดเชิงธุรกิจที่ดี สร้างรายได้ พึ่งตนเองได้

- มีคุณธรรม มีระเบียบวินัย น่าคบหา พัฒนาตนเองสู่ความสำเร็จในชีวิต
- มีความซื่อสัตย์สุจริตมีใจรักงานโดยอย่าขี้เกียจ

โครงการนักรูทึงน้อยๆ:

ผลกระทบที่เกิดขึ้นเชิงเศรษฐกิจและสังคม

การลงทุน

งบลงทุนพัฒนาโรงเรียนเฉลี่ยปีละ 4.3 ล้านบาท 7 ปี
รวม 30 ล้านบาท

ปริมาณโรงเรียน 600 โรงเรียน

- สนก. พัฒนา จำนวน 400 โรงเรียน
- สพป./สพม./โรงเรียนศูนย์แก่นำขยายเครือข่าย
พัฒนาจำนวน 200 โรงเรียน

งบพัฒนาโรงเรียน เฉลี่ยโรงเรียนละ 5,000 บาท

จำนวนบุคลากร ที่ได้รับการพัฒนา

- ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 200 คน
- ครู จำนวน 800 คน
- นักเรียน ปีละประมาณ 10,000 คน จาก 600 โรงเรียน

ผลกระทบเชิงเศรษฐกิจ

ประมาณการในอัตราตัวเลขต่ำสุด จำนวนนักเรียนมีรายได้โรงเรียนละ 10 คน
จำนวนโรงเรียนที่นักเรียนมีรายได้ จำนวน 400 โรงเรียน อัตรารายได้นักเรียน 1 คน
เท่ากับ 300 บาท : เดือน (รายได้วันละ 15 บาท x 20 วัน (ใน 1 เดือน) = 300 บาท)

การคิดคำนวณ

ปีแรก นักเรียน 1 คน มีรายได้ปีละ 300 บาท x 12 เดือน = 3,600 บาท
จำนวนนักเรียน 4000 คน (จากโรงเรียน 400 โรงเรียน)
สร้างรายได้ปีละ 3,600 บาท x 4,000 คน = 14,400,000 บาท

ปีที่ 2 รายได้ของนักเรียน 2 รุ่น = 14,400,000 บาท x 2 ปี = 28,800,000 บาท

- รายได้นักเรียนแต่ละปีจะเพิ่มขึ้นในอัตราส่วนของจำนวนนักเรียนและจำนวนปี
- ตัวเลขการสร้างรายได้ขึ้นต่ำปีละ 14 ล้านบาท นับเป็นรายได้แฝงที่เพิ่มขึ้นจากรายได้ของประชากรทั่วประเทศ
- แสดงให้เห็นการใช้งบประมาณลงทุนต่ำสุดในการพัฒนาโรงเรียนเฉลี่ยโรงเรียนละ 5,000 บาท กับผลตัวเลขรายได้ของนักเรียนที่เกิดขึ้น
- แสดงถึงการพัฒนาอย่างยั่งยืน เห็นผลเป็นรูปธรรมของโครงการ

ผลกระทบเชิงสังคม

- สร้างคนดี สร้างผู้นำ สร้างทัศนคติที่ดีต่ออาชีพสุจริตอิสระ สร้างประสบการณ์การทำงาน สร้างทรัพยากรสังคมทางปัญญาให้ประเทศ
- ให้นักเรียนเติบโต สร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างรายได้ ส่งผลต่อความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ตามนโยบาย THAILAND 4.0 ของรัฐบาล

สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา (สนก.) สพฐ.

การดำเนินการที่ผ่านมา สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้จัดทำหลักสูตรอบรมครู ผู้บริหารโรงเรียน ประกอบด้วยหัวข้อหลัก เช่น

- ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการนักรุกกิจน้อยๆ เช่น ความสำคัญ ความเป็นมา หลักการโครงการ
- ธรรมาภิบาล และการเขียนแผนธุรกิจเพื่อนำสู่การปฏิบัติ
- การพัฒนาผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์เพื่อการพาณิชย์
- การเพิ่มมูลค่าสินค้า
- ทรัพย์สินทางปัญญา
- การใช้ ICT เพื่อการพาณิชย์
- การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางโครงการนักรุกกิจน้อยๆ

เป็นต้น

และได้คัดเลือกโรงเรียนเข้ารับการอบรม 4 รุ่นๆ ละ 100 โรงเรียน รวมจำนวน 400 โรงเรียน นอกจากการอบรมด้านองค์ความรู้ให้โรงเรียนในโครงการนักรุกกิจน้อยๆ แล้ว โครงการได้จัดเวทีสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การนำเสนอผลงานวิชาการ การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ การนิเทศติดตามเพื่อการพัฒนาและอื่นๆ

โรงเรียนในโครงการได้นำหลักการของโครงการนักรุกกิจน้อยๆ 4 ประการ ลงสู่หลักสูตรสถานศึกษา กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ชุมนุม ชมรมของโรงเรียน เพื่อดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายของโครงการ คุณภาพความสำเร็จของแต่ละโรงเรียนแตกต่างกันออกไป (ในปีงบประมาณ 2559 โรงเรียนศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายโครงการนักรุกกิจน้อยๆ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ได้ของบประมาณไปขยายผลได้อีก 200 โรงเรียน รวมเป็น 600 โรงเรียน)

ต่อมาในปี 2556 ได้คัดเลือกโรงเรียนที่มีผลงานเชิงประจักษ์ ได้รับการยกย่อง ได้รับรางวัลระดับชาติ และระดับนานาชาติ มีผลงานวิจัย จัดตั้งเป็นศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายโครงการนักรุกกิจน้อยๆ มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ รุ่นที่ 1 จำนวน 29 ศูนย์ (รายชื่อดังภาคผนวก)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้มีศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายนักรุกกิจน้อยๆ มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ในท้องถิ่นที่มีการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม และขยายเครือข่ายในการพัฒนาและให้บริการในท้องถิ่น
2. เพื่อพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนและชุมชนที่เป็นศูนย์แกนนำ และเครือข่ายให้มีความรู้ความสามารถพื้นฐานด้านธุรกิจ และการเป็นผู้ประกอบการที่มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ในโรงเรียน ชุมชน ท้องถิ่น
3. เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้และพัฒนางานอาชีพสู่การเป็นนักรุกกิจที่มีคุณธรรม สร้างผลิตภัณฑ์ได้อย่างสร้างสรรค์ รักษาทรัพย์สินทางปัญญาของตนเอง ชุมชนและประเทศชาติ

แนวคิดหลักของการจัดตั้งศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายโครงการนักรุกกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์

ศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายโครงการนักรุกกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ มุ่งพัฒนานักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนที่เป็นศูนย์แกนนำ โรงเรียนเครือข่ายและชุมชนให้มีทักษะพื้นฐานการเป็นผู้ประกอบการที่มีคุณธรรม มีประสบการณ์ตามวัย ใช้ความคิดสร้างสรรค์สร้างผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพในเชิงพาณิชย์ โดยใช้วัตถุดิบในชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่น ชุมชน หน่วยงาน องค์กรภาครัฐและเอกชนในท้องถิ่น มีส่วนร่วมสนับสนุนในการดำเนินงาน ทั้งในด้านการวางแผน การคิดออกแบบผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ การผลิต และการตลาด ผลิตภัณฑ์จากศูนย์แกนนำ ได้รับการรับรองมาตรฐานจากหน่วยงานรับรองคุณภาพ จัดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา และมุ่งพัฒนาศูนย์แกนนำ เป็นศูนย์กลางในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาตนเองในโรงเรียนชุมชนและท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

ภาพความสำเร็จของศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายนักรุกกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์

1. ศูนย์แกนนำ มีความเข้มแข็งสามารถขยายเครือข่ายไปยังโรงเรียนและชุมชน ในการพัฒนาอาชีพแก่นักเรียนและบุคคลในชุมชนตามแนวทางของโครงการนักรุกกิจน้อยฯ อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน
2. ศูนย์แกนนำ และโรงเรียนเครือข่ายมีผลิตภัณฑ์จดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาและ/หรือได้รับการรับรองมาตรฐานจากหน่วยงานรับรองคุณภาพ
3. ศูนย์แกนนำ ได้รับการยอมรับด้านการบริการจากบุคลากรที่เข้าร่วมงานและชุมชนในท้องถิ่น
4. นักเรียนมีทักษะพื้นฐานบรรลุเป้าหมายโครงการนักรุกกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ 4 ประการ มีความรู้พื้นฐานด้านธุรกิจ การเป็นผู้ประกอบการ มีคุณธรรม มีวิสัยทัศน์ ความคิดสร้างสรรค์ คิดเชิงธุรกิจได้ สามารถบริหารจัดการ รู้จักสื่อสารและมีบุคลิกภาพที่ดี รู้จักรักษาทรัพย์สินทางปัญญาและไม่ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาของผู้อื่น
5. ชุมชนที่ได้รับการบริการจากศูนย์แกนนำ สามารถสร้างผลิตภัณฑ์ที่สร้างสรรค์ มีคุณภาพ รู้จักวางแผนการตลาด และจำหน่ายผลผลิตได้
6. ชุมชน องค์กรท้องถิ่น หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์แกนนำฯ และเข้าร่วมเป็นภาคีเครือข่ายศูนย์แกนนำฯ
7. นักเรียน บุคลากรในโรงเรียน ชุมชน หน่วยงานภาครัฐและเอกชน องค์กรท้องถิ่น และผู้มีส่วนร่วม มีเจตคติที่ดีต่องานอาชีพอิสระ และมีความพึงพอใจในการดำเนินงานของศูนย์แกนนำนักรุกกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์
8. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้ความสำคัญ มีบทบาทในการพัฒนาศูนย์แกนนำให้ขับเคลื่อนอย่างมีประสิทธิภาพและขยายผลการพัฒนาศูนย์แกนนำและเครือข่ายอย่างกว้างขวาง

**แผนการขยายศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายโครงการนักรุกกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์
ของสำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา สพฐ.**

โครงการนักรุกกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ คาดหวังจะขยายการจัดตั้งศูนย์แกนนำ
เพิ่มขึ้นปีละ 30 ศูนย์ แต่เนื่องจากประสบปัญหาทางงบประมาณปี 2557 - 2560 จึงไม่ได้ขยายศูนย์แต่ประการใด

การจัดตั้งศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายฯ รุ่นที่ 2

ในปีงบประมาณ 2561 ได้รับงบประมาณเพิ่มมากกว่า 4 ปีที่ผ่านมา จึงเห็นสมควรจัดตั้งศูนย์แกนนำ
ขยายเครือข่ายโครงการนักรุกกิจน้อยฯ เพิ่มเติมอีกจำนวน 20 ศูนย์ โดยมีเกณฑ์การคัดเลือก ดังนี้

คุณสมบัติโรงเรียน

1. ผู้บริหารและครูมีวิสัยทัศน์ มีความมุ่งมั่นพัฒนานักเรียนให้บรรลุเป้าหมายของโครงการนักรุกกิจน้อยฯ
อย่างต่อเนื่อง
2. โรงเรียนมีปัจจัยพร้อมในการดำเนินการ (บุคลากร อาคารสถานที่ แหล่งงบประมาณสนับสนุน ฯลฯ)
ที่จะทำให้เป้าหมายประสบความสำเร็จ
3. โรงเรียนมีจำนวนนักเรียนไม่ต่ำกว่า 120 คน (ยกเว้นโรงเรียนที่มีผลงานโดดเด่นเป็นที่ประจักษ์)
4. โรงเรียนมีผลิตภัณฑ์เด่นเป็นเอกลักษณ์ของโรงเรียน
5. โรงเรียนมีความพร้อมด้าน ICT และสามารถใช้อย่างมีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้ และใช้เพื่อการพาณิชย์ได้
6. ชุมชน องค์กรท้องถิ่น หรือเครือข่ายเอกชนเข้มแข็ง มีความพร้อมที่จะเข้ามามีส่วนร่วมและสนับสนุน
การพัฒนาของโรงเรียนที่ทำหน้าที่ศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายโครงการนักรุกกิจน้อยฯ

สิ่งที่โรงเรียนจะได้รับการสนับสนุนจากการเป็นศูนย์แกนนำ

1. ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนการทำวิจัยเสร็จสิ้น จำนวน 1 เรื่อง
2. การประกาศรับรองการเป็นตัวแทนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในการดำเนินการ
ขยายผลโครงการนักรุกกิจน้อยฯ ในนาม “ศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายโครงการนักรุกกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่
เศรษฐกิจสร้างสรรค์”
3. ได้รับงบประมาณสนับสนุนในการดำเนินงานอย่างน้อย 3 ปี (ยกเว้นโครงการถูกยกเลิกหรือไม่ได้รับ
การสนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน)
4. ได้รับการพัฒนาคน องค์ความรู้ การพัฒนาผลิตภัณฑ์/บรรจุภัณฑ์ การพัฒนาหลักสูตรและการจัด
การเรียนรู้ การพัฒนาธุรกิจ สนับสนุนตลาด สนับสนุนเวทีในกิจกรรมต่างๆ อย่างต่อเนื่อง
5. หากสามารถพัฒนาศูนย์ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานของโครงการจะได้รับเกียรติบัตรยกย่องเป็นโรงเรียน
ต้นแบบของการทำธุรกิจคุณธรรมอย่างสร้างสรรค์ร่วมกับชุมชนจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
6. ได้รับการต่อยอดให้เป็นแหล่งเรียนรู้ และศูนย์บริการความรู้ด้านอาชีพ
7. เป็นศูนย์คัดสรรผลิตภัณฑ์จำหน่ายระบบ E-COMMERCE ทั้งในประเทศและต่างประเทศ
เป็นต้น

รายชื่อโรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือกทำหน้าที่ศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายโครงการนักรุกกิจน้อยฯ รุ่นที่ 2

ที่	สังกัด	โรงเรียนที่ตั้งศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายฯ
1	สพป.กาญจนบุรี เขต 3	โรงเรียนวัดวังกวีเวการาม
2	สพป.จันทบุรี เขต 2	โรงเรียนวัดเวฬุวัน
3	สพป.นครราชสีมา เขต 7	โรงเรียนเพชรหนองขาม
4	สพป.บุรีรัมย์ เขต 4	โรงเรียนบ้านหนองขวาง
5	สพป.ราชบุรี เขต 1	โรงเรียนอนุบาลปากท่อ
6	สพป.ระยอง เขต 2	โรงเรียนชุมชนวัดตะเคียนงาม
7	สพป.สุโขทัย เขต 1	โรงเรียนบ้านบึงหญ้า
8	สพป.สุรินทร์ เขต 2	โรงเรียนสระขุดดงสำราญวิทยา
9	สพม. 4 จังหวัดปทุมธานี	โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการปทุมธานี
10	สพม. 7 จังหวัดสระแก้ว	โรงเรียนคลองน้ำใสวิทยาคาร
11	สพม. 10 จังหวัด สมุทรสาคร	โรงเรียนสมุทรสาครวิทยาลัย
12	สพม. 10 จังหวัดสมุทรสาคร	โรงเรียนวัดธรรมจริยาภิรมย์
13	สพม. 12 จังหวัดพัทลุง	โรงเรียนพัทลุง
14	สพม. 19 จังหวัดเลย	โรงเรียนศรีสองรักษ์วิทยา
15	สพม. 20 จังหวัดอุดรธานี	โรงเรียนเพ็ญพิทยาคม
16	สพม. 22 จังหวัดนครพนม	โรงเรียนกุดฉิมพิทยาคม
17	สพม. 28 จังหวัดยโสธร	โรงเรียนสมเด็จพระญาณสังวร ในพระสังฆราชูปถัมภ์
18	สพม. 41 จังหวัดกำแพงเพชร	โรงเรียนปางมะค่าพิทยาคม
19	สศศ.	โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 24 จังหวัดพะเยา
20	สศศ.	โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 54 จังหวัดอำนาจเจริญ

ให้ทำหน้าที่เป็นตัวแทนสำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ในการขยายผลโครงการนักรุกกิจน้อยฯ ตามวัตถุประสงค์ให้เกิดความสำเร็จตามที่ตั้งไว้

คำสำคัญ

1. ศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายโครงการนักธุรกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ หมายถึง โรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินการจัดการเรียนรู้งานอาชีพตามแนวทางโครงการนักธุรกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ และสำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา สพฐ. ได้พัฒนาให้เกิดความเข้มแข็งยิ่งขึ้นเพื่อทำหน้าที่ขยายผลไปยังโรงเรียน เครือข่าย และชุมชนที่สนใจ ตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนด โดยมีการขับเคลื่อนการดำเนินงานของศูนย์แบบมีส่วนร่วมกับชุมชนและเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง

2. โรงเรียนเครือข่าย หมายถึง โรงเรียนที่มีความสนใจในการจัดการเรียนรู้งานอาชีพตามแนวทางโครงการนักธุรกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ และสมัครใจเข้าร่วมเป็นสมาชิกเครือข่ายของศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายโครงการนักธุรกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ จัดการเรียนรู้ พัฒนานักเรียนและบุคลากรในชุมชนด้านงานอาชีพร่วมกับศูนย์แกนนำฯ อย่างต่อเนื่อง

3. โครงการนักธุรกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ หมายถึง โครงการที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษาดำเนินการ มุ่งพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพอิสระการเป็นผู้ประกอบการ มีทักษะพื้นฐานของการเป็นผู้ประกอบการ คิดเป็น ทำได้ ขายเป็น มีความคิดสร้างสรรค์ ผลิตชิ้นงาน/บริการ จำหน่ายได้เชิงพาณิชย์ รู้จักรักษาทรัพย์สินทางปัญญา และไม่ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาของผู้อื่น

4. ธุรกิจ หมายถึง กระบวนการที่มีผู้ประกอบการ (Entrepreneur) ดำเนินกิจกรรมเริ่มต้นตั้งแต่การคิด การผลิต การแลกเปลี่ยน จำหน่ายสินค้า โดยมุ่งหวังกำไรหรือผลตอบแทน ภายใต้เป้าหมายและกฎเกณฑ์ที่กำหนด

5. นักธุรกิจน้อย หมายถึง นักเรียนที่ใช้กระบวนการทำธุรกิจในการเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneur) โดยดำเนินกิจกรรมเริ่มต้นตั้งแต่การคิด การผลิต การแลกเปลี่ยน จำหน่ายสินค้า โดยมุ่งหวังกำไรภายใต้เป้าหมายและกฎเกณฑ์ที่กำหนด

6. คุณธรรมนักธุรกิจน้อย หมายถึง คุณธรรมสู่ความสำเร็จของการเป็นผู้ประกอบการ หรือการทำธุรกิจ 5 ประการ คือ ความซื่อสัตย์ ขยัน อดทน มุ่งมั่น กตัญญู (รู้จักแบ่งปันสังคม)

7. ผู้ประกอบการ (Entrepreneur) หมายถึง บุคคลที่ไม่ต้องการเป็นลูกจ้าง แต่ต้องการมีธุรกิจของตนเอง ยอมรับความเสี่ยงที่มากับการทำธุรกิจและผลกำไรที่ได้จากการทำธุรกิจ ที่มาจากการขายสินค้าและบริการ มีความเป็นผู้นำทางธุรกิจ และเป็นนักนวัตกรรมที่สามารถใช้ความคิดและกระบวนการทางธุรกิจใหม่ๆ ให้เป็นประโยชน์

8. เศรษฐกิจสร้างสรรค์ หมายถึง แนวคิดการขับเคลื่อนเศรษฐกิจบนพื้นฐานการใช้ความรู้ (Knowledge) การศึกษา (Education) การสร้างสรรค์งาน (Creativity) และการใช้ทรัพย์สินทางปัญญา (Intellectual Property) ที่เชื่อมโยงพื้นฐานทางวัฒนธรรม การสั่งสมความรู้ของสังคม เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ โดยสินค้าและการบริการใช้ความคิดสร้างสรรค์ การใช้นวัตกรรมเป็นตัวพัฒนาและขับเคลื่อนในการผลิต เป็นการเพิ่มมูลค่าสร้างมูลค่าเพิ่ม

9. ทรัพย์สินทางปัญญา หมายถึง ผลงานอันเกิดจากความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์ ทรัพย์สินทางปัญญาเป็นทรัพย์สินอีกชนิดหนึ่งนอกเหนือจากอสังหาริมทรัพย์ เป็นทรัพย์สินที่เคลื่อนย้ายได้ มี 2 ประเภท คือ ทรัพย์สินทางอุตสาหกรรม และลิขสิทธิ์

ทรัพย์สินทางอุตสาหกรรม เป็นความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์ที่เกี่ยวกับสินค้าอุตสาหกรรม ความคิดสร้างสรรค์นี้จะเป็นความคิดในการประดิษฐ์คิดค้น การออกแบบผลิตภัณฑ์ทางอุตสาหกรรมซึ่งอาจเป็นกระบวนการหรือเทคนิคในการผลิตที่ได้ปรับปรุงหรือคิดค้นขึ้นใหม่ หรือที่เกี่ยวข้องกับตัวสินค้า หรือผลิตภัณฑ์ที่เป็นองค์ประกอบและรูปร่างสวยงามของตัวผลิตภัณฑ์ และยังรวมถึงเครื่องหมายการค้า หรือยี่ห้อ ชื่อและถิ่นที่อยู่ทางการค้า ที่รวมถึงแหล่งกำเนิดสินค้าและการป้องกันการแข่งขันทางการค้าที่ไม่เป็นธรรม ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็น สิทธิบัตร (Patent) เครื่องหมายการค้า (Trademark) แบบผังภูมิของวงจรรวม (Layout - Designs of Integrated Circuit) ความลับทางการค้า (Trade Secrets) และสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indication)

ลิขสิทธิ์ (Copyright) หมายถึง สิทธิแต่เพียงผู้เดียวที่จะกระทำการใดๆ เกี่ยวกับงานที่ผู้สร้างสรรค์ได้ริเริ่มโดยใช้สติปัญญา ความรู้ ความสามารถของตนเองในการสร้างสรรค์ โดยไม่ลอกเลียนแบบงานของผู้อื่น ประเภทงานลิขสิทธิ์ที่กฎหมายลิขสิทธิ์ให้ความคุ้มครองมี 9 ประเภท ได้แก่ งานวรรณกรรม งานนาฏกรรม งานศิลปกรรม งานดนตรีกรรม งานสิ่งบันทึกเสียง เช่น เทป ซีดีเพลง งานโสตทัศนวัสดุ งานภาพยนตร์ งานแพร่เสียงแพร่ภาพ งานอื่นใดในแผนกวรรณคดี แผนกวิทยาศาสตร์ หรือแผนกศิลปะ (มีงานบางอย่างอยู่ในประเภทแต่ก็ไม่ถือว่าเป็นลิขสิทธิ์ เช่น ข่าวประจำวัน ระเบียบข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง ฯลฯ ขอให้ศึกษาเพิ่มเติม)

10. มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) หมายถึง ข้อกำหนดด้านคุณภาพที่เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ชุมชน เพื่อให้เป็นที่เชื่อถือ เป็นที่ยอมรับ และสร้างความมั่นใจให้กับผู้บริโภคในการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ โดยมุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน เพื่อยกระดับคุณภาพของผลิตภัณฑ์ชุมชนให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด และสอดคล้องกับนโยบาย OTOP ของรัฐบาล

11. เครื่องหมาย อ.ย. หมายถึง เครื่องหมายที่แสดงถึงมาตรฐานผลิตภัณฑ์สุขภาพ ที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กำหนดให้เป็นข้อมูลหนึ่งที่ผู้บริโภคควรให้ความสำคัญในการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์อาหาร เพื่อให้เกิดความมั่นใจในการบริโภคอย่างปลอดภัย เป็นเครื่องหมายที่มีเลข 13 หลัก บนผลิตภัณฑ์ หรือที่เรียกว่า เลขสารบบอาหาร ซึ่งเป็นหลักฐานแสดงว่า ผลิตภัณฑ์นั้นได้ผ่านการตรวจสอบความเหมาะสมของสถานที่ตั้งและอาคารผลิต เครื่องมือ เครื่องจักรและอุปกรณ์ในการผลิต การควบคุมกระบวนการผลิต การสุขาภิบาลโรงงาน การบำรุงรักษาและการทำความสะอาด และบุคลากรในการผลิต ให้เป็นไปตามเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิต หรือ จี.เอ็ม.พี. (Good Manufacturing Practices) นอกจากนั้น ต้องผ่านการตรวจสอบในเรื่องคุณภาพมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ ภาชนะบรรจุ และการแสดงข้อมูลบนฉลากว่าครบถ้วน ไม่โอ้อวด หลอกลวง หรือทำให้เข้าใจผิด

12. เครือข่ายศูนย์แกนนำนักรุกิงาน้อยๆ หมายถึง โรงเรียนเครือข่าย และหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนหรือภาคส่วนอื่นของสังคมทั้งบุคคลและกลุ่มบุคคลที่มีบทบาทและมีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายโครงการนักรุกิงาน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ให้สามารถดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ได้เป็นอย่างดี

คำอธิบายรายละเอียดของโมเดลการขับเคลื่อนศูนย์แกนนำขยายเครือข่าย

โครงการนักรุกกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์

ปัจจัย

โครงการนักรุกกิจน้อยฯ พิจารณาถึงนโยบายระดับประเทศ ระดับกระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วยนโยบายด้านต่างๆ แต่มีสารสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการพัฒนาทักษะอาชีพโครงการนักรุกกิจน้อยฯ ดังนี้

1. นโยบายระดับประเทศ (รัฐบาล)

1.1 นโยบายรัฐบาล Thailand 4.0 เป็นวิสัยทัศน์เชิงนโยบายที่เปลี่ยนเศรษฐกิจแบบเดิมไปสู่เศรษฐกิจ ที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม เปลี่ยนจาก SMEs แบบเดิมไปสู่การเป็น Smart Enterprises และ Startups ที่มีศักยภาพสูง เปลี่ยนจากรูปแบบบริการแบบเดิมซึ่งมีการสร้างมูลค่าค่อนข้างต่ำ ไปสู่บริการที่มีมูลค่าสูง เปลี่ยนจากแรงงานทักษะต่ำไปสู่แรงงานที่มีความรู้และทักษะสูง โมเดลรัฐบาล Thailand 4.0 นั่นคือ มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

1.2 นโยบายรัฐบาล “สานพลังประชารัฐ” เป็นนโยบายที่จะสนับสนุน โมเดลรัฐบาล Thailand 4.0 โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน ธนาคาร ประชาชน สถาบันศึกษาและสถาบันวิจัยต่างๆ ประกอบกับการส่งเสริม SME และ Startup เพื่อขับเคลื่อนไปในทิศทางเดียวกัน พร้อมต้องมีโครงสร้างด้านการสื่อสารและโทรคมนาคม ที่มีคุณภาพ มีอินเทอร์เน็ตที่ครอบคลุมประชากรมากที่สุด เพื่อให้สามารถเชื่อมโยงทุกภาคส่วนได้อย่างไม่สะดุด โครงสร้าง ของ ICT ก็จะเป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จ เราจะก้าวข้ามผ่านกับดักประเทศรายได้ปานกลางไปสู่รายได้สูง ในยุค Thailand 4.0 ได้ก็ต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่าย เพื่อพัฒนาประเทศไปสู่เป้าหมายให้ได้

1.3 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ (สศช.) ได้จัดทำบนพื้นฐานของกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) ซึ่งเป็นแผน หลักของการพัฒนาประเทศ และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) รวมทั้งการปรับโครงสร้างประเทศไทยไปสู่ประเทศไทย 4.0 ตลอดจนประเด็นการปฏิรูปประเทศ

2. นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ

แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) กำหนดผลผลิตและผลลัพธ์ ที่เกี่ยวข้อง คือ วางรากฐานทักษะอาชีพให้แก่ผู้เรียนตั้งแต่วัยการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปฝึกคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ มีทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น สอดคล้องกับทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีคุณธรรมจริยธรรม มีองค์ความรู้ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านระบบบริหารจัดการมีความคล่องตัวในการบริหารงานการศึกษามากยิ่งขึ้น มีความโปร่งใสและเป็นที่ยอมรับของ ผู้รับบริการ มีกลไกการส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการ สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษา สถานศึกษาทุกระดับทุกประเภท มีธรรมาภิบาลในการบริหาร

3. นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่กำหนดในแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 โดยมียุทธศาสตร์ในการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

ทักษะแห่งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 พัฒนาโดยเครือข่ายองค์กรความร่วมมือ เพื่อทักษะแห่งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (Partnership For 21st Century Skills) (www.p21.org) ที่มีชื่อย่อว่าเครือข่าย P21 การพัฒนากรอบแนวคิดเพื่อการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21 เป็นการผสมผสานองค์ความรู้ทักษะเฉพาะด้านความชำนาญการ และความรู้เท่าทันด้านต่างๆ เข้าด้วยกันเพื่อความสำเร็จของผู้เรียนทั้งด้านการทำงาน และการดำเนินชีวิตประกอบด้วยทักษะสำคัญ 3 ด้าน ได้แก่

1. ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม (Learning and Innovation) ในศตวรรษ ที่ 21 ได้แก่ 1) การคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving) ประกอบด้วยการมีเหตุผลการคิดอย่างเป็นระบบการตัดสินใจ/ตัดสินใจและการแก้ปัญหา 2) การสื่อสาร (Communication) เป็นการสื่อสารที่ชัดเจน 3) การร่วมมือ (Collaboration) เป็นการร่วมมือกัน และ 4) การคิดสร้างสรรค์ (Creativity Thinking) ประกอบด้วยการคิดอย่างสร้างสรรค์และการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์

2. ทักษะสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี (Information, Media and Technology Skills) มุ่งเน้นให้มีความสามารถในการเข้าถึงสารสนเทศและสื่อต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม สามารถจัดการเชื่อมโยงประเมินและสร้างสารสนเทศรวมถึงการประยุกต์ใช้เรื่องจริยธรรม และกฎหมายกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้

3. ทักษะชีวิตและการประกอบอาชีพ (Life and Career Skills) มุ่งเน้นให้มีความสามารถในการยืดหยุ่นและสามารถปรับตัวได้ ริเริ่มและเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง มีทักษะทางสังคมและก้าวข้ามวัฒนธรรม มีความรับผิดชอบและสามารถผลิตสร้างสรรค์งานได้ ตลอดจนมีความเป็นผู้นำและรับผิดชอบต่อสังคม การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นการกำหนดแนวทางยุทธศาสตร์ในการจัดการเรียนรู้โดยร่วมกันสร้างรูปแบบและแนวปฏิบัติในการเสริมสร้างประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยที่องค์ความรู้ ทักษะความเชี่ยวชาญ และสมรรถนะที่เกิดกับตัวผู้เรียนเพื่อใช้ในการดำรงชีวิตในสังคม แห่งการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน

4. โรงเรียน

1. สร้างแรงบันดาลใจ ผู้เรียน ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้มีพลัง เห็นคุณค่าและประโยชน์ในสิ่งที่จะร่วมกันทำ มีความต้องการเข้ามามีส่วนร่วมคิดร่วมทำ

2. เห็นคุณค่าของการทำงานร่วมกัน ในปัจจุบันการทำงานเพียงลำพังคนเดียวงานสำเร็จได้ยาก เพราะภาวะการเปลี่ยนแปลงของสังคมเกิดขึ้นรวดเร็วมาก การตัดสินใจที่ประสบความสำเร็จต้องอาศัยข้อมูลจากทุกภาคส่วน

3. สร้างความศรัทธาในการศึกษาสู่อาชีพ การศึกษาเพื่อการมีงานทำ ทักษะพื้นฐานการทำงานร่วมกับคนอื่นเป็นความจำเป็นของการจัดการศึกษาในอนาคต

4. ภูมิปัญญาท้องถิ่น การพัฒนาให้เกิดความเข้มแข็งและยั่งยืนต้องอยู่บนพื้นฐานของภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่เหมาะสมกับบริบทของท้องถิ่น

5. สร้างมูลค่าของเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของโรงเรียนและชุมชนเพื่อการพัฒนา

6. การวิเคราะห์ศักยภาพในการดำเนินการจัดตั้งศูนย์แกนนำฯ ให้ครอบคลุม 4 ด้าน (4M) คือ

1) ด้านอาคารสถานที่ ที่ใช้เป็นที่ตั้งศูนย์ สถานที่ฝึกวิชาชีพ วัสดุอุปกรณ์ ที่ใช้ในการดำเนินงาน เครื่องมือที่ใช้ในการผลิต วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต สถานที่จำหน่ายและเก็บอุปกรณ์

2) ด้านบุคลากร ได้แก่ บุคลากรภายในโรงเรียน ตั้งแต่ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูฝ่ายวิชาการ และครูกลุ่มการทำงานอาชีพ และครูผู้รับผิดชอบ ตลอดจนบุคลากรในชุมชน และบุคลากรเครือข่ายที่จะเข้าร่วมบริหารจัดการและส่งเสริม สนับสนุน

3) งบประมาณ และหรือเงินที่รับการสนับสนุน จากเครือข่ายที่เป็นแหล่งทุนอื่นๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในการดำเนินงาน

4) การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม ตั้งแต่การกำหนดนโยบาย เป้าหมายและการดำเนินงาน โครงการ

5. เครือข่าย ประกอบด้วย 2 ส่วน

1. โรงเรียนที่สนใจสมัครเข้ามาเป็นเครือข่ายของศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายฯ ที่ศูนย์ต้องให้การส่งเสริมสนับสนุนและช่วยเหลือพัฒนาให้ได้ตามเป้าหมายที่โครงการนักธุรกิจน้อยๆ กำหนด ปีละไม่ต่ำกว่า 3 โรงเรียน

2. เครือข่ายส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายฯ ในด้านต่างๆ เช่น งบประมาณ องค์ความรู้ บุคลากร ทรัพยากร การตลาด และการจำหน่ายผลิตภัณฑ์และด้านอื่นๆ

เครือข่ายความร่วมมือ

1) หน่วยงานของรัฐ

- สนก.สพฐ./สพท./อปท.
- พาณิชย์จังหวัด อุตสาหกรรมจังหวัด พัฒนาชุมชนวิสาหกิจชุมชน (OTOP SMEs)
- วัฒนธรรมจังหวัด สาธารณสุขจังหวัด
- มหาวิทยาลัย วิทยาลัยต่างๆ
- สถาบันค้นคว้าและพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารฯ/สวท.
- กรมทรัพย์สินทางปัญญา/แหล่งบริการการท่องเที่ยว

2) ธุรกิจเอกชน

- บริษัท ห้างร้าน โรงงาน
- ธุรกิจต่างๆ
- ธนาคารพาณิชย์
- ห้างสรรพสินค้า
- ตลาดนัด ตลาดที่รัฐบาลส่งเสริม (ประชารัฐ)
- การแสดงและจำหน่ายสินค้าตามโอกาส ฯลฯ

3) สมาคม มูลนิธิ

- สมาคมครู และผู้ปกครอง
- สมาคมวิชาชีพต่างๆ
- มูลนิธิ
- กลุ่มแม่บ้าน

- สหกรณ์
- 4) โครงการในพระราชดำริ
  - ศูนย์ศิลปาชีพในจังหวัด
  - ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพพระหว่างประเทศ
  - โครงการพระราชดำริ
  - ศูนย์จำหน่ายสินค้าในพระราชดำริ (ภูฟ้า)

องค์ประกอบศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายโครงการนักรุกกิจน้อยๆ ประกอบด้วย

โครงสร้างของศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายโครงการนักรุกกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจ
สร้างสรรค์

โครงสร้างของศูนย์ฯ ประกอบด้วยคณะกรรมการ 2 คณะ คือ

1. คณะกรรมการอำนวยการศูนย์ฯ ให้โรงเรียนพิจารณาแต่งตั้งจำนวนตามความเหมาะสม

ตัวอย่างเช่น

1.1 ผู้อำนวยการโรงเรียน/รองผู้อำนวยการโรงเรียนที่ได้รับมอบหมาย	ประธาน
1.2 หัวหน้างานวิชาการ	รองประธาน
1.3 ผู้แทนหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้	กรรมการ
1.4 ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	กรรมการ
1.5 ผู้แทนคณะกรรมการสถานศึกษา	กรรมการ
1.6 ผู้แทนศาสนา/ปราชญ์ชาวบ้าน/กลุ่มอาชีพชุมชน/ผู้แทนสถานประกอบการ/ ผู้แทนสถาบันการศึกษา	กรรมการ
1.7 ผู้แทนผู้ปกครอง	กรรมการ
1.8 ครูผู้รับผิดชอบโครงการ	กรรมการและเลขานุการ
1.9 ครูในโครงการฯ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
1.10 ประธานนักเรียนศูนย์แกนนำ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

หน้าที่คณะกรรมการอำนวยการ คือ

1. พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนพัฒนา 3 ปีและแผนปฏิบัติการประจำปีของศูนย์แกนนำฯ
2. ให้การสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา
3. กำกับติดตามการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา
4. พิจารณาให้ความเห็นชอบในสาระหลักสูตรที่ศูนย์แกนนำจัดทำ
5. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ศูนย์แกนนำสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามสาระหลักสูตรได้

อย่างมีประสิทธิภาพ

6. ติดตามดูแล ช่วยเหลือแก้ปัญหาและส่งเสริมสนับสนุนให้ศูนย์แกนนำสามารถดำเนินการจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ

7. เสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการ ด้านงานวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบุคลากรและด้านบริหารทั่วไปของศูนย์แกนนำ

8. ให้การสนับสนุนการระดมทรัพยากร ตลอดจนวิทยากรภายนอก ภูมิปัญญาท้องถิ่นและภาคีเครือข่ายในการส่งเสริมการดำเนินกิจกรรมของศูนย์แกนนำ

9. ยกระดับการสร้างนวัตกรรมให้เห็นเป็นรูปธรรม
10. ให้ขวัญกำลังใจและยกย่องเชิดชูเกียรติแก่ครูและบุคลากรอื่นในศูนย์แกนนำ
11. รับทราบและให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของศูนย์ฯ และเผยแพร่สู่สาธารณชน
12. พิจารณาแต่งตั้งที่ปรึกษา ของคณะกรรมการศูนย์แกนนำตามความจำเป็นและความเหมาะสม
13. ให้ความเห็นชอบในการคัดเลือกโรงเรียนเครือข่าย

2. คณะกรรมการดำเนินการศูนย์แกนนำ จำนวนพิจารณาตามความเหมาะสม ตัวอย่างเช่น

2.1 ครูผู้รับผิดชอบโครงการฯ (ศูนย์แกนนำฯ)	ประธาน
2.2 ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศและเทคโนโลยี/ครูทุกกลุ่มสาระ/ ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	กรรมการ
2.3 ประธานนักเรียนของโรงเรียน	กรรมการ
2.4 ครูในโครงการฯ	กรรมการและเลขานุการ
2.5 ประธานชมรม/ประธานชุมนุม/ประธานนักเรียนศูนย์แกนนำ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

หน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินการศูนย์แกนนำฯ

1. จัดทำแผนพัฒนาศูนย์แกนนำและแผนปฏิบัติการประจำปีของศูนย์แกนนำ
2. ดำเนินงานด้านวิชาการ ได้แก่
  - 2.1 พัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ วัดผลประเมินผล พัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี และวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ
  - 2.2 ส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่โรงเรียนเครือข่ายและชุมชน การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ และผลักดันให้เกิดผลในทางปฏิบัติ
  - 2.3 ประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับหน่วยงานต่าง ๆ
  - 2.4 จัดทำเกณฑ์ในการคัดเลือกโรงเรียนเครือข่าย
3. ดำเนินงานด้านบุคลากร ได้แก่ สรรหาวิทยากรภายนอก/ภูมิปัญญาท้องถิ่น/ผู้ช่วยปฏิบัติงานของศูนย์ เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพของการดำเนินการ
4. ดำเนินงานด้านงบประมาณ
  - 4.1 จัดทำและเสนอของบประมาณ ระดมทรัพยากรและการลงทุน
  - 4.2 ประเมินผล และรายงานผลการใช้เงินและดำเนินงาน
5. ดำเนินงานด้านบริหารทั่วไป ได้แก่
  - 5.1 ดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
  - 5.2 จัดทำข้อมูลสารสนเทศของระบบเครือข่าย
  - 5.3 จัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ผลงาน / ผลิตภัณฑ์
  - 5.4 ประสานกับหน่วยงานราชการต่าง ๆ และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
6. จัดประชุมร่วมกับคณะกรรมการอำนวยการศูนย์แกนนำอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง

7. ดำเนินการอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการอำนวยการศูนย์แกนนำมอบหมาย

บทบาทหน้าที่ของศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายโครงการนักรักกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์

1. บทบาทหน้าที่ขยายผลด้านการจัดการเรียนรู้งานอาชีพนักรักกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ และองค์ความรู้ต่างๆ ไปยังโรงเรียนและชุมชนที่สนใจ โดยมีเป้าหมายปีละอย่างน้อย 3 โรงเรียน

2. บทบาทด้านการสร้างศรัทธาดึงดูดใจให้ผู้สนใจเข้ามาร่วมงาน

2.1 เป็นตัวอย่างในด้านพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ

2.2 จัดอาคารสถานที่ครบวงจร สะอาด สวยงาม เช่น ห้องทำการของศูนย์ เป็นศูนย์ที่มีชีวิต มีกิจกรรม มีองค์ความรู้แสดงให้เห็นถึงความเป็นองค์กร วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย โครงสร้าง บทบาทหน้าที่ของศูนย์ ผลงาน มีส่วนจำหน่าย ห้องเรียนรู้ดูงาน เป็นต้น

2.3 มีความสามารถในการช่วยเหลือโรงเรียนเครือข่าย ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้การสอนงานอาชีพนักรักกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์

2.4 มีวิธีการทำงานอย่างเป็นระบบ ทำงานเป็นทีม มีมนุษยสัมพันธ์ มีน้ำใจ ช่วยเหลือผู้อื่น จริใจต่อการทำงานเพื่อความสำเร็จของส่วนรวม

2.5 เป็นที่พึ่งของโรงเรียนเครือข่ายและชุมชนได้

2.6 เป็นผู้นำด้านองค์ความรู้ สามารถถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้

2.7 มีผลงานที่แสดงถึงความสามารถ ความสำเร็จของนักเรียนด้านการเป็นผู้ประกอบการ การคิด การผลิต และการจำหน่าย ได้รับรางวัล เป็นที่ยกย่อง ยอมรับ เป็นแบบอย่างกับผู้อื่นได้

2.8 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น มีวิธีการที่ดีในการสร้างและแสวงหาเครือข่าย การทำงานร่วมกัน

3. บทบาทด้านการเป็นแหล่งเรียนรู้ใหม่ๆ

3.1 เป็นแหล่งรวบรวมและเผยแพร่องค์ความรู้ใหม่ๆ ด้านการเป็นผู้ประกอบการหรือธุรกิจ การผลิต การพัฒนาผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ ทรัพย์สินทางปัญญา ภูมิปัญญาท้องถิ่นต่างๆ

3.2 อบรมพัฒนาความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการนักรักกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ให้แก่โรงเรียนเครือข่าย ชุมชน และผู้สนใจทั่วไป ตามหลักสูตรการอบรม

3.3 อบรมด้านการพัฒนารายวิชาการอาชีพตามแนวโครงการนักรักกิจน้อยฯ ให้แก่โรงเรียนเครือข่าย

3.4 ส่งเสริมสนับสนุนให้เครือข่ายที่เกี่ยวข้องแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อการปรับปรุงและพัฒนางาน

3.5 จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น

- จัดวิทยากรอบรมหลักสูตรงานอาชีพระยะสั้น
- จัดทัศนศึกษาแหล่งความรู้งานอาชีพอื่นๆ
- จัดเยี่ยมศูนย์แกนนำฯ อื่นๆ

ฯลฯ

ทั้งนี้ ให้ส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนเป็นวิทยากร ทั้งการสาธิต การทำผลิตภัณฑ์ อธิบายความรู้ การนำชม การดำเนินงานของศูนย์

4. บทบาทด้านการเป็นแหล่งฝึกปฏิบัติ

4.1 อำนวยความสะดวกให้ครูภูมิปัญญาได้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ครู นักเรียน ผู้สนใจและเครือข่าย

4.2 จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ และสถานที่ให้เพียงพอและเหมาะสมกับการฝึกปฏิบัติและเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน

4.3 ประสานงานติดต่อและจัดทำเอกสารการฝึกปฏิบัติให้พอเพียงกับการฝึก

4.4 ส่งเสริมให้มีการประกวดแข่งขันผลผลิตของศูนย์ เช่น รายวิชาอาชีพตามแนวทางของโครงการนักรักถิ่นน้อยๆ แผนการสอนของครู ผลิตภัณฑ์/บรรจุภัณฑ์ของนักเรียน เป็นต้น เพื่อยกระดับคุณภาพ

4.5 เชิญชวนและประกาศให้ชุมชน เครือข่าย ผู้สนใจสมัครเข้าร่วมฝึกปฏิบัติงานตามหลักสูตรที่ศูนย์จัดอบรม

4.6 ส่งเสริมให้นักเรียน ผู้สนใจ มาเรียนรู้งานที่ศูนย์มีการสาธิต การฝึกปฏิบัติการสร้างผลิตภัณฑ์แก่ผู้เข้าชม

4.7 ส่งเสริมให้เครือข่าย เช่น ครู นักเรียน ผู้สนใจ มาเรียนรู้ได้ฝึกการดำเนินธุรกิจ การจำหน่ายผลิตภัณฑ์

4.8 จัดทำข้อมูลผลการสำรวจความพึงพอใจของผู้มาเยี่ยมชมและผู้ใช้บริการศูนย์แกนนำ

5. บทบาทเป็นศูนย์คัดเลือกและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของกลุ่มเครือข่าย

6. บทบาทด้านเชื่อมโยงภาคีเครือข่ายศูนย์แกนนำ

ศูนย์นักรักถิ่นน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ มีความจำเป็นเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการเชื่อมโยงภาคีเครือข่าย โดยภาคีเครือข่ายที่จะเชื่อมโยงนั้นให้ศูนย์เป็นผู้พิจารณาได้ตามความเหมาะสมกับบริบท โดยคำนึงถึงภาระงาน การดำเนินกิจกรรมที่มีเป้าหมายเดียวกันหรือใกล้เคียงกันเพื่อสร้างความสำเร็จและความเข้มแข็งของศูนย์อย่างต่อเนื่องยั่งยืนต่อไป

การบริหารจัดการศูนย์แกนนำ

1. ด้านสถานที่ตั้งของศูนย์

1.1 ตั้งอยู่ในสถานที่ที่มีการคมนาคมที่สะดวก ปลอดภัย ห่างไกลมลพิษ

1.2 มีสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ผู้มาปฏิบัติงานและใช้บริการด้านสาธารณูปโภค

1.3 อยู่ในแหล่งทรัพยากรที่มีวัตถุดิบสำหรับนำมาใช้ในงานพัฒนาอาชีพ

2. ด้านบุคลากร

2.1 มีความพร้อมด้านครู วิทยากร หรือผู้ให้ความรู้ประจำในการจัดการเรียนรู้ ให้การฝึกปฏิบัติแก่ผู้เรียนจนสามารถปฏิบัติในเรื่องนั้น ๆ ได้

2.2 ครูผู้รับผิดชอบมีความรู้ ความเข้าใจในหลักสูตรอบรม หลักสูตรสถานศึกษา ตามแนวทางโครงการนักรักถิ่นน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์

2.3 ครูและนักเรียนมีผลงานหรือเคยได้รับรางวัลตั้งแต่ระดับเขตพื้นที่การศึกษาขึ้นไป

2.4 วิทยากร/ภูมิปัญญาท้องถิ่น มีคุณสมบัติคือ เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ ทักษะ ในสาขาวิชาหรือหลักสูตรนั้น ๆ หรือเป็นผู้ที่มีความรู้ความชำนาญ ประสบการณ์ในการประกอบอาชีพสาขาวิชาหรือหลักสูตรนั้นๆ หรือเป็นผู้ที่มีความสามารถและประสบการณ์ในการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียน

3. ด้านงบประมาณ

ศูนย์แกนนำฯ มีความสามารถในการสร้างรายได้จากธุรกิจของตนเอง การบริหารงบประมาณ โปร่งใส ตรวจสอบได้ มีการใช้งบประมาณอย่างเหมาะสม สามารถระดมทรัพยากรเพื่อให้การดำเนินงานของศูนย์เป็นไปได้อย่างต่อเนื่อง

4. ด้านการบริหาร

4.1 มีระบบบริหารศูนย์แบบมีส่วนร่วม เหมาะสม เอื้อต่อการดำเนินงานและเป็นศูนย์กลางการพัฒนาอาชีพของชุมชนได้

4.2 มีระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัยนำมาใช้ในการบริหารจัดการ

4.3 มีระบบเครือข่ายทั้งภาครัฐและเอกชนที่เอื้อต่อการพัฒนางาน

4.4 มีระบบบริหารที่โปร่งใสและตรวจสอบได้

5.5 มีการจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างศูนย์แกนนำกับหน่วยงานทางการศึกษา ในระดับต่างๆ และเครือข่ายความร่วมมือ

5. ด้านผลงาน

มีผลงานโดดเด่น เช่น มีผลงานที่ได้รับการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ เช่น มผช. อย. หรือ ผลิตภัณฑ์ที่มีการขึ้นทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา เช่น ลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร อนุสิทธิบัตร หรือขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ OTOP เป็นต้น

6. **หลักสูตรการอบรมของศูนย์แกนนำฯ** สำหรับพัฒนาโรงเรียนเครือข่าย เช่น การพัฒนาหลักสูตร หลักสูตรสถานศึกษาตามแนวทางโครงการนักรูจิณน้อยฯ การเป็นผู้ประกอบการ ธุรกิจ การพัฒนาผลิตภัณฑ์/บรรจุภัณฑ์ การเพิ่มมูลค่าสินค้า ทรัพย์สินทางปัญญา เป็นต้น

ด้านกระบวนการ

การขับเคลื่อนศูนย์แกนนำฯ โดยโรงเรียน/ชุมชน และเครือข่าย (สนก.สพฐ./สพท./หน่วยงานภาครัฐและเอกชน)

1. สร้างแรงบันดาลใจในการทำงานร่วมกัน (พัฒนาคน พัฒนาตนเอง พัฒนากลุ่ม)

เป็นการพัฒนาคน พัฒนาตนเองและพัฒนางาน โดยการสร้างแรงบันดาลใจสู่ความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ต้องการสร้างคุณค่าและความสำเร็จในชีวิต การกำหนดเป้าหมายสู่ความสำเร็จ การจัดทำแผนชีวิตสู่ความสำเร็จ การดำเนินงานตามแผนชีวิตและพัฒนาแผนชีวิตสู่ความสำเร็จอย่างมีความสุข

2. การกำหนดเป้าหมายการพัฒนาาร่วมกัน

เป็นการวิเคราะห์สภาพความพร้อมของโรงเรียนในปัจจุบัน ที่จะทำหน้าที่ศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายโครงการนักรูจิณน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ปัญหา อุปสรรค เพื่อกำหนดเป้าหมายการพัฒนาตามสภาพปัญหาและความต้องการที่วิเคราะห์

3. การวางแผนพัฒนาสู่เป้าหมาย

เป็นการนำเป้าหมายการพัฒนาศูนย์ที่กำหนด มาวางแผนการดำเนินการพัฒนาศูนย์แกนนำฯ ในระยะ 3 ปี และแผนปฏิบัติการประจำปี เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาศูนย์แกนนำฯ ตามขั้นตอนและรายละเอียดที่ระบุในแผนให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด

4. การพัฒนาทีมงาน/หลักสูตรการอบรมโรงเรียนเครือข่ายและชุมชน

เป็นการพัฒนาตนเองของศูนย์เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการดำเนินการตามบทบาทหน้าที่ของศูนย์ในการสร้างทักษะพื้นฐานการเป็นผู้ประกอบการ ธุรกิจที่เน้นคุณธรรม การคิด การออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่สู่การจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา การลงมือปฏิบัติที่นำไปใช้ได้ในชีวิตจริง

5. การดำเนินการพัฒนาตามบทบาทหน้าที่ของศูนย์ตามแผนที่วางไว้

เป็นการนำแผนระยะสั้นและระยะยาวของศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายโครงการนักรุกกิจน้อยๆ ที่วางแผนไว้ลงสู่การปฏิบัติทุกขั้นตอน โดยมีหน่วยงานภาครัฐ เอกชน องค์กร ชุมชน สมาคม มูลนิธิ และโครงการในพระราชดำริให้การสนับสนุนการดำเนินโครงการพัฒนาศูนย์แกนนำฯ อย่างต่อเนื่อง

6. การตรวจสอบ ติดตาม กำกับ และปรับปรุง

เป็นการตรวจสอบ ติดตาม กำกับ การดำเนินการโครงการพัฒนาศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายโครงการนักรุกกิจน้อยๆ ตามแผนที่กำหนดอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ ตรวจสอบการดำเนินงาน ผลผลิตว่าบรรลุวัตถุประสงค์ตามเกณฑ์มากน้อยเพียงใด โดยจะนำผลการประเมินที่ผ่านเกณฑ์นำเสนอหน่วยงานเพื่อการยกย่อง ชื่นชม ส่วนผลการประเมินที่ยังไม่ผ่านเกณฑ์ต้องนำไปปรับปรุงแก้ไขเพื่อการพัฒนาให้ดีขึ้น ขั้นการตรวจสอบเป็นการตรวจสอบทั้งภายในและภายนอก

7. การขยายเครือข่ายสร้างความเข้มแข็งของศูนย์แกนนำฯ

การดำเนินการจัดตั้งศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายโครงการนักรุกกิจน้อยๆ ให้เกิดความเข้มแข็ง ศูนย์ที่จัดตั้งขึ้นให้มีการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน จึงมีความจำเป็นต้องแสวงหาเครือข่ายเข้ามาเป็นกรรมการบริหารศูนย์และช่วยเหลือสนับสนุนให้ศูนย์มีความเข้มแข็ง สามารถจัดการศึกษาและงานอาชีพตลอดจนขยายงานอาชีพในโรงเรียนเครือข่ายได้ตามเป้าหมาย

ด้านผลผลิต

เป็นผลที่เกิดจากการพัฒนาศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายโครงการนักรุกกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ 7 ขั้นตอน คือ ศูนย์แกนนำฯ เข้มแข็ง มีประสิทธิภาพ โรงเรียนมีคุณภาพ ผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์ เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้และเครือข่ายเข้มแข็ง

ด้านผลลัพธ์

1. มีทักษะพื้นฐานการเป็นผู้ประกอบการหรือการทำธุรกิจ “คิดเป็น ทำได้ ขายเป็น”
2. มีคุณธรรมสู่ความสำเร็จการเป็นผู้ประกอบการ “ซื่อสัตย์ ขยัน อดทน มุ่งมั่น กตัญญู (รู้จักแบ่งปันสังคม)”
3. มีความคิดสร้างสรรค์ พัฒนาผลงาน ขายได้เชิงพาณิชย์
4. รักษาทรัพย์สินทางปัญญาของตนเอง ไม่ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาของผู้อื่น

ด้านผลกระทบ

เป็นผลเกิดแก่ผู้มีส่วนร่วม และชุมชนท้องถิ่นของศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายฯ คือ ชุมชนมีความพึงพอใจในผลการดำเนินงานของศูนย์แกนนำฯ

ส่วนที่ 3 การดำเนินการและการพัฒนาศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายโครงการนักรุกกิจน้อย

การดำเนินการของศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายโครงการนักรุกกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ให้ประสบความสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม บรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมายที่กำหนด และสามารถบริหารงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะต้องจัดทำแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการประจำปีเป็นแนวทางในการบริหารงานศูนย์แกนนำฯ และกำหนดกิจกรรมการนิเทศ การประเมินผล ตลอดจนรายงานผลการประเมิน ดังนี้

การจัดทำแผนพัฒนา และแผนปฏิบัติการประจำปี

1. แผนพัฒนา 3 ปี เป็นแผนการดำเนินงานระยะยาวของศูนย์แกนนำฯ ซึ่งเป็นแนวทางการบริหารศูนย์แกนนำฯ โดยเชื่อมโยงการดำเนินการต่าง ๆ ที่ส่งผลในเชิงสนับสนุนหรือเป็นอุปสรรคต่อกัน เพื่อช่วยกันคณะกรรมการกำหนดแนวทางการดำเนินงาน และใช้ทรัพยากรบริหารงานศูนย์แกนนำฯ ทั้งด้านงบประมาณ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ และการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

- 1.1 เตรียมการจัดทำแผนพัฒนา 3 ปี
- 1.2 เก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล
- 1.3 จัดทำแผนพัฒนา 3 ปี

- 1.3.1 กำหนดวิสัยทัศน์
- 1.3.2 กำหนดยุทธศาสตร์เลือกแนวทางพัฒนา
- 1.3.3 กำหนดวัตถุประสงค์การพัฒนา
- 1.3.4 จัดทำรายละเอียดโครงการ/กิจกรรมพัฒนา/ชุมชน/ชมรม
- 1.3.5 นิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล

1.4 อนุมัติและประกาศใช้แผนพัฒนา 3 ปี

2. แผนปฏิบัติการประจำปี เป็นแผนปฏิบัติการที่จัดทำขึ้นสำหรับใช้ในการปฏิบัติการประจำปี ซึ่งจะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนา 3 ปี เพื่อให้คณะกรรมการบริหารศูนย์แกนนำฯ และโรงเรียนเครือข่ายใช้เป็นแนวทางในการดำเนินโครงการ/กิจกรรม/งบประมาณที่ใช้ในแต่ละปีงบประมาณ ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

2.1 การวางแผน (P : Plan)

- 2.1.1 ทบทวนผลการประเมินการปฏิบัติงานปีที่ผ่านมา
- 2.1.2 ศึกษาแผนพัฒนา 3 ปีของศูนย์แกนนำฯ
- 2.1.3 จัดทำร่างแผนปฏิบัติการให้สอดคล้องกับแผนพัฒนา 3 ปี
- 2.1.4 นำร่างแผนปฏิบัติการเข้าที่ประชุมคณะกรรมการอำนวยการศูนย์แกนนำฯ
- 2.1.5 ปรับร่างแผนปฏิบัติการตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการอำนวยการศูนย์แกนนำฯ
- 2.1.6 นำเสนอผู้อำนวยการศูนย์แกนนำฯ อนุมัติแผนปฏิบัติการ

2.2 การดำเนินการ (D : Do)

- 2.2.1 แจ้งคณะกรรมการศูนย์แกนนำฯ และผู้เกี่ยวข้อง
- 2.2.2 ประชาสัมพันธ์แผนปฏิบัติการประจำปี
- 2.2.3 ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการที่ได้รับอนุมัติ

2.3 การติดตาม กำกับการดำเนินการ (C : Check)

- 2.3.1 นิเทศติดตาม กำกับการดำเนินการตามแผน
- 2.3.2 ประเมินผลการดำเนินการ
- 2.3.3 วิเคราะห์ผล สรุปผล และรายงานผล
- 2.3.4 นำเสนอผลการดำเนินการในที่ประชุมคณะกรรมการอำนวยการศูนย์แกนนำฯ เพื่อพิจารณากำหนดแนวทางแก้ไข ปรับปรุง
- 2.3.5 ผู้อำนวยการศูนย์แกนนำฯ เสนอรายงานผลการดำเนินงานต่อ สพป./สพม. และ สพฐ.

2.4 การดำเนินการต่อเนื่อง (A : Act)

- 2.4.1 นำแผนปฏิบัติการที่ปรับปรุงมาดำเนินการต่อเนื่อง
- 2.4.2 นิเทศ ติดตาม กำกับให้เกิดการปฏิบัติต่อเนื่อง
- 2.4.3 ประเมินผลการปฏิบัติงาน

กิจกรรมดำเนินการศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายโครงการนักรุกจิมน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์

1. จัดทำหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมที่เน้นความเป็นนักรุกจิมน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ โดยให้ครูผู้สอนรายวิชาเพิ่มเติมจัดทำภายใต้การให้คำปรึกษา กำกับ ดูแลของคณะกรรมการดำเนินการ

ศูนย์แกนนำ โดยยึดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อพัฒนาวิชาชีพในการเป็นผู้ประกอบการ นำไปสู่อาชีพกลุ่มอาเซียน ดังมีขั้นตอนต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน วิเคราะห์ศักยภาพของโรงเรียน ตามสภาพจริง ทั้งที่เป็นปัญหาจุดเด่นที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน สังคมศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ระดมทรัพยากรทั้งของโรงเรียนและชุมชนมาใช้ ใช้ศักยภาพที่มีให้เต็มที่ กำหนดเนื้อหาสาระ ตัวชี้วัด กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ แหล่งเรียนรู้ และการวัดผลประเมินผล ให้สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพตามที่วิเคราะห์ เพื่อให้ได้หลักสูตรที่ทันสมัยเหมาะสมกับสถานการณ์

ขั้นตอนที่ 2 จัดทำโครงร่างหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม ดังนี้

1. จัดทำโครงสร้างเวลาเรียนรายวิชาเพิ่มเติม ตามแนวทางการกำหนดเวลาเรียนพื้นฐานที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนศูนย์แกนนำ

2. จัดทำคำอธิบายรายวิชา โดยนำตัวชี้วัดทุกข้อของสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี และ/หรือกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่นำมาบูรณาการมาวิเคราะห์ให้สอดคล้องกัน รายวิชาเพิ่มเติมต้องเน้นตามความต้องการและความถนัดของผู้เรียน แล้วกำหนดเป็นผลการเรียนรู้ให้ชัดเจน คือผู้เรียนต้องมีความรู้และปฏิบัติได้จนเกิดผลงานตามเป้าหมาย

3. กำหนดรหัสของรายวิชา ใช้ระบบการกำหนดรหัสวิชาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีระบบการกำหนดรหัส เช่นเดียวกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่ประกอบด้วยตัวอักษรและตัวเลข 6 หลัก แต่มีข้อแตกต่างของการกำหนดรหัสบางหลัก เช่น

หลักที่ 1 เป็นรหัสตัวอักษรแสดงกลุ่มสาระการเรียนรู้

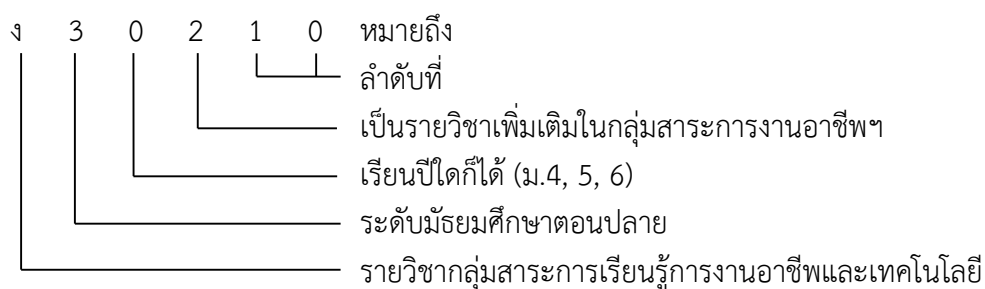
หลักที่ 2 เป็นรหัสตัวเลข แสดงระดับการศึกษา ซึ่งมี 3 ตัวเลข เลข 1 หมายถึง ระดับประถมศึกษา เลข 2 หมายถึง ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เลข 3 หมายถึง ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

หลักที่ 3 เป็นรหัสตัวเลข แสดงปีที่เรียนของรายวิชา

หลักที่ 4 เป็นรหัสตัวเลข แสดงประเภทของรายวิชา ซึ่งกำหนดรหัสตัวเลขไว้ 2 ตัว เลข 1 หมายถึง รายวิชาพื้นฐาน เลข 2 หมายถึง รายวิชาเพิ่มเติม

หลักที่ 5 และ 6 เป็นรหัสตัวเลข แสดงลำดับของรายวิชาของกลุ่มสาระการเรียนรู้ในปี/ระดับการศึกษาเดียวกัน

ตัวอย่าง

4. จัดเวลาเรียน โดยกำหนดเวลาเรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา

5. จัดการเรียนรู้ โดยการกำหนดภาระหรือชิ้นงานที่สะท้อนให้เห็นว่าผู้เรียนบรรลุเป้าหมาย มีความรู้ที่คงทนและมีความสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตจริง

6. กำหนดการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลายและให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้

2. จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน/ชุมชน/ชมรม และโครงการพิเศษที่เน้นการเป็นนักรักกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ มีขั้นตอนดังนี้

2.1 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน/ชุมชน/ชมรม และโครงการพิเศษ

2.2 จัดทำแผนงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน/ชุมชน/ชมรม และโครงการพิเศษที่ส่งเสริมการเป็น นักรักกิจน้อย

2.3 ดำเนินงานตามแผนงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน/ชุมชน/ชมรม และโครงการพิเศษ

2.4 ติดตามกำกับกำกับการดำเนินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน/ชุมชน/ชมรม และโครงการพิเศษ

2.5 นำผลการติดตามกำกับไปพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน/ชุมชน/ชมรม และโครงการพิเศษ

3. การให้บริการ แนะนำให้คำปรึกษา มีขั้นตอนดังนี้

3.1 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการให้บริการ แนะนำให้คำปรึกษา

3.2 ดำเนินการให้บริการ เช่น จัดอบรม ศึกษาดูงาน ให้คำปรึกษาเรื่องต่าง ๆ บริการสื่อ แนะนำ แหล่งเรียนรู้ วิทยากร ภูมิปัญญา ฯลฯ ให้แก่โรงเรียนเครือข่าย ชุมชน

3.3 บันทึกสถิติการให้บริการ แนะนำ ให้คำปรึกษา

3.4 สรุปผลการให้บริการ รายงานผล

4. ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรศูนย์แกนนำฯ ดำเนินการดังนี้

4.1 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร

4.2 ดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร ด้วยวิธีการต่อไปนี้

4.2.1 จัดประชุมสัมมนา ศึกษาดูงาน

4.2.2 จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้สู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์

4.2.3 จัดนิทรรศการแสดงผลผลิตจากวัตถุดิบท้องถิ่น

4.2.4 จัดประชุมปฏิบัติการ การสร้างผลิตภัณฑ์สู่มาตรฐาน

4.2.5 จัดเวทีแสดงผลผลิต มุ่งมั่นสู่การค้าขายได้ระหว่างเรียน

ฯลฯ

4.3 สรุปผลรายงานผล

5. ส่งเสริมสนับสนุนโรงเรียนเครือข่าย ดำเนินการดังนี้

5.1 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนโรงเรียนเครือข่าย

5.2 ดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนโรงเรียนเครือข่ายดังนี้

5.2.1 ให้คำปรึกษา แนะนำ เกี่ยวกับการดำเนินการของโรงเรียนเครือข่าย

5.2.2 สนับสนุนการสร้างผลิตภัณฑ์ของโรงเรียนเครือข่ายสู่มาตรฐาน

5.2.3 ช่วยเผยแพร่ผลผลิตของศูนย์เครือข่าย

5.2.4 ช่วยหาการตลาดเพื่อศูนย์เครือข่ายนำผลิตภัณฑ์เป็นสินค้า

5.2.5 สนับสนุนในเรื่องต่าง ๆ ตามที่เครือข่ายต้องการ

5.3 สรุปผล รายงานผล

6. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานของศูนย์แกนนำ ดำเนินการดังนี้
  - 6.1 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานของศูนย์แกนนำฯ
  - 6.2 ดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ดังนี้
    - 6.2.1 จัดทำแผ่นพับ จุลสาร วารสาร
    - 6.2.2 ใช้สื่อสารมวลชน สื่ออิเล็กทรอนิกส์
    - 6.2.3 จัดนิทรรศการผลงาน ผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ
    - 6.2.4 จัดเวทีแสดงผลภัณฑ์ และจำหน่ายหารายได้ระหว่างเรียน
    - 6.2.5 จัดเป็นแหล่งเรียนรู้ ศึกษาดูงาน
 ฯลฯ
- 6.3 สรุปผล รายงานผล

การนิเทศ กำกับติดตามผลการดำเนินการ

การดำเนินการของศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายโครงการนี้กระตุ้นจูงใจให้มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ให้มีระบบและบรรลุปเป้าหมาย ควรมีการนิเทศ กำกับ ติดตามผลการดำเนินการของศูนย์แกนนำอย่างสม่ำเสมอ โดยมีการนิเทศภายในและนิเทศภายนอก ซึ่งจะช่วยให้การดำเนินการของศูนย์แกนนำพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การนิเทศดำเนินการดังนี้

1. การนิเทศภายใน มีกระบวนการดังนี้

1.1 การวางแผนการนิเทศ

1.2 ดำเนินการนิเทศตามแผน

1.3 สรุปผลการนิเทศ

1.4 นำผลการนิเทศไปพัฒนาศูนย์แกนนำอย่างต่อเนื่อง

1.1 การวางแผนการนิเทศ เป็นการเตรียมความพร้อมก่อนนิเทศ ซึ่งต้องเตรียมเรื่องต่อไปนี้

1.1.1 จัดทำแผนการนิเทศ ให้คณะกรรมการนิเทศใช้เป็นแนวทางในการนิเทศดังตัวอย่าง

ต่อไปนี้

แผนการนิเทศภายในของศูนย์แกนนำฯ

เรื่องที่นิเทศ	วิธีการนิเทศ	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
1. การวางระบบงานของศูนย์แกนนำฯ 1) จัดทำระบบโครงสร้างบริหารศูนย์แบบมีส่วนร่วม 2) จัดทำระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการบริหารศูนย์ 3) จัดทำระบบเครือข่าย 4) จัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ 2. การแต่งตั้งคณะกรรมการของศูนย์แกนนำฯ 1) แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการศูนย์ 2) แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการของศูนย์แกนนำ 3) แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายใน 3. การดำเนินงานพัฒนาศูนย์แกนนำฯ และโรงเรียนเครือข่าย 1) การจัดทำแผนพัฒนา 3 ปี 2) การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี 3) การพัฒนางานวิชาการ (1) การจัดทำหลักสูตรรายวิชา (2) การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน/ชุมนุม/ชมรม และโครงการพิเศษ (3) การจัดแหล่งเรียนรู้ บรรยากาศ ฯลฯ	ให้คำปรึกษา ประชุม ให้คำแนะนำ สังเกต สัมภาษณ์ตรวจสอบ เอกสาร ฯลฯ ตรวจสอบเอกสาร ให้คำปรึกษา ให้คำปรึกษา ประชุมปฏิบัติการ ศึกษาดูงาน	แต่ละศูนย์ แกนนำฯ กำหนดเวลา ในการนิเทศ ตามความ เหมาะสม โดยกำหนดให้ มีการนิเทศ เดือนละ 1 ครั้ง	ศูนย์แกนนำฯ กำหนดตาม ความเหมาะสม	คณะกรรมการ นิเทศภายใน

เรื่องที่นิเทศ	วิธีการนิเทศ	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
4) การพัฒนางานบริหารทั่วไป (1) การจัดด้านอาคารสถานที่ (2) การจัดด้านห้องปฏิบัติการ (3) การจัดหาเครื่องมือในการทำ ผลผลิตต่าง ๆ ฯลฯ 5) การพัฒนางานบุคลากร (1) การแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการ (2) การแต่งตั้งผู้รับผิดชอบงาน/โครงการ (3) ครุภูมิปัญญา/วิทยากรท้องถิ่น (4) การศึกษาดูงาน ฯลฯ 6) การดำเนินการด้านงบประมาณ (1) การจัดสรรงบประมาณ (2) การบริจาคขององค์กร/หน่วยงาน ภาครัฐและภาคเอกชน (3) การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของ ศูนย์แกนนำฯ 4. ผลการดำเนินงาน 1) ผลความก้าวหน้าของงาน/โครงการ 2) ผลเมื่อสิ้นสุดโครงการ 3) ประสิทธิภาพการดำเนินการของศูนย์ แกนนำฯ 4) รายงานผลการดำเนินงาน	สังเกต ตรวจสอบ ให้คำปรึกษา ตรวจสอบเอกสาร การไปศึกษาดูงาน อบรม/ประชุม ปฏิบัติการ ให้คำแนะนำ ฯลฯ ให้คำปรึกษา ตรวจสอบ ประชุมชี้แจง สังเกต ประชุมชี้แจง ให้คำแนะนำ ตรวจสอบเอกสาร			

1.1.2 แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายใน ประกอบด้วย

1) ผู้อำนวยการโรงเรียน	ประธานกรรมการ
2) รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	กรรมการ
3) รองผู้อำนวยการฝ่ายอำนวยการ	กรรมการ
4) รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทั่วไป	กรรมการ
5) รองผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียน	กรรมการ
6) ครูผู้รับผิดชอบศูนย์แกนนำฯ	กรรมการและเลขานุการ
7) ตัวแทนคณะกรรมการดำเนินการศูนย์แกนนำฯ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

1.1.3 กำหนดกิจกรรมนิเทศ

กิจกรรมนิเทศ เป็นแนวทางการดำเนินกิจกรรมการนิเทศที่มีความหลากหลาย ผู้นิเทศต้องเลือกกิจกรรมนิเทศให้เหมาะสมกับเรื่องที่ต้องการนิเทศ ดึงนำเสนอรายละเอียดกิจกรรมนิเทศที่นำมาใช้กันอย่างแพร่หลายดังนี้

(1) การให้คำปรึกษา เป็นกิจกรรมที่ผู้นิเทศให้คำปรึกษาในเรื่องต่าง ๆ แก่ผู้มาขอรับการนิเทศ เช่น การจัดการเรียนรู้ การพัฒนาสื่อ/นวัตกรรมการเรียนรู้ การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ฯลฯ

(2) การสังเกตการสอน เป็นกิจกรรมที่ผู้นิเทศเป็นผู้ปฏิบัติ ซึ่งผู้นิเทศต้องการพัฒนาครูผู้สอนให้มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ก็เลือกการสังเกตการณ์สอนของครู และเน้นการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้จัดการเรียนรู้ให้บรรลุจุดประสงค์ ด้วยการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีทักษะในการปฏิบัติงาน มีความคิดสร้างสรรค์งาน และพัฒนาผลงานให้เป็นผลิตภัณฑ์จำหน่ายเป็นสินค้าหารายได้ระหว่างเรียน และปลูกฝังคุณธรรม 5 ประการในการเป็นนักธุรกิจน้อย ตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้

(3) การประชุมชี้แจง เป็นกิจกรรมที่ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศปฏิบัติร่วมกัน กิจกรรมการประชุมชี้แจงช่วยให้เกิดความเข้าใจเรื่องทีมนิเทศตรงกันและมีความชัดเจนต่อการนำไปปฏิบัติงาน

(4) การให้คำแนะนำ เป็นกิจกรรมที่ผู้นิเทศให้คำแนะนำในด้านต่างๆ แก่ผู้รับการนิเทศ ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ การพัฒนาสื่อ/นวัตกรรม ฯลฯ การให้คำแนะนำ ควรเปิดโอกาสให้ผู้รับการนิเทศร่วมคิด ร่วมแก้ไขปัญหา และยอมรับแนวทางปรับปรุง หรือแก้ไขปัญหาด้วยความเต็มใจ พร้อมทั้งจะปฏิบัติตามคำแนะนำ

(5) การเสนอข้อมูลเป็นกลุ่ม เป็นการเสนอข้อมูลที่ทำให้การรับฟังเป็นที่น่าสนใจยิ่งขึ้น สามารถดำเนินการได้หลายลักษณะ เช่น การบรรยายเป็นหมู่คณะ ซึ่งประกอบด้วย ผู้ให้ข้อมูลหลายๆ คน ต่อเนื่องกัน และอาจมีผู้แสดงข้อคิดเห็นเพิ่มเติมอีกก็ได้ การจัดซิมโพเซียมเป็นการเสนอข้อมูลเป็นกลุ่มอย่างเป็นทางการ และการโต้วาทีก็เป็นอีกลักษณะหนึ่งของการเสนอข้อมูลกลุ่ม การให้ข้อมูลเป็นกลุ่มมีจุดเน้นที่การให้ข้อมูล แนวความคิดหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน โดยปกติมักนิยมใช้กิจกรรมการให้ข้อมูลเป็นกลุ่มนี้เป็นส่วนนำ และจะตามด้วยการอภิปรายกลุ่มย่อย หรือระดมความคิดเห็น

(6) การสังเกตภายในห้องเรียน เป็นกิจกรรมที่สังเกตการทำงานในสถานการณ์จริงของบุคลากร เพื่อวิเคราะห์สภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเหล่านั้น การสังเกตภายในห้องเรียนจะช่วยให้ทราบจุดดีหรือจุดอ่อนของบุคลากร สามารถนำมาเป็นประโยชน์ในการประเมินผลการปฏิบัติการหรือใช้ในการพัฒนาบุคลากรได้ การสังเกตจะเป็นไปอย่างมีคุณภาพหากผู้สังเกตเป็นผู้ที่มีทักษะ มีเครื่องมือที่มีคุณภาพ และมีการบันทึกข้อมูลได้อย่างถูกต้อง

(7) การสาธิต เป็นกิจกรรมที่มุ่งให้ผู้อื่นได้เห็นการดำเนินการคล้ายสถานการณ์จริง อย่างไรก็ตาม ผู้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้จากการสาธิตจะเป็นไปอย่างจำกัด ประสพการณ์ที่ได้จากการสาธิตจะอยู่ในระดับปานกลางและมักมีข้อจำกัด คือหากดำเนินการกับกลุ่มขนาดเล็กก็มักไม่คุ้มค่าหรือไม่ประหยัด แต่หากจะดำเนินการกับกลุ่มใหญ่ก็มักไม่สามารถทราบรายละเอียดได้อย่างทั่วถึง การสาธิตจะมีคุณค่ามากขึ้นในกรณีที่มีการดำเนินการสังเกตอย่างเป็นระเบียบและมีกิจกรรมติดตามมา เช่น การอภิปราย การให้ดูวีดิทัศน์ซ้ำ และการให้ลองปฏิบัติ เป็นต้น

(8) การอภิปราย เป็นกิจกรรมที่เหมาะสมสำหรับกลุ่มขนาดเล็ก การอภิปรายจะเกี่ยวข้องกับการปฏิสัมพันธ์ทั้งทางภาษาและท่าทาง การอภิปรายมีโครงสร้างที่ยืดหยุ่นและไม่เป็นทางการ การอภิปรายมีความใกล้เคียงกับการประชุมกลุ่มและอภิปรายกลุ่ม การอภิปรายจะนำไปใช้ร่วมกับกิจกรรมอื่น ๆ เช่น การเขียนชั้นเรียน การสาธิต และการบรรยาย ฯลฯ เพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่มีความสลับซับซ้อนได้

(9) การระดมความคิด เป็นกิจกรรมกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับการเสนอแนวความคิด วิธีการแก้ปัญหาหรือได้ข้อแนะนำต่าง ๆ ซึ่งแต่ละคนจะแสดงความคิดเห็นออกมา แต่จะไม่มีอภิปราย ไม่มีการวิเคราะห์ หรือวิพากษ์วิจารณ์แต่อย่างใด แม้ว่าการระดมความคิดจะเป็นการแสดงความคิดเห็นค่อนข้างอิสระ แต่ถ้าหากมีการกำหนดปัญหาหรือวางโครงสร้างที่ชัดเจนก็ย่อมจะสามารถได้แนวความคิดต่างๆ มากมายในเวลาอันจำกัด บรรยากาศในการระดมความคิดจะต้องเป็นไปในทางที่ดี ไม่มีอคติต่อแนวความคิดของบุคคลใดทั้งสิ้น ถึงแม้แนวความคิดที่สมาชิกเสนอนั้นจะไม่สามารถนำไปปฏิบัติได้โดยตรง แต่แนวความคิดนั้นจะถูกนำไปผสมผสานให้เกิดแนวความคิดอื่น หรือเกิดแนวความคิดใหม่ที่สามารถนำไปปฏิบัติได้

(10) การประชุมกลุ่มย่อย เป็นการประชุมกลุ่มเพื่ออภิปรายในหัวข้อเรื่องที่จำเพาะเจาะจง มีการกำหนดโครงสร้างน้อยที่สุด แต่มุ่งเน้นการปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่มมากที่สุด บรรยากาศการประชุมจะมุ่งที่การแสดงความคิดเห็นที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะและเป็นบรรยากาศที่ดี ก่อนการประชุมกลุ่มสมาชิกภายในกลุ่มจะได้รับทราบเรื่องราวที่จะทำการประชุม ซึ่งอาจเป็นหัวข้อปัญหา คำถามหรือประเด็นต่างๆ สมาชิกต้องแสดงความคิดเห็นออกมาด้วยถ้อยคำสั้นๆ และชัดเจน อาจมีการเสนอข้อมูลแบบเป็นทางการประกอบด้วยก็ได้ เช่น การบรรยาย การฉายภาพยนตร์ การเสนอข้อมูลเป็นกลุ่ม เป็นต้น การประชุมกลุ่มย่อยอาจดำเนินการในลักษณะของการมอบงานให้แต่ละกลุ่มแตกต่างกันก็ได้ ปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นของการประชุมกลุ่มจะเป็นไปแบบอิสระ การแสดงความคิดเห็นทำได้อย่างเต็มที่ ยอมรับฟังซึ่งกันและกัน ผลจากการประชุมกลุ่มควรจะได้มาซึ่งการเห็นด้วย ไม่เห็นด้วย หรือได้ข้อแนะนำเกี่ยวกับทางเลือกในการปฏิบัติงาน กิจกรรมจะมีคุณค่ามากขึ้น ถ้ามีกิจกรรมอื่นๆ ตามมา เช่น การสรุปประเด็นหรือตั้งเป็นคำถามในกรณีที่จะต้องแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติมอีก

(11) การพาไปทัศนศึกษา เป็นการเดินทางออกจากโรงเรียนไปสถานที่แห่งอื่น เพื่อศึกษาดูงานที่สัมพันธ์กับงานที่ตนเองปฏิบัติอยู่ ถึงแม้ว่าการไปทัศนศึกษาจะเป็นที่สนใจและเป็นที่นิยมของครูและนักเรียนก็ตาม แต่ไม่นิยมนำมาใช้ในการฝึกอบรมครูประจำการมากนัก การไปทัศนศึกษาจะได้ประโยชน์เชิงเพิ่มพูนประสบการณ์แก่ผู้ร่วมกิจกรรม

(12) การเยี่ยมเยียน เป็นกิจกรรมที่บุคคลหนึ่งจะไปเยี่ยมและสังเกตการทำงานของอีกบุคคลหนึ่ง การเยี่ยมเยียนถึงแม้จะสามารถกระทำเป็นกลุ่มขนาดเล็กได้ แต่ในทางปฏิบัติโดยทั่วไปมักจะดำเนินการในลักษณะของกิจกรรมรายบุคคล กิจกรรมการเยี่ยมเยียนที่ได้ผลนั้น จำเป็นต้องมีคู่มือเกี่ยวกับการสังเกตพฤติกรรมการทำงานควบคู่ไปด้วย ควรจะไปเยี่ยมเยียนคนที่มีความสามารถในการทำงานและดีเพียงพอที่จะเป็นตัวอย่างได้ และจำเป็นจะต้องมีการวางแผนในการจัดกิจกรรมเป็นอย่างดี จึงจะทำให้การเยี่ยมเยียนเกิดประโยชน์สูงสุด

(13) การปฏิบัติจริง กิจกรรมนี้ใช้ได้กับรายบุคคลหรือกลุ่มขนาดเล็ก เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นการปฏิบัติจริง กิจกรรมการปฏิบัติตามคำแนะนำเป็นที่สนใจมากขึ้น เมื่อมีการฝึกทดลองสอนหรือการฝึกสอน นอกจากนั้นในการนิเทศแบบคลินิกก็มีการใช้กิจกรรมลักษณะนี้มากเช่นเดียวกัน ในบางครั้งอาจใช้ร่วมกับกิจกรรมการเยี่ยมเยียนและกิจกรรมการสังเกต

1.1.4 กำหนดเรื่องที่ดินเทศ มีดังนี้

- 1) การวางระบบงานของศูนย์แกนนำ
  - (1) จัดทำโครงสร้างบริหารศูนย์ฯ แบบมีส่วนร่วม
  - (2) จัดทำระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการบริหารศูนย์แกนนำฯ
  - (3) จัดทำระบบโรงเรียนเครือข่าย
  - (4) จัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ
- 2) การแต่งตั้งคณะกรรมการของศูนย์แกนนำฯ
  - (1) แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการของศูนย์แกนนำฯ
  - (2) แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการศูนย์แกนนำฯ
  - (3) แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายใน
- 3) การดำเนินงานพัฒนาศูนย์แกนนำฯ และโรงเรียนเครือข่าย
  - (1) จัดทำแผนพัฒนา 3 ปี
  - (2) จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี
  - (3) การพัฒนางานวิชาการ
    - จัดทำหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม
    - จัดทำกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จัดชมรม/ชุมนุม/โครงการพิเศษ
    - แหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญา
 ฯลฯ
  - (4) การพัฒนางานบริหารทั่วไป
    - อาคารสถานที่
    - ห้องปฏิบัติการงานอาชีพ
    - เครื่องมือ/อุปกรณ์ต่าง ๆ
 ฯลฯ
  - (5) การพัฒนางานบุคลากร
    - ผู้รับผิดชอบงาน/โครงการ
    - คณะกรรมการดำเนินการฯ
    - ภูมิปัญญาท้องถิ่น
 ฯลฯ
  - (6) การดำเนินงานงบประมาณ
    - งบประมาณจากทางราชการ
    - การบริจาคจากองค์กร/หน่วยงานภาครัฐและเอกชน
    - การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของศูนย์แกนนำฯ
- 4) ผลการดำเนินงานของศูนย์แกนนำฯ
  - (1) ผลความก้าวหน้าของงาน/โครงการ
  - (2) ผลการดำเนินงานเมื่อสิ้นสุดโครงการ
  - (3) ผลประเมินประสิทธิภาพการดำเนินการของศูนย์แกนนำฯ

1.1.5 จัดทำสื่อและเครื่องมือนิเทศ สื่อและเครื่องมือนิเทศ เป็นนวัตกรรมที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการนิเทศ กำกับ ติดตาม ซึ่งต้องจัดทำให้สอดคล้องกับกิจกรรมและการดำเนินงานของศูนย์ฯ จึงควรนำเครื่องมือเหล่านี้ไปให้ผู้เชี่ยวชาญศึกษาและตรวจสอบคุณภาพก่อนนำไปใช้เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในประสิทธิภาพของเครื่องมือ และในการดำเนินงานศูนย์ฯ นี้ ขอเสนอตัวอย่างเครื่องมือนิเทศดังต่อไปนี้

ฉบับที่ 1 แบบบันทึกการให้คำปรึกษา

ชื่อศูนย์แกนนำ.....อำเภอ.....จังหวัด.....
ชื่อผู้รับคำปรึกษา.....ชื่อผู้ให้คำปรึกษา.....
วัน เดือน ปีที่ให้คำปรึกษา.....
<p>คำชี้แจง ผู้นิเทศภายในบันทึกผลจากการให้คำปรึกษาตามหัวข้อลงในแบบบันทึกตามความเป็นจริง</p> <p>1. หัวข้อที่ขอรับคำปรึกษา</p> <p>1).....</p> <p>2).....</p> <p>3).....</p> <p>4).....</p> <p>5).....</p> <p>2. สารที่ให้คำปรึกษาตามหัวข้อที่ขอรับการปรึกษา</p> <p>1).....</p> <p>2).....</p> <p>3).....</p> <p>4).....</p> <p>5).....</p> <p>3. ความต้องการขอคำปรึกษาเพิ่มเติม</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>

ลงชื่อ.....ผู้ให้คำปรึกษา
(.....)

ฉบับที่ 2 แบบสังเกตการสอน

ชื่อศูนย์แกนนำ.....อำเภอ.....จังหวัด..... ชื่อครูผู้สอน.....สอนเรื่อง.....ชั้น..... ชื่อผู้สังเกตการสอน.....วันเดือนปีที่สังเกต..... คำชี้แจง ทำเครื่องหมาย ✓ ใน ☐ ตามสภาพจริง และบันทึกข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	
เรื่องที่สังเกต	บันทึกผลการสังเกตการสอน
1. เอกสารเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ 1.1 หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้	เนื้อหาสาระ ☐ สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรแกนกลางฯ ☐ สอดคล้องกับสภาพปัญหาชุมชน/ท้องถิ่น ☐ สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ☐ เหมาะสมกับเวลาเรียนที่กำหนด ☐ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม .... เวลาเรียน ☐ กำหนดเวลาเรียนตามโครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษา ☐ เหมาะสมกับเนื้อหาสาระ ☐ เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ ☐ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม .... คำอธิบายรายวิชา ☐ ตัวชี้วัดสอดคล้องกับเนื้อหาสาระและกิจกรรม ☐ สาระการเรียนรู้ครบถ้วนเหมาะสม ☐ กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับเนื้อหาสาระ ☐ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม .... การวัดและประเมินผล ☐ สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ ☐ สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ ☐ สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ ☐ เน้นการประเมินตามสภาพจริง ☐ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ....

เรื่องที่สังเกต	บันทึกผลการสังเกตการสอน
1.2 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ชื่อชุมชน/ชมรม	การดำเนินการ ☐ มีผู้รับผิดชอบ ☐ มีคณะกรรมการดำเนินงาน ☐ มีโครงการ/แผนงาน/กิจกรรม ☐ ดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ ☐ ติดตามผลการดำเนินโครงการและประเมินผล ☐ พัฒนาผลงานเป็นผลิตภัณฑ์สู่อาชีพนักเรียน ☐ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ....
1.3 แผนการจัดการเรียนรู้	องค์ประกอบ ☐ ความคิดรวบยอด ☐ ตัวชี้วัด/คุณธรรมนักเรียน ☐ เนื้อหาสาระ ☐ กิจกรรมการเรียนรู้ ☐ สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ ☐ การวัดผลและประเมินผล ☐ บันทึกผลหลังสอน ☐ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม .... ความสอดคล้องขององค์ประกอบ ☐ ทุกองค์ประกอบมีความสอดคล้องกัน ☐ มีบางองค์ประกอบที่สอดคล้องกัน ได้แก่ .... ☐ มีบางองค์ประกอบที่ไม่สอดคล้องกัน ได้แก่ .... ☐ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ....

เรื่องที่สังเกต	บันทึกผลการสังเกตการสอน
2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
2.1 ขั้นนำ	☐ มีวิธีการกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจบทเรียน..... ..... ☐ เน้นความต้องการของผู้เรียน..... ..... ☐ มีกิจกรรมขั้นนำเชื่อมโยงสู่กิจกรรมที่จะเรียนรู้..... ..... ☐ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม..... .....
2.2 ขั้นดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้	☐ ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย..... ☐ กระตุ้นให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง..... ☐ ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง..... ☐ สื่อ/อุปกรณ์เพียงพอ เหมาะสม..... ☐ ผู้เรียนมีคุณธรรม 5 ประการของนักธุรกิจน้อย..... ☐ นำเสนอผลงานที่เป็นผลผลิตจากการเรียนรู้..... ☐ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม..... .....
2.3 ขั้นสรุป	☐ สรุปองค์ความรู้จากกิจกรรมการเรียนรู้..... ..... ☐ มีแนวทางในการเรียนรู้สู่การเชื่อมโยงความรู้ใหม่..... .....

ลงชื่อ.....ผู้สังเกตการสอน
(.....)

ฉบับที่ 3 แบบบันทึกการประชุมชี้แจง

ชื่อศูนย์แกนนำ.....อำเภอ.....จังหวัด.....

วันเดือนปีที่ประชุม.....

คำชี้แจง 1. แบบบันทึกนี้แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

1) บันทึกก่อนประชุม 2) บันทึกระหว่างประชุม 3) บันทึกหลังประชุม (สรุปผลรวม)

2. บันทึกผลการประชุมชี้แจงให้ครบถ้วนสมบูรณ์ตามความเป็นจริง

---

1. บันทึกก่อนประชุมชี้แจง

1.1 แนะนำคณะกรรมการนิเทศ ประกอบด้วย

1).....

2).....

3).....

ฯลฯ

1.2 มอบหมายงานให้กรรมการนิเทศ

1) นิเทศเรื่อง.....ผู้นิเทศ.....

2) นิเทศเรื่อง.....ผู้นิเทศ.....

3) นิเทศเรื่อง.....ผู้นิเทศ.....

ฯลฯ

2. บันทึกระหว่างประชุม

1) เรื่อง.....

สรุปผล.....

.....

2) เรื่อง.....

สรุปผล.....

.....

3) เรื่อง.....

สรุปผล.....

.....

ฯลฯ

3. บันทึกหลังประชุม (สรุปผลรวมของข้อ 2 ทุกเรื่อง)

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้บันทึก

(.....)

ฉบับที่ 4 แบบบันทึกการให้คำแนะนำ

ชื่อศูนย์แกนนำ.....	โรงเรียน.....
ชื่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา.....	อำเภอ..... จังหวัด.....
วันเดือนปีทีนเทศ.....	ชื่อผู้รับคำแนะนำ.....
คำชี้แจง ผู้นิเทศบันทึกข้อมูลการให้คำแนะนำให้สมบูรณ์ครบถ้วน	
เรื่องที่แนะนำ	
1)	....
2)	....
3)	....
4)	....
5)	....
ลงชื่อ.....ผู้ให้คำแนะนำ (.....)	

1.1.6 กำหนดการนิเทศ เป็นการจัดทำปฏิทินปฏิบัติการนิเทศตามแผนการนิเทศ โดยกำหนดวันเดือนปี เวลานิเทศ เรื่องที่จะนิเทศ สื่อและเครื่องมือ สถานที่นิเทศ ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ คณะกรรมการนิเทศภายในควรทำการนิเทศศูนย์แกนนำฯ เดือนละ 1 ครั้ง ดังตัวอย่างกำหนดการนิเทศต่อไปนี้

วันเดือนปี	เรื่องที่นิเทศ	สื่อและเครื่องมือ	สถานที่นิเทศ	ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ
มิ.ย. 2556	1. การจัดทำแผนพัฒนา 3 ปี 2. การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี 3. การดำเนินการจัดการเรียนรู้ - หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม - กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน/ชุมนุม/ ชมรมและโครงการพิเศษ - แผนการจัดการเรียนรู้ - สื่อ อุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้	สื่อ - แนวการจัดทำแผนพัฒนา ปฏิบัติ - แนวการจัดทำแผนการจัดการ การเรียนรู้ เครื่องมือ - แบบสำรวจข้อมูล - แบบตรวจสอบ - แบบบันทึกการให้ คำปรึกษา/แนะนำ	ศูนย์แกนนำฯ .... โรงเรียนเครือข่าย	- ผู้นิเทศ - คณะกรรมการ นิเทศภายใน - ผู้รับการนิเทศ - คณะกรรมการ ดำเนินการ ศูนย์แกนนำ
ก.ค. 2556	1. การจัดการเรียนรู้ 2. ผลผลิตจากการเรียนรู้ของนักเรียน	สื่อ - วิทยากร ภูมิปัญญาท้องถิ่น - สื่อการเรียนรู้ - สื่อตัวอย่าง เครื่องมือ - แบบบันทึกการให้คำปรึกษา - แบบสังเกตการสอน - แบบบันทึกคำแนะนำ	ศูนย์แกนนำฯ .... โรงเรียนเครือข่าย	- ผู้นิเทศ - คณะกรรมการ นิเทศภายใน - ผู้รับการนิเทศ - คณะกรรมการ ดำเนินการ ศูนย์แกนนำ

1.2 ดำเนินการนิเทศตามแผน คณะกรรมการนิเทศภายใน ดำเนินการนิเทศตามแผนที่กำหนดไว้ โดยแจ้งกำหนดการนิเทศให้คณะกรรมการดำเนินการศูนย์แกนนำทราบล่วงหน้าเพื่อให้คณะผู้รับการนิเทศเตรียมความพร้อม และทำการนิเทศในเรื่องที่จะนิเทศแบบกัลยาณมิตรนิเทศต่อกัน แล้วนำข้อมูลที่ได้ไปพัฒนาการดำเนินงานของศูนย์แกนนำฯ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.3 สรุปผลการนิเทศ คณะกรรมการนิเทศภายในสรุปผลการนิเทศจากข้อมูลที่ได้จากเครื่องมือนิเทศที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล โดยสรุปผลการนิเทศ 2 ลักษณะคือ

1) การประชุมร่วมกัน ผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศประชุมร่วมกันหลังจากเสร็จสิ้นการนิเทศ ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศนำผลการนิเทศมาประชุมร่วมกันและแสดงความชื่นชมกับผลงานที่ประสบผลสำเร็จ เพื่อให้ผู้รับการนิเทศภูมิใจ มีกำลังใจพัฒนางานของศูนย์ สำหรับงานที่ต้องปรับปรุงแก้ไขก็ให้ร่วมกันคิดหาวิธีแก้ไข ปรับปรุงงาน จนผู้รับการนิเทศยอมรับวิธีการแก้ไขปรับปรุงงานที่คิดขึ้นมาใหม่ด้วยความเต็มใจ และพร้อมรับไปพัฒนางานให้ดียิ่งขึ้น

2) การเขียนรายงานผลการนิเทศ เลขานุการคณะกรรมการนิเทศภายในนำผลจากการประชุมนิเทศมาสรุปแล้วเขียนรายงานผลการนิเทศเสนอผู้อำนวยการศูนย์แกนนำคณะกรรมการดำเนินงานศูนย์แกนนำ และแจ้งผู้เกี่ยวข้อง

1.4 นำผลการนิเทศไปใช้ในการพัฒนาศูนย์แกนนำ คณะกรรมการอำนวยการศูนย์แกนนำ นำผลการนิเทศไปใช้ในการพัฒนาศูนย์แกนนำ และโรงเรียนเครือข่ายให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น และสามารถนำไปปรับแผนปฏิบัติการประจำปีและแผนพัฒนาระยะยาวต่อไป

การนิเทศภายนอก

การนิเทศภายนอก เป็นการนิเทศจากหน่วยงานต้นสังกัด คือ สพป./สพม. และ สพฐ. ซึ่งหน่วยงานดังกล่าวต้องแจ้งกำหนดการนิเทศ ให้ศูนย์แกนนำจัดทำแผนรองรับการนิเทศและเตรียมเอกสารข้อมูลต่าง ๆ อย่างเป็นระบบและเตรียมเอกสารหลักฐานและข้อมูลต่าง ๆ พร้อมทั้งจะนำเสนอ และแจ้งบุคลากร ผู้เกี่ยวข้อง ให้พร้อมรับการนิเทศและรับข้อเสนอแนะเพื่อนำไปพัฒนางานให้ตรงตามจุดประสงค์

การประเมินผลการดำเนินการ

การประเมินผลการดำเนินการศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายโครงการนักรู้กิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ เป็นการตรวจสอบการดำเนินงานและผลการดำเนินงาน ช่วยให้คณะกรรมการที่เกี่ยวข้องดำเนินงานไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในแผนและนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง จึงควรกำหนดการประเมินผลการดำเนินงานไว้ในแผนงาน/โครงการให้ชัดเจน ดังนี้

ระยะเวลาประเมิน	การประเมิน	เครื่องมือประเมิน	ผู้ประเมิน
ระยะที่ 1 ครึ่งปีการศึกษาแรก (กันยายน)	ประเมินความก้าวหน้า/ โครงการ	แบบรายงานความก้าวหน้า งาน/โครงการ	คณะกรรมการ เป็นผู้ประเมินงาน/ โครงการ
ระยะที่ 2 ครึ่งปีการศึกษาหลัง (มีนาคม)	ประเมินความก้าวหน้า/ โครงการ	แบบรายงานความก้าวหน้า งาน/โครงการ	คณะกรรมการ เป็นผู้ประเมินงาน/ โครงการ
เมื่อสิ้นสุดงาน/ โครงการ	ประเมินผลงาน/โครงการ	แบบประเมินผลงาน/ โครงการ	คณะกรรมการ เป็นผู้ประเมินงาน/ โครงการ
เมื่อสิ้นปีงบประมาณ (สิงหาคม – ตุลาคม)	ประเมินประสิทธิภาพ การดำเนินงานศูนย์แกนนำ นักรู้กิจน้อยมีคุณธรรมฯ	แบบประเมินประสิทธิภาพ การดำเนินงานศูนย์แกนนำ นักรู้กิจน้อยมีคุณธรรมฯ	คณะกรรมการ เป็นผู้ประเมิน ประสิทธิภาพ การดำเนินงาน ศูนย์แกนนำฯ

การประเมินผลการดำเนินงานตามกำหนดการ ดำเนินการประเมิน ดังนี้

1. การประเมินความก้าวหน้างาน/โครงการ กำหนดการประเมินไว้ 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ครึ่งปีการศึกษาแรก ประเมินในเดือนกันยายน ระยะที่ 2 ครึ่งปีการศึกษาหลัง ประเมินในเดือนมีนาคม ให้คณะกรรมการประเมินงาน/โครงการเป็นผู้ประเมิน โดยใช้แบบรายงานความก้าวหน้า (แบบประเมิน 1) แล้วนำผลการประเมินเสนอต่อผู้อำนวยการศูนย์แกนนำฯ คณะกรรมการดำเนินงานของศูนย์และแจ้งผู้เกี่ยวข้องทราบ เพื่อใช้เป็นข้อมูลพัฒนาการดำเนินงานของศูนย์แกนนำฯ
2. การประเมินผลงาน/โครงการ กำหนดการประเมินเมื่อสิ้นสุดโครงการ ให้คณะกรรมการประเมินงาน/โครงการเป็นผู้ประเมิน โดยใช้แบบประเมินผลงาน/โครงการ (แบบประเมิน 2) แล้วนำผลการประเมินเสนอต่อผู้อำนวยการศูนย์แกนนำฯ คณะกรรมการอำนวยการ คณะกรรมการดำเนินงานของศูนย์ และแจ้งผู้เกี่ยวข้องทราบ
3. การประเมินประสิทธิภาพการดำเนินงานของศูนย์แกนนำฯ เป็นการประเมินเมื่อสิ้นปีงบประมาณ ให้คณะกรรมการประเมินงาน/โครงการเป็นผู้ประเมิน โดยใช้แบบประเมินประสิทธิภาพการดำเนินของศูนย์แกนนำฯ (แบบประเมิน 3) แล้วนำผลการประเมินเสนอต่อผู้อำนวยการศูนย์แกนนำฯ ลงนามแล้วเสนอต่อ สพม./สพป. สพฐ. และผู้เกี่ยวข้อง

แบบประเมิน 1

แบบประเมินความก้าวหน้า/โครงการ ปีงบประมาณ พ.ศ. ....
ศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายนักธุรกิจน้อยมีคุณธรรมนำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์

ศูนย์แกนนำ.....โรงเรียน.....เขตพื้นที่การศึกษา.....
จังหวัด.....โทร.....หมายเลขรหัส.....

ชื่องาน/โครงการ.....
กลุ่มสาระการเรียนรู้/งาน.....
วัน.....เดือน.....ปี.....ที่ประเมิน
สรุปรายงาน วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ หรือเติมตัวเลข หรือข้อความ ตามความเป็นจริงแล้วแต่กรณี

1. ปัจจัยหลัก

1.1 ด้านทรัพยากร

- ☐ ได้รับจัดสรรงบประมาณจากหน่วยงาน จำนวน.....บาท
☐ ได้รับการระดมทุนจากหน่วยงานชุมชน จำนวน.....บาท
☐ ได้รับจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ จำนวน.....บาท
รวม.....บาท

1.2 ด้านบุคลากร

บุคลากรผู้รับผิดชอบศูนย์ฯ

- ☐ คณะกรรมการจำนวน.....คน ☐ ครบตามจำนวน ☐ ไม่ครบตามจำนวน
☐ วิทยากรท้องถิ่น มีจำนวน.....คน
สาขา (ระบุชื่อ... ศิลปะ, อาหาร, งานประดิษฐ์ ฯลฯ) จำนวน.....คน
สาขา.....จำนวน.....คน
สาขา.....จำนวน.....คน

1.3 ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก

สถานที่	☐ มีอาคาร/ห้องเฉพาะ	☐ ไม่มีห้องเฉพาะ
การคมนาคม	☐ คมนาคมสะดวก	☐ คมนาคมไม่สะดวก
วัสดุอุปกรณ์ในศูนย์	☐ เพียงพอ	☐ ไม่เพียงพอ
วัตถุดิบที่ใช้ทำผลิตภัณฑ์	☐ เพียงพอ	☐ ไม่เพียงพอ

2. การดำเนินงาน

2.1 การแต่งตั้งคณะกรรมการฯ เป็นลายลักษณ์อักษร	☐ มี	☐ ไม่มี
2.2 คณะกรรมการฯ มาปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนด	☐ มาสม่ำเสมอ	☐ มาไม่สม่ำเสมอ
2.3 การวางแผนดำเนินงานของศูนย์แกนนำฯ	☐ มี	☐ ไม่มี
การจัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน	☐ มี	☐ ไม่มี
2.4 การปฏิบัติงานตามแผนฯ		
• การปฏิบัติงานตามแผน	☐ ปฏิบัติ	☐ ไม่ปฏิบัติ
• ประเมินผลโครงการ	☐ ปฏิบัติ	☐ ไม่ปฏิบัติ
• ประเมินประสิทธิภาพ	☐ ปฏิบัติ	☐ ไม่ปฏิบัติ
• นำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนางาน	☐ ปฏิบัติ	☐ ไม่ปฏิบัติ

3. ผลการดำเนินงาน

- 3.1 ศูนย์แกนนำฯ มีโรงเรียนเครือข่าย จำนวน.....แห่ง
 ระบุชื่อโรงเรียน 1. ....
 2. ....
 3. ....
- 3.2 ศูนย์แกนนำฯ พัฒนาบุคลากรในโรงเรียน/ชุมชน ให้มีความรู้ความสามารถพื้นฐานทางธุรกิจและเป็นผู้ประกอบการที่มีคุณธรรม
 นักเรียน.....คน
 ครู.....คน
 บุคลากรในชุมชน.....คน
- 3.3 ผลผลิตด้านคุณภาพ
- 3.3.1 ชื่อผลงาน.....จำนวน.....ชิ้นงาน
- 3.3.2 จำหน่ายได้ จำนวน.....ชิ้นงาน จำนวน.....บาท
- 3.3.3 ได้รับการรับรองคุณภาพ (ระบุชื่อผลิตภัณฑ์).....
 .....
- 3.3.4 ได้รับรางวัล.....จากหน่วยงานระดับ.....
 ได้รับรางวัล.....จากหน่วยงานระดับ.....
- 3.4 พัฒนาศูนย์ฯ ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ศึกษาดูงาน
 ชื่อหน่วยงานที่มาดูงาน จำนวน
1.	.....คน
2.	.....คน
3.	.....คน
4.	.....คน
5.	.....คน

3.5 การนำเสนอผลงานในหน่วยงานต่าง ๆ

3.5.1 ระดับชุมชนท้องถิ่น	จำนวน.....ครั้ง	
(ระบุชื่อหน่วยงาน)	จำนวน.....ครั้ง	จำนวน.....ครั้ง
	จำนวน.....ครั้ง	จำนวน.....ครั้ง
	จำนวน.....ครั้ง	จำนวน.....ครั้ง
3.5.2 ระดับจังหวัด	จำนวน.....ครั้ง	
(ระบุชื่อหน่วยงาน)	จำนวน.....ครั้ง	จำนวน.....ครั้ง
	จำนวน.....ครั้ง	จำนวน.....ครั้ง
	จำนวน.....ครั้ง	จำนวน.....ครั้ง
3.5.3 ระดับชาติ	จำนวน.....ครั้ง	
(ระบุชื่อหน่วยงาน)	จำนวน.....ครั้ง	จำนวน.....ครั้ง
	จำนวน.....ครั้ง	จำนวน.....ครั้ง
	จำนวน.....ครั้ง	จำนวน.....ครั้ง
3.5.4 ระดับนานาชาติ	จำนวน.....ครั้ง	
(ระบุชื่อหน่วยงาน)	จำนวน.....ครั้ง	จำนวน.....ครั้ง
	จำนวน.....ครั้ง	จำนวน.....ครั้ง
	จำนวน.....ครั้ง	จำนวน.....ครั้ง

4. ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

5. ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(ลงชื่อ).....ผู้รายงาน
(.....)

ตำแหน่ง.....

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

(ลงชื่อ).....ผู้รายงาน

(.....)

ตำแหน่ง ประธานกรรมการดำเนินการศูนย์

แบบประเมิน 2

แบบประเมินผลเมื่อสิ้นสุดโครงการ / กิจกรรม ปีการศึกษา.....

ศูนย์แกนนำ.....เขตพื้นที่การศึกษา.....
 ชื่อโครงการ.....
 ผู้รับผิดชอบ.....
 ระยะเวลาดำเนินการเริ่มเมื่อ.....สิ้นสุดเมื่อ.....
 วันเดือนปีที่ประเมิน.....

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ หรือเติมตัวเลขหรือข้อความตามความเป็นจริงแล้วแต่กรณี

1. ได้รับจัดสรรงบประมาณ.....บาท ใช้ดำเนินงาน.....บาท
2. ความเพียงพอของงบประมาณ ☐ เพียงพอ ☐ ไม่เพียงพอ
3. จำนวนผู้ร่วมดำเนินงานโครงการ จำนวน.....คน
4. สิ่งอำนวยความสะดวกด้านอุปกรณ์ ☐ เพียงพอ ☐ ไม่เพียงพอ
5. ด้านสถานที่
  - 5.1 ที่ตั้งศูนย์ ☐ การคมนาคมสะดวกต่อผู้มารับบริการ เพราะ.....
☐ การคมนาคมยากลำบากต่อผู้มารับบริการเพราะ.....
  - 5.2 อาคารสถานที่ ☐ บริเวณพื้นที่ กว้างขวาง สะดวกต่อการปฏิบัติงาน
☐ บริเวณพื้นที่ ไม่กว้างขวาง และไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงาน
6. การดำเนินงานโครงการ
  - 6.1 การปฏิบัติงานโครงการ ☐ ดำเนินการเสร็จแล้ว
☐ กำลังดำเนินการ.....
☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ เพราะ.....
  - 6.2 การปฏิบัติงานตามกิจกรรมที่กำหนด
☐ ทำได้ครบทุกกิจกรรมตามโครงการคือ (ระบุชื่อกิจกรรม).....
 .....
 .....
 .....
7. ระยะเวลาดำเนินการ ☐ ทำได้ตามเวลาที่กำหนดทุกกิจกรรม
☐ ทำได้ตามเวลาที่กำหนดเป็นส่วนใหญ่
☐ ทำได้ช้ากว่าเวลาที่กำหนด เพราะ .....
8. ผลการดำเนินงาน
  - ☐ บรรลุเป้าหมายด้านปริมาณ ดังนี้.....
  - ☐ บรรลุเป้าหมายเชิงคุณภาพ ดังนี้.....

9. ปัญหา/อุปสรรค

มีปัญหา/อุปสรรค คือ.....

มีแนวทางการปรับปรุง แก้ไข คือ.....

10. การพิจารณาประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินงาน

ควรดำเนิน งานโครงการนี้ต่อไปเพราะ.....

ไม่ควรดำเนินงานโครงการนี้ เพราะ.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้รายงาน

(.....)

ตำแหน่ง.....

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้รายงาน

(.....)

ตำแหน่ง ประธานกรรมการดำเนินการศูนย์ฯ

แบบประเมิน 3

ศูนย์แกนนำ.....โรงเรียน.....
 สำนักงานเขตพื้นที่.....อำเภอ.....จังหวัด.....
 ชื่องาน/โครงการ.....กลุ่มสาระ.....
 วัน/เดือน/ปีที่ประเมิน.....

คำชี้แจง 1. แบบประเมินประสิทธิภาพการดำเนินงานของศูนย์แกนนำฯ มี 5 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ด้านการบริหารจัดการศูนย์แกนนำฯ มี 6 ตัวชี้วัด

องค์ประกอบที่ 2 ด้านการสร้างเสริมความเข้มแข็งของศูนย์แกนนำฯ มี 7 ตัวชี้วัด

องค์ประกอบที่ 3 ด้านผลการดำเนินงานของศูนย์แกนนำฯ มี 6 ตัวชี้วัด

องค์ประกอบที่ 4 ด้านความสำเร็จของศูนย์แกนนำฯ มี 3 ตัวชี้วัด

องค์ประกอบที่ 5 ด้านความพึงพอใจของผู้ดำเนินการ มี 3 ตัวชี้วัด

รวมทั้งสิ้น 25 ตัวชี้วัด

2. วิธีการประเมิน

ให้พิจารณาตัวชี้วัดในแต่ละองค์ประกอบแล้วเขียน ✓ ลงในช่องปฏิบัติ หรือไม่ปฏิบัติ กรณี
 “ปฏิบัติ” ให้เขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับคะแนน 4 , 2 , 3 , 1 ตามผลการปฏิบัติที่เป็นจริง

3. ระดับคะแนน

การให้ระดับคะแนนให้พิจารณาผลการดำเนินงานของศูนย์แกนนำฯจากช่องเกณฑ์กำหนดคะแนน
 แล้วเขียน ✓ ลงในช่องระดับคะแนน 4 , 2 , 3 , 1 ตามที่ปฏิบัติจริง ดังนี้

คะแนน	4	หมายถึง	ผลการปฏิบัติงาน	ดีมาก
“	3	“	ผลการปฏิบัติงาน	ดี
“	2	“	ผลการปฏิบัติงาน	พอใช้
“	1	“	ผลการปฏิบัติงาน	ควรปรับปรุง

แบบประเมินผล
ประสิทธิภาพการดำเนินงานศูนย์แกนนำขยายเครือข่าย
โครงการนักรฐกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์
การประเมินผล องค์ประกอบ ตัวชี้วัด ระดับคะแนนและเกณฑ์การประเมิน

คำชี้แจง พิจารณาองค์ประกอบและตัวชี้วัด แล้วเขียน ✓ ลงช่องปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติ
 กรณีปฏิบัติทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับคะแนน จากเกณฑ์ผลการปฏิบัติที่กำหนดตามความเป็นจริง

ตัวชี้วัด	ผลการปฏิบัติ		ระดับคะแนนปฏิบัติ				ผลการปฏิบัติ	หลักฐานอ้างอิง
	ไม่ปฏิบัติ	ปฏิบัติ	4	3	2	1		
องค์ประกอบที่ 1 ด้านการบริหารจัดการศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายโครงการนักรฐกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์								
ตัวชี้วัดที่ 1.1 มีแผนงาน/โครงการ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของ ศูนย์แกนนำขยายเครือข่าย นักรฐกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ โดยบูรณาการหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง							4. มีแผนงาน/โครงการ ที่ตรงตามสภาพปัญหา บริบท สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เป้าหมายของศูนย์แกนนำฯ และบูรณาการหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง 3. มีแผนงาน/โครงการ ที่ตรงตามสภาพปัญหา บริบท สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เป้าหมายของศูนย์แกนนำฯ 2. มีแผนงาน/โครงการ ที่ตรงตามสภาพปัญหา บริบท สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ของศูนย์แกนนำ 1. มีแผนงาน/โครงการ ที่ตรงตามสภาพปัญหาและ บริบทของศูนย์แกนนำฯ	

ตัวชี้วัด	ผลการปฏิบัติ		ระดับคะแนนปฏิบัติ				ผลการปฏิบัติ	หลักฐานอ้างอิง
	ไม่ปฏิบัติ	ปฏิบัติ	4	3	2	1		
องค์ประกอบที่ 1 ด้านการบริหารจัดการศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายโครงการนักรู้กิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์								
ตัวชี้วัดที่ 1.2 มีคณะกรรมการบริหารและคณะกรรมการดำเนินการศูนย์ฯ ครอบคลุมโครงสร้างอย่างเหมาะสมและมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของหน่วยงาน องค์กร และชุมชน							4. มีคณะกรรมการบริหารและคณะกรรมการดำเนินงานศูนย์ฯ ครอบคลุมโครงสร้าง มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการถูกต้อง สามารถบริหารและดำเนินการศูนย์ได้อย่างเหมาะสม มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของหน่วยงาน องค์กร และชุมชน 3. มีคณะกรรมการบริหารและคณะกรรมการดำเนินงานศูนย์ฯ ครอบคลุมโครงสร้าง มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการถูกต้อง สามารถบริหารและดำเนินการศูนย์ได้อย่างเหมาะสมและมีคุณภาพ 2. มีคณะกรรมการบริหารและคณะกรรมการดำเนินงานศูนย์ฯ ครอบคลุมโครงสร้าง มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการถูกต้อง สามารถบริหารและดำเนินการศูนย์ได้อย่างเหมาะสม 1. มีคณะกรรมการบริหารและคณะกรรมการดำเนินงานศูนย์ฯ ครอบคลุมโครงสร้าง มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการถูกต้อง สามารถบริหารและดำเนินการศูนย์ได้	

ตัวชี้วัด	ผลการปฏิบัติ		ระดับคะแนนปฏิบัติ				ผลการปฏิบัติ	หลักฐานอ้างอิง
	ไม่ปฏิบัติ	ปฏิบัติ	4	3	2	1		
องค์ประกอบที่ 1 ด้านการบริหารจัดการศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายโครงการนักรฐกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์								
ตัวชี้วัดที่ 1.3 มีการมอบหมายงาน ชัดเจน มีการกำกับ ติดตามและรายงานผล การดำเนินงาน มีการปรับปรุง พัฒนางาน							4. มีการมอบหมายงาน เป็นลายลักษณ์อักษร อย่างชัดเจนตรงตามความรู้ ความสามารถ มีการกำกับ ติดตามงาน มีรายงานผล การดำเนินงานและพัฒนางาน อย่างสม่ำเสมอ 3. มีการมอบหมายงาน เป็นลายลักษณ์อักษร อย่างชัดเจนตรงตามความรู้ ความสามารถ มีการกำกับ ติดตามงาน มีรายงานผล การดำเนินงานสม่ำเสมอ 2. มีการมอบหมายงาน เป็นลายลักษณ์อักษร อย่างชัดเจนตรงตามความรู้ ความสามารถ มีการกำกับ ติดตามงาน และรายงานผล การดำเนินงาน 1. มีการมอบหมายงาน เป็นลายลักษณ์อักษร อย่างชัดเจนตรงตามความรู้ ความสามารถ	

ตัวชี้วัด	ผลการปฏิบัติ		ระดับคะแนนปฏิบัติ				ผลการปฏิบัติ	หลักฐานอ้างอิง
	ไม่ปฏิบัติ	ปฏิบัติ	4	3	2	1		
องค์ประกอบที่ 1 ด้านการบริหารจัดการศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายโครงการนักรุกกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์								
ตัวชี้วัดที่ 1.4 มีการจัดสรรงบประมาณจากหน่วยงานของรัฐและการสนับสนุนเงินทุน วัสดุอุปกรณ์ ฯลฯ จากชุมชนและรายได้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นทุนหมุนเวียนโดยบริหารจัดการอย่างเป็นระบบและคุ้มค่า							4. ได้รับการจัดสรรงบประมาณจากหน่วยงานของรัฐและสนับสนุนเงินทุน วัสดุอุปกรณ์ ฯลฯ จากชุมชนอย่างเหมาะสมเพียงพอและมีรายได้จากผลิตภัณฑ์เป็นทุนหมุนเวียน โดยบริหารจัดการอย่างเป็นระบบและคุ้มค่า 3. ได้รับการจัดสรรงบประมาณจากหน่วยงานของรัฐและสนับสนุนเงินทุน วัสดุอุปกรณ์ ฯลฯ จากชุมชนอย่างเหมาะสมเพียงพอและมีรายได้จากผลิตภัณฑ์เพิ่มเติม 2. ได้รับการจัดสรรงบประมาณจากหน่วยงานของรัฐและสนับสนุนเงินทุน วัสดุอุปกรณ์ ฯลฯ จากชุมชน 1. ได้รับการจัดสรรงบประมาณจากหน่วยงานของรัฐ	

ตัวชี้วัด	ผลการปฏิบัติ		ระดับคะแนนปฏิบัติ				ผลการปฏิบัติ	หลักฐานอ้างอิง
	ไม่ปฏิบัติ	ปฏิบัติ	4	3	2	1		
องค์ประกอบที่ 1 ด้านการบริหารจัดการศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายโครงการนักรู้กิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์								
ตัวชี้วัดที่ 1.5 มีการสร้างขวัญและกำลังใจ ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดความรู้ ความสามารถ อำนาจความสะดวกในการทำงานส่งเสริมให้นำเสนอผลงานและประกาศเกียรติคุณยกย่องชมเชยเป็นที่ปรากฏ							4. ได้รับส่งเสริมและสนับสนุนในการพัฒนาความรู้ความสามารถอำนวยความสะดวกในการทำงาน นำเสนอผลงาน ในเวทีระดับต่าง ๆ ประกาศเกียรติคุณและยกย่องชมเชยให้เป็นที่ปรากฏ 3. ได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนในการพัฒนาความรู้ความสามารถอำนวยความสะดวกในการทำงาน นำเสนอผลงาน ในเวทีระดับต่างๆ 2. ได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนในการพัฒนาความรู้ความสามารถอำนวยความสะดวกในการทำงาน นำเสนอผลงานเฉพาะในหน่วยงาน 1.ได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนในการพัฒนาความรู้ความสามารถ อำนาจความสะดวกในการทำงาน	

ตัวชี้วัด	ผลการปฏิบัติ		ระดับคะแนนปฏิบัติ				ผลการปฏิบัติ	หลักฐานอ้างอิง
	ไม่ปฏิบัติ	ปฏิบัติ	4	3	2	1		
องค์ประกอบที่ 1 ด้านการบริหารจัดการศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายโครงการนักรุกกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์								
ตัวชี้วัดที่ 1.6 มีการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การปฏิบัติงาน การตรวจสอบประเมินผล และปรับปรุง การปฏิบัติงานและมีส่วนร่วมในการรับความสำเร็จ							4. มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นร่วมปฏิบัติงานร่วมตรวจสอบประเมินผลปรับปรุงการปฏิบัติงานและรับความสำเร็จ 3. มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นร่วมปฏิบัติงานร่วมตรวจสอบประเมินผลและปรับปรุงการปฏิบัติงาน 2. มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมปฏิบัติงานและร่วมตรวจสอบประเมินผล 1. มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น และร่วมปฏิบัติงาน	

ตัวชี้วัด	ผลการปฏิบัติ		ระดับคะแนนปฏิบัติ				ผลการปฏิบัติ	หลักฐานอ้างอิง
	ไม่ปฏิบัติ	ปฏิบัติ	4	3	2	1		
องค์ประกอบที่ 2 ด้านการเสริมสร้างความเข้มแข็งของศูนย์แกนนำฯ								
ตัวชี้วัดที่ 2.1 มีหลักสูตรท้องถิ่น/รายวิชาเพิ่มเติม/กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ชุมนุม ชมรม โครงการพิเศษ และมีแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นความเป็น นักรักถิ่นอย่างที่มีคุณภาพ สอดคล้องตามหลัก OLE ที่ครบถ้วนหลากหลาย และนำไปใช้เผยแพร่ เป็นแบบอย่างได้							4. มีการนำหลักสูตรท้องถิ่น/รายวิชาเพิ่มเติมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ชุมนุม ชมรม โครงการพิเศษ แผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการเป็น นักรักถิ่นอย่างนำเสนอสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์และนำไปออกแบบการเรียนรู้ ทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลัก OLE นำไปจัดการเรียนการสอน และเผยแพร่เป็นแบบอย่างให้ผู้อื่นนำไปปรับใช้ได้ 3. มีการนำหลักสูตรท้องถิ่น/รายวิชาเพิ่มเติมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ชุมนุม ชมรม โครงการพิเศษ แผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการเป็น นักรักถิ่นอย่างนำเสนอสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์และนำไปออกแบบการเรียนรู้ ทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลัก OLE และนำไปจัดการเรียนการสอน 2. มีการนำหลักสูตรท้องถิ่น/รายวิชาเพิ่มเติมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ชุมนุม ชมรม โครงการพิเศษ แผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการเป็น นักรักถิ่นอย่างนำเสนอสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์และนำไปออกแบบการเรียนรู้ และจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้	

ตัวชี้วัด	ผลการปฏิบัติ		ระดับคะแนนปฏิบัติ				ผลการปฏิบัติ	หลักฐานอ้างอิง
	ไม่ปฏิบัติ	ปฏิบัติ	4	3	2	1		
							1. มีการนำหลักสูตรท้องถิ่น/รายวิชาเพิ่มเติมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ชุมนุม ชมรม โครงการพิเศษ แผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการเป็นนักธุรกิจน้อยๆ นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์และนำไปออกแบบการเรียนรู้	
องค์ประกอบที่ 2 ด้านการเสริมสร้างความเข้มแข็งของศูนย์แกนนำ								
ตัวชี้วัดที่ 2.2 การให้บริการและเผยแพร่ความรู้ที่หลากหลายภายในสถานศึกษา สถานศึกษาใกล้เคียง ให้บริการและเผยแพร่แก่ชุมชนใกล้เคียงและชุมชนทั่วไป							4. มีการให้บริการและเผยแพร่ความรู้ที่หลากหลายภายในสถานศึกษา สถานศึกษาใกล้เคียง ชุมชนใกล้เคียงและสถานศึกษากับชุมชนทั่วไป 3. มีการให้บริการและเผยแพร่ความรู้ที่หลากหลายภายในสถานศึกษา สถานศึกษาใกล้เคียง ชุมชนใกล้เคียง 2. มีการให้บริการและเผยแพร่ความรู้ที่หลากหลายภายในสถานศึกษาและสถานศึกษาใกล้เคียง 1. มีการให้บริการและเผยแพร่ความรู้ที่หลากหลายภายในสถานศึกษา	

ตัวชี้วัด	ผลการปฏิบัติ		ระดับคะแนนปฏิบัติ				ผลการปฏิบัติ	หลักฐานอ้างอิง
	ไม่ปฏิบัติ	ปฏิบัติ	4	3	2	1		
องค์ประกอบที่ 2 ด้านการเสริมสร้างความเข้มแข็งของศูนย์แกนนำฯ								
ตัวชี้วัดที่ 2.3 มีเครือข่ายการจัดการเรียนรู้ที่เน้นความเป็นนักธุรกิจน้อยๆ ตามเป้าหมาย (ไม่น้อยกว่า 3 โรงเรียนเครือข่าย) และมีกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนอย่างหลากหลาย							4. มีเครือข่ายการเรียนรู้ นักธุรกิจน้อยๆ ไม่น้อยกว่า 3 โรงเรียนเครือข่าย และมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนโรงเรียนเครือข่ายที่เหมาะสมและหลากหลาย 3. มีเครือข่ายการเรียนรู้ นักธุรกิจน้อยๆ ไม่น้อยกว่า 3โรงเรียนเครือข่าย และมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนโรงเรียนเครือข่ายที่เหมาะสม 2. มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนโรงเรียนเครือข่ายฯ การเรียนรู้ นักธุรกิจน้อยๆ แต่มีเครือข่ายน้อยกว่า 3 โรงเรียนเครือข่าย 1. มีโรงเรียนเครือข่าย การเรียนรู้ นักธุรกิจน้อยๆ น้อยกว่า 3 โรงเรียนเครือข่าย	

ตัวชี้วัด	ผลการปฏิบัติ		ระดับคะแนนปฏิบัติ				ผลการปฏิบัติ	หลักฐานอ้างอิง
	ไม่ปฏิบัติ	ปฏิบัติ	4	3	2	1		
องค์ประกอบที่ 2 ด้านการเสริมสร้างความเข้มแข็งของศูนย์แกนนำฯ								
ตัวชี้วัดที่ 2.4 การส่งเสริมสนับสนุนเครือข่ายฯ การจัดการเรียนรู้							4. มีการกำหนดแนวทางการสนับสนุน เครือข่ายฯ ดำเนินการตามแนวทางที่กำหนดและให้บริการช่วยเหลือทั้งด้านบริการ ด้านวิชาการ ด้านธุรกิจและแนะนำหน่วยงาน ภาครัฐ เอกชน องค์กรอื่นๆ และ ชุมชนมาสนับสนุนช่วยเหลือ 3. มีการกำหนดแนวทางการสนับสนุน เครือข่ายฯ ดำเนินการตามแนวทางที่กำหนดและให้บริการช่วยเหลือทั้งด้านบริการ ด้านวิชาการ ด้านธุรกิจ 2. มีการกำหนดแนวทางการสนับสนุน เครือข่ายฯ และดำเนินการตามแนวทางที่กำหนด 1. มีการกำหนดแนวทางการสนับสนุน เครือข่ายฯ	

ตัวชี้วัด	ผลการปฏิบัติ		ระดับคะแนนปฏิบัติ				ผลการปฏิบัติ	หลักฐานอ้างอิง
	ไม่ปฏิบัติ	ปฏิบัติ	4	3	2	1		
องค์ประกอบที่ 2 ด้านการเสริมสร้างความเข้มแข็งของศูนย์แกนนำฯ								
ตัวชี้วัดที่ 2.5 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ของศูนย์แกนนำฯ ทั้งในระดับเครือข่าย ระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และนานาชาติอย่างต่อเนื่อง							4. มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมกันในระดับศูนย์แกนนำ และเครือข่าย ระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และระดับนานาชาติ 3. มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมกันในระดับศูนย์แกนนำ และเครือข่าย ระดับท้องถิ่น และระดับชาติ 2. มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมกันในระดับศูนย์แกนนำ และเครือข่าย ระดับท้องถิ่น 1. มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมกันในระดับศูนย์แกนนำ และเครือข่าย	

ตัวชี้วัด	ผลการปฏิบัติ		ระดับคะแนนปฏิบัติ				ผลการปฏิบัติ	หลักฐานอ้างอิง
	ไม่ปฏิบัติ	ปฏิบัติ	4	3	2	1		
องค์ประกอบที่ 2 ด้านการเสริมสร้างความเข้มแข็งของศูนย์แกนนำฯ								
ตัวชี้วัดที่ 2.6 มีการนิเทศติดตาม ประเมินผล สรุป รายงานผลการนิเทศ							4.. มีแผนการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงานดำเนินการนิเทศตามแผน มีการประเมินผลการนิเทศ และนำผลการนิเทศไปพัฒนางาน มีการสรุป และรายงานผลการนิเทศ 3. มีแผนการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงานดำเนินการนิเทศตามแผน มีการประเมินผลการนิเทศ และนำผลการนิเทศไปพัฒนางาน 2. มีแผนการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงานดำเนินการนิเทศตามแผน มีการประเมินผลการนิเทศ 1. มีแผนการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงานดำเนินการนิเทศตามแผน	

ตัวชี้วัด	ผลการปฏิบัติ		ระดับคะแนนปฏิบัติ				ผลการปฏิบัติ	หลักฐานอ้างอิง
	ไม่ปฏิบัติ	ปฏิบัติ	4	3	2	1		
องค์ประกอบที่ 2 ด้านการเสริมสร้างความเข้มแข็งของศูนย์แกนนำฯ								
ตัวชี้วัดที่ 2.7 มีการประชาสัมพันธ์ ด้วยวิธีการหลากหลาย โดยใช้นโยบายการตลาด							4. มีแผนการประชาสัมพันธ์ ดำเนินการประชาสัมพันธ์ ตามแผนใช้นโยบายการตลาด และสื่อประชาสัมพันธ์ อย่างหลากหลายและ ประชาสัมพันธ์ด้วยกิจกรรม เชิงประจักษ์ เช่น การแสดง ผลงาน การสาธิต การประกวด แข่งขัน จัดนิทรรศการ ฯลฯ 3. มีแผนการประชาสัมพันธ์ ดำเนินการประชาสัมพันธ์ ตามแผนใช้นโยบายการตลาด และสื่อประชาสัมพันธ์ อย่างหลากหลาย 2. มีแผนการประชาสัมพันธ์ ดำเนินการประชาสัมพันธ์ ตามแผนใช้นโยบายการตลาด 1. มีแผนการประชาสัมพันธ์ ดำเนินการประชาสัมพันธ์ ตามแผน	

ตัวชี้วัด	ผลการปฏิบัติ		ระดับคะแนนปฏิบัติ				ผลการปฏิบัติ	หลักฐานอ้างอิง
	ไม่ปฏิบัติ	ปฏิบัติ	4	3	2	1		
องค์ประกอบที่ 3 ด้านผลการดำเนินงาน								
ตัวชี้วัดที่ 3.1 นักเรียนมีคุณลักษณะตามคุณธรรม 5 ประการของนักเรียนน้อยๆ <ul style="list-style-type: none"> - ซื่อสัตย์ - ขยัน - อดทน - มุ่งมั่น - กตัญญู							4. นักเรียนในโครงการนักเรียนน้อยๆ ร้อยละ 80 ขึ้นไป มีคุณลักษณะตามคุณธรรม 5 ประการของการเป็นนักเรียนน้อยๆ 3. นักเรียนในโครงการนักเรียนน้อยๆ ร้อยละ 70 – 79 มีคุณลักษณะตามคุณธรรม 5 ประการของการเป็นนักเรียนน้อยๆ 2. นักเรียนในโครงการนักเรียนน้อยๆ ร้อยละ 50 – 69 มีคุณลักษณะตามคุณธรรม 5 ประการของการเป็นนักเรียนน้อยๆ 1. นักเรียนในโครงการนักเรียนน้อยๆ ต่ำกว่าร้อยละ 50 มีคุณลักษณะตามคุณธรรม 5 ประการ ของการเป็นนักเรียนน้อยๆ	

ตัวชี้วัด	ผลการปฏิบัติ		ระดับคะแนนปฏิบัติ				ผลการปฏิบัติ	หลักฐานอ้างอิง
	ไม่ปฏิบัติ	ปฏิบัติ	4	3	2	1		
องค์ประกอบที่ 3 ด้านผลการดำเนินงาน								
ตัวชี้วัดที่ 3.2 นักเรียนในโครงการ นักรู้กิจน้อยๆ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาเพิ่มเติม ในโครงการนักรู้กิจน้อยๆ สูงขึ้น							4. นักเรียนในโครงการ นักรู้กิจน้อยๆ ร้อยละ 80 ขึ้นไป มีผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียน ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 3. นักเรียนในโครงการ นักรู้กิจน้อยๆ ร้อยละ 80 ขึ้นไป มีผลมีผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนร้อยละ 70 – 79 2. นักเรียนที่เรียน ในโครงการนักรู้กิจน้อยๆ ร้อยละ 80 ขึ้นไป มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน ร้อยละ 50–69 1. นักเรียนที่เรียน ในโครงการนักรู้กิจน้อยๆ ร้อยละ 80 ขึ้นไป มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนต่ำกว่าร้อยละ 50	

ตัวชี้วัด	ผลการปฏิบัติ		ระดับคะแนนปฏิบัติ				ผลการปฏิบัติ	หลักฐานอ้างอิง
	ไม่ปฏิบัติ	ปฏิบัติ	4	3	2	1		
องค์ประกอบที่ 3 ด้านผลการดำเนินงาน								
ตัวชี้วัดที่ 3.3 นักเรียนที่เรียนในโครงการ นักธุรกิจน้อยๆ มีการทำงานอย่างเป็น ระบบและมีทักษะในการ ทำงาน							4. นักเรียนในโครงการ นักธุรกิจน้อยๆ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 มีการทำงาน อย่างเป็นระบบและมีทักษะ ในการทำงาน 3. นักเรียนในโครงการ นักธุรกิจน้อยๆ ร้อยละ 70 – 79 มีการทำงานอย่างเป็น ระบบและมีทักษะในการ ทำงาน 2. นักเรียนในโครงการ นักธุรกิจน้อยๆ ร้อยละ 50 – 69 มีการทำงานอย่างเป็น ระบบและมีทักษะในการ ทำงาน 1. นักเรียนในโครงการ นักธุรกิจน้อยๆ น้อยกว่า ร้อยละ 50 มีการทำงาน อย่างเป็นระบบและมีทักษะ ในการทำงาน	

ตัวชี้วัด	ผลการปฏิบัติ		ระดับคะแนนปฏิบัติ				ผลการปฏิบัติ	หลักฐานอ้างอิง
	ไม่ปฏิบัติ	ปฏิบัติ	4	3	2	1		
องค์ประกอบที่ 3 ด้านผลการดำเนินงาน								
ตัวชี้วัดที่ 3.4 นักเรียนที่เรียนในโครงการ นักธุรกิจน้อยๆ มีความคิด สร้างสรรค์ในการสร้าง ผลิตภัณฑ์ใหม่ที่สวยงาม และมีคุณภาพ							4. นักเรียนในโครงการ นักธุรกิจน้อยๆ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 สร้างสรรค์ ผลิตภัณฑ์ใหม่ที่สวยงาม และมีคุณภาพ 3. นักเรียนในโครงการ นักธุรกิจน้อยๆ ร้อยละ 70 – 79 สร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ใหม่ ที่สวยงามและมีคุณภาพ 2. นักเรียนในโครงการ นักธุรกิจน้อยๆ ร้อยละ 50 – 69 สร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ใหม่ ที่สวยงามและมีคุณภาพ 1. นักเรียนในโครงการ นักธุรกิจน้อยๆ น้อยกว่า ร้อยละ 50 สร้างสรรค์ ผลิตภัณฑ์ใหม่ที่สวยงาม และมีคุณภาพ	

ตัวชี้วัด	ผลการปฏิบัติ		ระดับคะแนนปฏิบัติ				ผลการปฏิบัติ	หลักฐานอ้างอิง
	ไม่ปฏิบัติ	ปฏิบัติ	4	3	2	1		
องค์ประกอบที่ 3 ด้านผลการดำเนินงาน								
ตัวชี้วัดที่ 3.5 นักเรียนที่เรียนในโครงการ นักธุรกิจน้อยๆ สร้างผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ และจำหน่ายได้							4. นักเรียนในโครงการ นักธุรกิจน้อยๆ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 สามารถสร้าง ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพและ จำหน่ายได้ 3. นักเรียนในโครงการ นักธุรกิจน้อยๆ ร้อยละ 70 – 79 สามารถสร้าง ผลิตภัณฑ์ ที่มีคุณภาพและจำหน่ายได้ 2. นักเรียนในโครงการ นักธุรกิจน้อยๆ ร้อยละ 50 – 69 สามารถสร้าง ผลิตภัณฑ์ ที่มีคุณภาพและจำหน่ายได้ 1. นักเรียนในโครงการ นักธุรกิจน้อยๆ น้อยกว่า ร้อยละ 50 สามารถสร้าง ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพและ จำหน่ายได้	

ตัวชี้วัด	ผลการปฏิบัติ		ระดับคะแนนปฏิบัติ				ผลการปฏิบัติ	หลักฐานอ้างอิง
	ไม่ปฏิบัติ	ปฏิบัติ	4	3	2	1		
องค์ประกอบที่ 3 ด้านผลการดำเนินงาน								
ตัวชี้วัดที่ 3.6 ผลผลิตงานของศูนย์แกนนำฯ และเครือข่าย ได้รับการรับรองมาตรฐาน/การรับรองคุณภาพ และได้รับรางวัลจากหน่วยงาน องค์กร ในระดับท้องถิ่น ระดับเขต/จังหวัด ระดับชาติ และนานาชาติ							4. ผลผลิตงานที่ได้รับการรับรองคุณภาพและได้รับรางวัลจากการประกวดผลผลิตงานจากหน่วยงานระดับชาติและนานาชาติ 3. ผลผลิตงานที่ได้รับการรับรองคุณภาพและได้รับรางวัลจากการประกวดผลผลิตงานจากหน่วยงานระดับเขต/จังหวัด 2. ผลผลิตงานที่ได้รับการรับรองคุณภาพและได้รับรางวัลจากการประกวดผลผลิตงานจากหน่วยงานระดับ เขต/ท้องถิ่น/ชุมชน 1. ผลผลิตงานที่ได้รับการรับรองคุณภาพ	

ตัวชี้วัด	ผลการปฏิบัติ		ระดับคะแนนปฏิบัติ				ผลการปฏิบัติ	หลักฐานอ้างอิง
	ไม่ปฏิบัติ	ปฏิบัติ	4	3	2	1		
องค์ประกอบที่ 4 ด้านความสำเร็จของศูนย์แกนนำ								
ตัวชี้วัดที่ 4.1 ศูนย์แกนนำฯ มีผล การดำเนินงานที่ประสบ ผลสำเร็จเป็นที่ยอมรับ และศรัทธา							4. ศูนย์แกนนำฯ มีผลการดำเนินงานประสบ ความสำเร็จ เป็นแหล่งศึกษา ดูงาน มีการประชาสัมพันธ์ เป็นที่รู้จักเชื่อถือและศรัทธา ของชุมชน และหน่วยงาน ต่าง ๆ 3. ศูนย์แกนนำฯ มีผลการดำเนินงานประสบ ความสำเร็จ มีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ผลงาน อย่างต่อเนื่องและเป็นที่รู้จัก อย่างแพร่หลาย 2. ศูนย์แกนนำฯ มีผลการดำเนินงานประสบ ความสำเร็จ เป็นที่ยอมรับ ของโรงเรียนและชุมชน 1. ศูนย์แกนนำฯ มีผลการดำเนินงานประสบ ความสำเร็จ เป็นที่ยอมรับ ของบุคคลในโรงเรียน	

ตัวชี้วัด	ผลการปฏิบัติ		ระดับคะแนนปฏิบัติ				ผลการปฏิบัติ	หลักฐานอ้างอิง
	ไม่ปฏิบัติ	ปฏิบัติ	4	3	2	1		
องค์ประกอบที่ 4 ด้านความสำเร็จของศูนย์แกนนำ								
ตัวชี้วัดที่ 4.2 นักเรียน/ครูและคณะกรรมการศูนย์แกนนำฯ สร้างความศรัทธาแก่หน่วยงานองค์กรและชุมชน							4. นักเรียน/ครูและกรรมการศูนย์แกนนำฯ ได้รับการยอมรับและได้รับการสนับสนุนในด้านต่างๆ จากชุมชน/องค์กรต่างๆ 3. เครือข่ายและชุมชนให้การยอมรับในการปฏิบัติงานของนักเรียน/ครูและคณะกรรมการศูนย์แกนนำฯ 2. นักเรียน/ครูและคณะกรรมการศูนย์แกนนำฯ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เครือข่ายและชุมชน 1. นักเรียน/ครูและคณะกรรมการศูนย์แกนนำเป็นที่รู้จักของชุมชน	

ตัวชี้วัด	ผลการปฏิบัติ		ระดับคะแนนปฏิบัติ				ผลการปฏิบัติ	หลักฐานอ้างอิง
	ไม่ปฏิบัติ	ปฏิบัติ	4	3	2	1		
องค์ประกอบที่ 4 ด้านความสำเร็จของศูนย์แกนนำ								
ตัวชี้วัดที่ 4.3 นักเรียนมีความรู้ ความสามารถสร้างสรรค์ ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ จนเป็นที่ยอมรับ							4. นักเรียนในโครงการ นักธุรกิจน้อยๆ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 มีผลผลิตที่มี คุณภาพ 3. นักเรียนในโครงการ นักธุรกิจน้อยๆ ร้อยละ 70 – 79 มีผลผลิตที่มีคุณภาพ 2. นักเรียนในโครงการ นักธุรกิจน้อยๆ ร้อยละ 50 - 69 มีผลผลิตที่มีคุณภาพ 4. นักเรียนในโครงการ นักธุรกิจน้อยๆ น้อยกว่า ร้อยละ 50 มีผลผลิต ที่มีคุณภาพ	

ตัวชี้วัด	ผลการปฏิบัติ		ระดับคะแนนปฏิบัติ				ผลการปฏิบัติ	หลักฐานอ้างอิง
	ไม่ปฏิบัติ	ปฏิบัติ	4	3	2	1		
องค์ประกอบที่ 5 ด้านความพึงพอใจ								
ตัวชี้วัดที่ 5.1 ความพึงพอใจของ นักเรียน/ ครูและ คณะกรรมการดำเนินงาน ศูนย์แกนนำฯ							4. นักเรียน/ครูและ คณะกรรมการดำเนินงาน ศูนย์แกนนำฯ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 มีความพึงพอใจ ต่อผลการดำเนินงาน 3. นักเรียน/ครูและ คณะกรรมการดำเนินงาน ศูนย์แกนนำฯ ร้อยละ 70 - 79 มีความพึงพอใจต่อ ผลการดำเนินงาน 2. นักเรียน/ครูและ คณะกรรมการดำเนินงาน ศูนย์แกนนำฯ ร้อยละ 50 - 69 มีความพึงพอใจต่อ ผลการดำเนินงาน 1. นักเรียน/ครูและ คณะกรรมการดำเนินงาน ศูนย์แกนนำฯ น้อยกว่า ร้อยละ 50 มีความพึงพอใจ ต่อผลการดำเนินงาน	

ตัวชี้วัด	ผลการปฏิบัติ		ระดับคะแนนปฏิบัติ				ผลการปฏิบัติ	หลักฐานอ้างอิง
	ไม่ปฏิบัติ	ปฏิบัติ	4	3	2	1		
องค์ประกอบที่ 5 ด้านความพึงพอใจ								
ตัวชี้วัดที่ 5.2 ความพึงพอใจของ ผู้ให้บริการศูนย์แกนนำฯ							4. ผู้ใช้บริการศูนย์แกนนำฯ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 มีความพึงพอใจต่อการบริการของศูนย์แกนนำฯ 3. ผู้ใช้บริการศูนย์แกนนำฯ ร้อยละ 70 – 79 มีความพึงพอใจต่อการบริการของศูนย์แกนนำฯ 2. ผู้ใช้บริการศูนย์แกนนำฯ ร้อยละ 50 - 69 มีความพึงพอใจต่อการบริการของศูนย์แกนนำฯ 1. ผู้ใช้บริการศูนย์แกนนำฯ น้อยกว่าร้อยละ 50 มีความพึงพอใจต่อการบริการของศูนย์แกนนำฯ	

ตัวชี้วัด	ผลการปฏิบัติ		ระดับคะแนนปฏิบัติ				ผลการปฏิบัติ	หลักฐานอ้างอิง
	ไม่ปฏิบัติ	ปฏิบัติ	4	3	2	1		
องค์ประกอบที่ 5 ด้านความพึงพอใจ								
ตัวชี้วัดที่ 5.3 ความพึงพอใจของ ผู้ปกครอง/ชุมชน/ หน่วยงานและองค์กรอื่นๆ							4. ผู้ปกครอง/ชุมชน หน่วยงานและองค์กร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 มีความพึงพอใจต่อศูนย์ แกนนำฯ 3. ผู้ปกครอง/ชุมชน หน่วยงานและองค์กร ร้อยละ 70 – 79 มีความพึงพอใจต่อศูนย์ แกนนำฯ 2. ผู้ปกครอง/ชุมชน หน่วยงานและองค์กร ร้อยละ 50 – 69 มีความพึงพอใจต่อศูนย์ แกนนำฯ 4. ผู้ปกครอง/ชุมชน หน่วยงานและองค์กร น้อยกว่าร้อยละ 50 มีความพึงพอใจต่อศูนย์ แกนนำฯ	

สรุปผลการประเมินประสิทธิภาพการดำเนินงาน
ศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายโครงการนักรุกกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์

รวมคะแนนที่ได้.....

- ☐ ผลการประเมินขั้นดีมาก (ได้คะแนนร้อยละ 80ขึ้นไป)
- ☐ ผลการประเมินขั้นดี (ได้คะแนนร้อยละ 70 – 79)
- ☐ ผลการประเมินขั้นพอใช้ (ได้คะแนนร้อยละ 50 – 69)
- ☐ ผลการประเมินขั้นปรับปรุง (ได้คะแนนต่ำกว่าร้อยละ 50)

(ลงชื่อ).....ผู้ประเมิน
(.....)

การจัดทำรายงานผลการประเมิน

1. การรายงานความก้าวหน้าของงาน/โครงการ จัดทำรายงานปีละ 2 ครั้ง ครั้งที่ 1 รายงานครึ่งปีการศึกษาแรกในเดือนกันยายน ครั้งที่ 2 รายงานครึ่งปีการศึกษาหลังในเดือนมีนาคม โดยใช้ผลการประเมินความก้าวหน้าของงาน/โครงการ (ตามแบบประเมิน 1)

2. การรายงานผลการดำเนินงาน/โครงการ จัดทำรายงานผลเมื่อดำเนินงาน/โครงการเสร็จสิ้นแล้ว โดยใช้ผลการประเมินโครงการ (ตามแบบประเมิน 2)

3. การรายงานผลประสิทธิภาพการดำเนินงานของศูนย์แกนนำฯ จัดทำรายงานผล เมื่อสิ้นปีงบประมาณ โดยใช้ผลการประเมินประสิทธิภาพการดำเนินงานของศูนย์แกนนำฯ (ตามแบบประเมิน 3)

เอกสารรายงานผลประสิทธิภาพการดำเนินงานของศูนย์แกนนำฯ ประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ดังนี้
ตอนที่ 1 บทนำ

- 1.1 ความเป็นมาและความสำคัญในการดำเนินงานของศูนย์แกนนำฯ
- 1.2 วัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน
- 1.3 ขอบเขตของการดำเนินงาน (กลุ่มเป้าหมาย เนื้อหา ระยะเวลาการดำเนินงาน)
- 1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ
- 1.5 คำสำคัญ (นิยามศัพท์)

ตอนที่ 2 การจัดตั้งศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายนักธุรกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์

- 2.1 สมรรถนะในการสร้างนักธุรกิจน้อยฯ ที่พัฒนาผู้เรียนสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง
- 2.2 องค์ประกอบสำคัญในการดำเนินการของศูนย์แกนนำฯ
  - 1) สถานที่ตั้งศูนย์แกนนำฯ
  - 2) การดำเนินการจัดการเรียนรู้ (หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมฯ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโครงการพิเศษ)
  - 3) บุคลากรที่ดำเนินงานศูนย์แกนนำฯ
  - 4) งบประมาณในการดำเนินงานศูนย์แกนนำฯ
  - 5) การบริหารจัดการศูนย์แกนนำฯ
  - 6) การสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์
- 2.3 โครงสร้างของศูนย์แกนนำ
  - 1) คณะกรรมการอำนวยการศูนย์แกนนำฯ
  - 2) บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการอำนวยการศูนย์แกนนำฯ
  - 3) คณะกรรมการดำเนินงานศูนย์แกนนำฯ
  - 4) บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินงานศูนย์แกนนำฯ
  - 5) บทบาทหน้าที่ของศูนย์แกนนำฯ
- 2.4 เครือข่ายศูนย์แกนนำฯ

ตอนที่ 3 การดำเนินงานและการพัฒนาศูนย์แกนนำฯ

- 3.1 การจัดทำแผนพัฒนาศูนย์แกนนำฯ
- 3.2 การจัดทำแผนปฏิบัติการ
- 3.3 การดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ

3.4 การนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงาน

3.5 การประเมินผลการดำเนินงานศูนย์แกนนำฯ

1) ประเมินผลความก้าวหน้างาน/โครงการ 3 ด้าน คือ

(1.1) ด้านทรัพยากร

(1.2) ด้านกระบวนการดำเนินงาน

(1.3) ด้านผลการดำเนินงาน

2) ประเมินงาน/โครงการ เมื่อเสร็จสิ้นโครงการ 3 ด้าน คือ

(2.1) ด้านทรัพยากร

(2.2) ด้านกระบวนการดำเนินงาน

(2.3) ด้านผลการดำเนินงาน

3) ประเมินประสิทธิภาพการดำเนินงานของศูนย์แกนนำฯ 5 ด้าน คือ

(3.1) ด้านการบริหารจัดการ

(3.2) ด้านการเสริมสร้างความเข้มแข็งของศูนย์แกนนำฯ

(3.3) ด้านผลการดำเนินงานศูนย์แกนนำฯ

(3.4) ด้านความสำเร็จของศูนย์แกนนำฯ

(3.5) ด้านความพึงพอใจของผู้ดำเนินงานศูนย์แกนนำฯ

4) การวิเคราะห์ผลการประเมิน

ตอนที่ 4 ผลการดำเนินงานของศูนย์แกนนำฯ

ผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ

4.1 ผลการประเมินความก้าวหน้างาน/โครงการ

4.2 ผลการประเมินงาน/โครงการเมื่อเสร็จสิ้นโครงการ

4.3 ผลการประเมินประสิทธิภาพของการดำเนินงานของศูนย์แกนนำฯ

บรรณานุกรม

ภาคผนวก

1. รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ และวิทยากรท้องถิ่น

2. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

3. ภาพประกอบการดำเนินงาน

4. คณะกรรมการดำเนินงานและจัดทำรายงาน

ส่วนที่ 4

การพัฒนาและขยายเครือข่ายของศูนย์แกนนำขยายเครือข่าย โครงการนักรุกกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์

ศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายโครงการนักรุกกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ควรมีการขยายเครือข่าย (Development & Network Expansion) ในฐานะที่เป็นศูนย์แกนนำ (Hub) และเป็นฐาน (Base) เพื่อให้บรรลุผลตามเจตนารมณ์ของโครงการนักรุกกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ และยกระดับให้ได้มาตรฐานสู่ระดับสากล (International Standard) โดยมีการพัฒนาและขยายเครือข่าย (Development and Network Expansion) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Sharing & Learning) การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ความรู้และผลงาน (Knowledge Promotion and Product) การเผยแพร่ประกาศเกียรติคุณ (Published Coined) และการส่งเสริมการตลาด (Promotion) การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาและการรับรองมาตรฐานต่างๆ โดยศูนย์แกนนำจะมีขอบเขตของการพัฒนาและขยายเครือข่ายระดับต่างๆ ดังนี้

1. การพัฒนาศูนย์แกนนำ

การพัฒนา (Development) เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ศูนย์แกนนำ เกิดการเปลี่ยนแปลงเติบโตไปตามเป้าหมายของโครงการนักรุกกิจน้อยฯ มีความเข้มแข็งในการพัฒนานักเรียนด้านอาชีพการเป็นผู้ประกอบการที่มีคุณภาพและมีคุณธรรมอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน การพัฒนาศูนย์แกนนำฯ มีแนวดำเนินการ ดังนี้

1.1 การพัฒนาด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีประสบการณ์ตามวัยของโครงการนักรุกกิจน้อยฯ มีการพัฒนาเป็นรายวิชาเพิ่มเติม กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ชุมนุม ชมรม และโครงการพิเศษหรือเป็นวิชาเลือกในหลักสูตรสถานศึกษา จัดทำหน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ จัดการเรียนการสอนโดยเน้นการฝึกปฏิบัติจริง ได้ประสบการณ์ตรง และมีคุณธรรม 5 ประการสำหรับนักรุกกิจน้อยฯ

1.2 การพัฒนาด้านบุคลากร ได้แก่

1.2.1 นักเรียน/ครูในโรงเรียนที่เป็นศูนย์แกนนำฯ ต้องพัฒนาความรู้ความสามารถและทักษะของนักเรียนในด้านการประกอบการให้มีศักยภาพ มีความสามารถประกอบธุรกิจได้เป็นอย่างดี โดยเน้นการมีคุณธรรม ความคิดสร้างสรรค์ มีความภูมิใจ และสำนึกรักในถิ่นฐานบ้านเกิดของตน

1.2.2 บุคลากรในศูนย์แกนนำฯ ศูนย์แกนนำฯ ต้องส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรภายในศูนย์แกนนำฯ ให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการบริหารจัดการได้อย่างมีคุณภาพ โดยการศึกษา อบรม หรือดูงาน เพื่อพัฒนาศักยภาพเฉพาะตนอย่างมืออาชีพ

1.3 การพัฒนาด้านระบบบริหารจัดการ คณะกรรมการดำเนินงานของศูนย์แกนนำฯ ต้องพัฒนาระบบบริหารจัดการให้ทันสมัย นำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการอย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม

1.4 การพัฒนาด้านผลิตภัณฑ์ที่มีอยู่เดิมให้มีคุณภาพที่ดีขึ้น ศูนย์แกนนำฯ ต้องพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีอยู่เดิมมีคุณภาพอย่างสม่ำเสมอ เช่น การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ รูปแบบบรรจุภัณฑ์ การบริหารจัดการด้านการผลิต การตรวจสอบคุณภาพ การตลาด อย่างครบวงจร และนำเข้าสู่การรับรองมาตรฐาน การจดสิทธิบัตร และการขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ ให้เป็นที่ยอมรับ เป็นต้น

2. การขยายเครือข่าย (Network Expansion)

ศูนย์แกนนำฯ ควรสร้างเครือข่ายโรงเรียนให้มีความพร้อมด้านการจัดการเรียนรู้ทางอาชีพ สู่การเป็นผู้ประกอบการที่มีคุณธรรม ให้คำปรึกษา แนะนำ นิเทศ ติดตาม กำกับ ประเมินผล เพื่อสร้างภาคีเครือข่ายที่มีคุณภาพ และจัดทำรายงานความก้าวหน้าการดำเนินการให้ สพป./สพม. สพฐ. ทราบ โดยมีการขยายเครือข่ายจากภายในโรงเรียนออกสู่ภายนอกในระดับต่างๆ ตามศักยภาพ ดังนี้

2.1 การขยายเครือข่ายในโรงเรียน (Internal Network Expansion) เป็นการขยายทั้งด้านเนื้อหาวิชา การพัฒนาเป็นรายวิชาเพิ่มเติมในสาขาวิชาหรือกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นให้หลากหลายทั้งสาระวิชา และประเภทผลิตภัณฑ์ ตามแนวทางโครงการนักธุรกิจน้อยมีคุณธรรมนำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ให้เหมาะกับบริบทของแต่ละสาขาวิชาหรือกลุ่มสาระการเรียนรู้

2.2 การขยายเครือข่ายระหว่างโรงเรียน (School Network Expansion) เป็นการขยายเครือข่ายระหว่างโรงเรียน ซึ่งควรคำนึงถึงปัจจัยสนับสนุนเครือข่ายดังนี้

2.2.1 บุคลากร (Man) ได้แก่ความสนใจของฝ่ายบริหาร ครู ความต้องการของนักเรียน รวมถึงความรู้ ความสามารถของบุคลากรที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์เครือข่ายนั้น ๆ

2.2.2 เนื้อหาวิชา (Subject Matter) ควรนำเนื้อหาวิชาที่สอดคล้องกับศูนย์แกนนำ หรือนำตัวอย่างจากศูนย์แกนนำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา รายวิชา บริบทของแต่ละโรงเรียน หรือท้องถิ่นนั้นๆ

2.2.3 ภูมิปัญญาท้องถิ่น (Local Wisdom) เป็นปัจจัยสำคัญที่จะพัฒนาองค์ความรู้ และผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญา โดยการนำอัตลักษณ์ของท้องถิ่นมาสร้างผลิตภัณฑ์หรือการบริการที่แสดงถึงภูมิปัญญาและอารยธรรมสู่มาตรฐานและเป็นที่ยอมรับ ตลอดจนการสร้างความรู้ภูมิปัญญาในชาติพันธุ์ (Ethnic) ของตน

2.2.4 สถาบันการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมอาชีพ/ทักษะ/ฝีมือ และสถานประกอบการทั้งภาครัฐและเอกชน เช่น สถาบันอาชีวศึกษา มหาวิทยาลัย สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน สถานประกอบการ ฯลฯ ต้องส่งเสริมสนับสนุนและให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาด้านวิชาการและวิชาชีพ

2.2.5 วัตถุดิบ (Raw Material) การพัฒนาด้านวัตถุดิบมีความสำคัญอย่างยิ่งในการผลิตจึงควรมีการสร้างแหล่งผลิตวัตถุดิบ รวมถึงการแสวงหาวัตถุดิบทดแทน โดยการส่งเสริมให้โรงเรียนเป็นแหล่งผลิตวัตถุดิบในท้องถิ่น เป็นตัวอย่างการใช้วัตถุดิบในแนวทางที่ถูกต้องเหมาะสมมีคุณค่า และรู้จักพัฒนาวัตถุดิบมาใช้ในการผลิตเพื่อเข้าสู่เครือข่ายของศูนย์แกนนำต่อไป

2.2.6 งบประมาณ (Money) นอกจากการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานต้นสังกัดแล้ว ควรได้รับการสนับสนุนจากองค์กรภายในและภายนอกมาสนับสนุนตามศักยภาพของแต่ละศูนย์

2.2.7 วิถีชีวิตและบริบทชุมชน (Lifestyle & Community Context) เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการสนับสนุนและการดำเนินการของศูนย์แกนนำฯ เช่น ความสัมพันธ์ในครอบครัว เศรษฐกิจครอบครัว การสนับสนุนของชุมชน คุณภาพชีวิตในชุมชน ฯลฯ

2.3 การขยายเครือข่ายชุมชน (Network Community Expansion) เป็นการนำองค์ความรู้ ภูมิปัญญาของชุมชน ความสำเร็จผลผลิตที่เป็นที่ยอมรับมาขยายเครือข่าย นำผลผลิตของแต่ละโรงเรียนมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน เป็นการพัฒนาความร่วมมือเพื่อสร้างงานสร้างอาชีพและสร้างรายได้แก่ชุมชน

2.4 ขยายเครือข่ายระดับภูมิภาค (Regional Network Expansion) เป็นการนำผลจากการดำเนินงานที่ประสบผลสำเร็จเป็นที่ยอมรับในระดับชุมชนขยายสู่ระดับภูมิภาค เพื่อขยายความร่วมมือให้กว้างขวาง สร้างความเข้มแข็งให้เครือข่ายมากยิ่งขึ้น

2.5 การขยายเครือข่ายระดับชาติ (National Network Expansion) เป็นการเผยแพร่ผลงานของศูนย์แกนนำให้เข้าสู่การแสดงผลงาน การแสดงความสามารถของนักเรียนในระดับชาติร่วมกับองค์กรที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและจัดการแสดงสินค้าในงานระดับชาติต่างๆ เช่น งานแสดงสินค้าของศูนย์ส่งเสริมผลิตภัณฑ์ชุมชน การจัดงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนระดับชาติ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) งาน OTOP City ของกระทรวงพาณิชย์ งานแสดงสินค้าภายในประเทศของศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (ศศป.) เป็นต้น

2.6 การขยายเครือข่ายระดับนานาชาติ (International Network Expansion) เป็นการเผยแพร่ผลงานของศูนย์แกนนำให้เข้าสู่การแสดงผลงาน แสดงความสามารถของนักเรียนในระดับอาเซียนและระดับสากลโดยวิธีต่างๆ เช่น

2.6.1 การขยายเครือข่ายกับโรงเรียน สถานศึกษา องค์กรในระดับประชาคมอาเซียน (AEC) และนานาชาติ โดยหาความร่วมมือทางด้านการศึกษาผ่านหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สพฐ. โดยสำนักพัฒนาวัตกรรมการจัดการศึกษา (สนก.) สถานเอกอัครราชทูตประเทศต่าง ๆ หรือโครงการความร่วมมือในด้านการศึกษาระหว่างโรงเรียนกับองค์กรด้านการศึกษา หรือองค์กรอื่นๆ ในต่างประเทศ เป็นต้น

2.6.2 การขยายเครือข่ายโดยใช้สื่อเทคโนโลยี เช่น การนำเสนอผลงานของศูนย์แกนนำผ่านหน้าเว็บไซต์ (Website) เฟสบุ๊ค (Facebook) เป็นต้น เพื่อนำเสนอผลงานของศูนย์แกนนำ และโรงเรียนเครือข่าย ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ เป็นการเผยแพร่ผลงานของตนเองให้เป็นที่รู้จักและสนใจร่วมเป็นเครือข่ายในระดับนานาชาติ

3. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Sharing & Learning) ศูนย์แกนนำฯ ควรร่วมมือกับหน่วยงานองค์กรในระดับต่างๆ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน เพื่อพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีกับองค์กรในระดับต่างๆ ดังนี้

3.1 ระดับศูนย์แกนนำฯ ควรจัดให้มีการพบปะ ฝึกอบรมประชุมสัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประเมินผลงานรายงานความก้าวหน้าและปัญหาอุปสรรค ในการดำเนินงานของแต่ละศูนย์แกนนำฯ ให้หน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3.2 ระดับชาติ ศูนย์แกนนำฯ ควรแสวงหาโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พัฒนาศูนย์ และเครือข่าย ดังนี้

3.2.1 ศูนย์แกนนำฯ และโรงเรียนเครือข่าย ควรส่งบุคลากรเข้ารับอบรมที่จัดโดยองค์กรต่างๆ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ การเป็นผู้ประกอบการให้นักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น วิธีการจัดการเรียนการสอน การประชุมสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างศูนย์แกนนำฯ และโรงเรียนเครือข่ายและงานแสดงผลผลิตภัณฑ์ผลงานของนักเรียน ในโครงการนักรูจักน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ของสำนักพัฒนาวัตกรรมการจัดการศึกษา (สนก.) สพฐ. การอบรมต่าง ๆ ที่ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (ศศป.) การอบรมเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนของสำนักพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ชุมชน (พช.) การอบรมพัฒนาเพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ OTOP ของสำนักงานที่ปรึกษาสถาบันพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม (ISMED: Organization, Institute for Small and Medium Enterprises Development) เป็นต้น

3.2.2 เข้าร่วมงานแสดงสินค้าต่างๆ ศึกษาผลิตภัณฑ์ของหน่วยงาน องค์กรภาครัฐหรือเอกชน ที่จัดขึ้นในระดับภูมิภาค ระดับชาติ เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาผลิตภัณฑ์ของศูนย์แกนนำฯ และโรงเรียนเครือข่ายต่อไป

3.2.3 นำเสนอผลงานร่วมกับสถาบันการศึกษา หน่วยงานทางวิชาการทั้งภาครัฐและเอกชน เช่น สถาบันอาชีวศึกษา สถาบันอุดมศึกษา สภาวิจัยแห่งชาติ สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน โทรศัพท์ครู บจก. ไอ เอ็ดดูเคชั่น โซน ฯลฯ เพื่อเผยแพร่ผลการดำเนินงานสู่สาธารณชน

3.2.4 ร่วมกับสถาบันการศึกษา หน่วยงานเพื่อยกระดับการพัฒนาทักษะฝีมือทั้งภาครัฐและเอกชน เช่น สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน ศูนย์ศิลปาชีพ ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรม เป็นต้น

3.3 ระดับนานาชาติ ศูนย์แกนนำฯ ควรสร้างองค์รื้อข่ายเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เผยแพร่นำเสนอผลงาน การร่วมเป็นภาคีเครือข่ายภูมิปัญญาท้องถิ่น ผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นซึ่งกันและกัน ในระดับนานาชาติ ทั้งการดำเนินการด้วยตนเองหรือการประสานงานและดำเนินการร่วมกับองค์กรต่าง ๆ เช่น สมาคม Y.M.C.A., UNESCO ฯลฯ

4. การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ความรู้และผลงาน ศูนย์แกนนำควรหาช่องทางในการประชาสัมพันธ์ความรู้และนำเสนอผลงานร่วมกับหน่วยงานทางวิชาการ ได้แก่ การจัดนิทรรศการทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับที่สูงขึ้น และในระดับนานาชาติ การจัดหาสถานที่จำหน่าย อาจจะเป็นในรูปแบบของศูนย์จำหน่าย การจัดทำแผ่นพับ การถ่ายทำรายการเพื่อเผยแพร่ทางสื่อวิทยุและโทรทัศน์ โดยเฉพาะการใช้ประโยชน์จากการเผยแพร่ทางสื่อเทคโนโลยี (เช่น E-Commerce เว็บไซต์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือเว็บไซต์อื่นๆ ตลอดจนการสร้างเครือข่ายอื่น เป็นต้น) ซึ่งทำได้ง่ายประหยัดและกว้างไกล

5. การเผยแพร่ประกาศเกียรติคุณ เป็นการสร้างขวัญกำลังใจแก่คณะทำงาน โรงเรียนและหน่วยงานเกี่ยวข้องที่ให้การสนับสนุน ในรูปแบบต่างๆ เช่น หนังสือขอบคุณ การประกาศเกียรติคุณ การจัดการประกวดแข่งขัน ภายในเครือข่าย หรือในระดับที่สูงขึ้น และรูปแบบอื่นที่น่าสนใจ เช่น

5.1 การจัดนิทรรศการนำเสนอผลงานระดับท้องถิ่น ระดับภาค ระดับชาติ ระดับนานาชาติ

5.2 การศึกษาดูงานศิลปหัตถกรรมศึกษานานาชาติ

5.3 ส่งเสริม สนับสนุนบุคลากรในศูนย์ให้เข้าร่วมกิจกรรม โครงการต่างๆ เพื่อยกระดับเป็นสมาชิกองค์กรส่งเสริมด้านศิลปหัตถกรรม เช่น มูลนิธิช่างหัตถศิลป์ ครูภูมิปัญญา ฯลฯ

6. การส่งเสริมการตลาด เป็นการนำผลิตภัณฑ์เข้าร่วมในตลาดการค้า นำผลิตภัณฑ์ขึ้นทะเบียนและดำเนินการทรัพย์สินทางปัญญา ขอรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) รวมถึงการขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบการ OTOP ขอรับการคัดสรรมาตรฐานดาว เป็นต้น เพื่อเป็นการสร้างโอกาสทางการตลาดให้ผลิตภัณฑ์เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น

ส่วนที่ 5 คำถามและคำตอบ

โครงการนักรักกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์

คำถามที่โครงการนักรักกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ มักพบบ่อยๆ

คำถามที่ 1 การพัฒนาศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายโครงการนักรักกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ควรทำอย่างไร

คำตอบ จากประสบการณ์การทำงานที่ผ่านมา การจะทำงานใดให้สำเร็จนั้น เริ่มต้นง่ายๆ โดย

- ต้องเริ่มที่ตนเอง ต้องทำงานด้วยความรักและมีความสุขกับงานที่ทำ
- ทำงานบนพื้นฐานข้อมูล
- ต้องรู้จักตนเองและสภาพแวดล้อม
- ต้องหามิตรและเครือข่ายที่ดี หาแหล่งทุนมาสนับสนุนการทำงานให้ได้
- ทำให้ทุกฝ่าย ทุกคนที่มีส่วนร่วมเห็นภาพความสำเร็จ เห็นเป้าหมาย เห็นทิศทางการขับเคลื่อนของศูนย์แกนนำฯ ที่จะดำเนินการอย่างชัดเจนตรงกัน
- การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย การวางแผน ต้องทำให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม
- ต้องสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมการทำงานของผู้มีส่วนร่วมให้ได้ เช่น
  - การทำงานเป็นทีม
  - การมีจิตบริการต่อผู้อื่น ต่อนักเรียน ชุมชน สังคมและประเทศ
  - การให้ความสำคัญกับการทำเพื่อประโยชน์ส่วนรวม
  - การใช้ความคิดสร้างสรรค์ สร้างนวัตกรรม การสร้างผลงานแปลกใหม่ให้ขายได้
  - การวางระบบการทำงาน และการทำงานอย่างเป็นระบบ
- เป็นต้น
- มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล มีการสัมมนากลุ่มย่อย แก้ปัญหาและการพัฒนาอย่างสม่ำเสมอ
- การทำงานทุกประการต้องมีหลักฐานปรากฏทั้งภาพ การรายงานผล บันทึกปัญหา วิธีการแก้ปัญหาทุกเรื่องที่เกิดขึ้น

หลักวิธีการทำงานที่สำคัญคือ ให้ไปศึกษาวิธีการทำงานของพระเจ้าอยู่หัวในรัชกาลที่ 9 จำนวน 23 ข้อ ถ้าเราทำได้ครบ คือ สำเร็จ 100%

คำถามที่ 2 ทำไมต้องจัดทำโครงการนักรักกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์

คำตอบ การทำงานโครงการยึดหลักการดำเนินกิจกรรมที่ส่งผลถึงตัวนักเรียนโดยตรง ตามนโยบายชาติและความเปลี่ยนแปลงของโลก คือ

1. นโยบายของชาติ ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (2550-2554) มุ่งเน้นสังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน คนไทยมีความรู้คู่คุณธรรม สิ่งแวดล้อมมีคุณภาพทรัพยากรที่ยั่งยืน ปรับโครงสร้างการผลิตสู่การเพิ่มมูลค่าของสินค้าและบริการบนฐานความรู้และนวัตกรรม เพื่อสร้างความมั่นคงให้กับประเทศ คำว่าเศรษฐกิจสร้างสรรค์เริ่มปรากฏ และยังคงปรากฏอยู่ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติปัจจุบัน (ฉบับที่ 12) โครงการเห็นว่าเรื่องเศรษฐกิจสร้างสรรค์ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คุณธรรม และเรื่องรักษาสีสิ่งแวดล้อม เป็นเรื่องจำเป็นที่ต้องปลูกฝังให้กับนักเรียนตั้งแต่เยาว์วัย

2. การพัฒนาทักษะผู้เรียนให้สอดคล้องกับความจำเป็นของโลกในศตวรรษที่ 21

โครงการนักธุรกิจน้อยๆ เน้นปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่ออาชีพการเป็นผู้ประกอบการ คิดเป็น ทำได้ ขายเป็น หากครูจัดการเรียนรู้ครบตามหลักการและกระบวนการอย่างครบวงจร จะทำให้นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับโลกที่กว้างใหญ่ ทางอาชีพธุรกิจอิสระ มีความรู้เกี่ยวกับการเงิน เศรษฐศาสตร์ ธุรกิจ ของการเป็นผู้ประกอบการ การเป็นพลเมืองที่ดี สุขภาพและสิ่งแวดล้อม ด้วยการทำงาน นักเรียนจะได้ฝึกกระบวนการคิด ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ใหม่ๆ คิดนวัตกรรม คิดแก้ปัญหา ฝึกการเป็นผู้นำ ผู้ตาม ทำให้เกิดทักษะชีวิต และทักษะการทำงานอย่างแท้จริง โดยการเรียนรู้กลุ่มสาระวิชาต่างๆ อย่างบูรณาการกัน

3. สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2 (2552-2561)

โครงการเชื่อว่าหลักการ 4 ประการของโครงการนักธุรกิจน้อยๆ เป็นเรื่องสากลที่จำเป็นต้องเรียนรู้ ต้องทำ อาชีพอิสระจะเป็นอาชีพที่คนยุคใหม่ต้องเลือก หากอัตราการเลิกจ้างงานและมีการใช้เทคโนโลยีเข้ามาแทนในอนาคต

การได้ฝึกปฏิบัติด้วยงานอาชีพผู้ประกอบการ จะเป็นการเพิ่มคุณภาพการเรียนรู้ให้กับนักเรียน มีมาตรฐานสูงขึ้น ครูทำไม่ยาก เพียงแต่ต่อยอดการสอนงานอาชีพแบบเดิมเพิ่มขึ้นเท่านั้น นักเรียนทั้งในเมืองและห่างไกลเหมาะสมที่จะเรียนรู้ เป็นการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและเรียนรู้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน เครือข่าย ทั้งภาครัฐและเอกชน ที่สำคัญคือการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และเพาะกล้าด้านเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ให้เกิดขึ้นตามนโยบายของประเทศ

4. การสร้างความตระหนักและเตรียมความพร้อมสู่การแข่งขันในประชาคมอาเซียน

คำถามที่ 3 ขอรบกวนความหมายของชื่อโครงการนักธุรกิจน้อยๆมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์

คำตอบ

นักธุรกิจน้อย โครงการจะเน้นการสร้างทัศนคติที่ดีให้กับนักเรียนต่ออาชีพอิสระ ไม่ต้องการเป็นลูกน้องใครของอาชีพการเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneur) คือการเป็นเจ้าของธุรกิจ โดยดำเนินกิจกรรมเริ่มต้นตั้งแต่การคิด การผลิต การจำหน่าย (คิดเป็น ทำได้ ขายเป็น)

คุณธรรม โครงการจะเน้นคุณธรรม 5 ประการ ที่สู่ความสำเร็จของการเป็นผู้ประกอบการ คือ ความซื่อสัตย์ ขยัน อดทน มุ่งมั่น กตัญญู (รู้จักแบ่งปันสังคม) (คุณธรรม 5 ประการ มาจากการประมวลจากบทสัมภาษณ์ของนักธุรกิจ และบทความทางธุรกิจจำนวนมาก)

เศรษฐกิจสร้างสรรค์ (Creative Economy) หมายถึง แนวคิดการขับเคลื่อนเศรษฐกิจบนพื้นฐานการใช้

- ความรู้ (Knowledge)
- การศึกษา (Education)
- การสร้างสรรค์งาน (Creativity)
- การใช้ทรัพย์สินทางปัญญา (Intellectual Property)

ที่เชื่อมโยงพื้นฐานทางวัฒนธรรม การส่งสมความรู้ของสังคม เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ ในความหมายของเศรษฐกิจสร้างสรรค์ อาจสรุปได้ว่า การใช้ความรู้ ความคิดสร้างสรรค์และการใช้นวัตกรรม ในการเพิ่มมูลค่าสินค้าและบริการให้จำหน่ายได้สร้างความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ

การดำเนินงานอยู่บนพื้นฐานของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการรักษสิ่งแวดล้อม

คำถามที่ 4 หลักการสำคัญของโครงการนักรุกกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ มีอะไรบ้าง

คำตอบ หลักการของโครงการมี 4 ประการสำคัญ คือ มุ่งให้นักเรียนเรียนรู้และเกิดประโยชน์ 4 ด้าน

1. ทักษะพื้นฐานการเป็นผู้ประกอบการ หรือการเป็นเจ้าของธุรกิจ คิดเป็น ทำได้ ขายเป็น
2. มีคุณธรรมสู่ความสำเร็จของการเป็นผู้ประกอบการ คือ ความซื่อสัตย์ ขยัน อดทน มุ่งมั่น กตัญญู (รู้จักแบ่งปันสังคม)
3. ความคิดสร้างสรรค์ การคิดนวัตกรรมพัฒนาผลงานให้จำหน่ายได้ในเชิงพาณิชย์
4. รู้จักรักษาทรัพย์สินทางปัญญาของตนเอง และไม่ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาของผู้อื่น

คำถามที่ 5 ตัวอย่างกระบวนการพัฒนาบุคลากรของศูนย์ให้เกิดแรงบันดาลใจในการทำธุรกิจให้ประสบความสำเร็จ

คำตอบ

- ใ้บุคลากรของศูนย์ศึกษาแนวคิด การปฏิบัติงานของบุคคลที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาธุรกิจ การเป็นผู้ประกอบการทั้งในประเทศและต่างประเทศ
- ศึกษาค้นคว้าแนวคิด เทคนิควิธีในการสร้างแรงบันดาลใจในการประกอบธุรกิจจากสื่อ สิ่งพิมพ์ต่างๆ (เอกสาร, ICT ฯลฯ)
- จัดสภาพแวดล้อมให้เกิดแรงบันดาลใจในการประกอบธุรกิจทั้งที่บ้านและที่ทำงาน
- ปลุกฝังความคิด คุณธรรม ความมุ่งมั่น และสร้างคุณลักษณะแห่งความสำเร็จให้ผู้ปฏิบัติงาน
- ตัดสินใจเปลี่ยนแปลงตนเองสู่ความสำเร็จ

คำถามที่ 6 ผู้ปฏิบัติงานจะใช้เกณฑ์ใดในการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาคน ผลิตภัณฑ์และเครือข่าย

คำตอบ การทำงานอาจมีการกำหนดเป้าหมายในเรื่องต่างๆ เช่น

- คน
  - นักเรียนมีคุณลักษณะตามหลักเกณฑ์ 4 ประการ
    1. มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพการเป็นผู้ประกอบการ มีทักษะพื้นฐานเป็นผู้ประกอบการหรือการทำธุรกิจ “คิดเป็น ทำได้ ขายเป็น”
    2. มีคุณธรรมสู่ความสำเร็จการเป็นผู้ประกอบการ “ซื่อสัตย์ ขยัน อดทน มุ่งมั่น กตัญญู” (รู้จักแบ่งปันสังคม)
    3. มีความคิดสร้างสรรค์ พัฒนาผลงานขายได้เชิงพาณิชย์
    4. รักษาทรัพย์สินทางปัญญาของตนเอง ไม่ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาของผู้อื่น
  - ผู้บริหาร

มีแผนพัฒนาศูนย์ ให้การส่งเสริมสนับสนุน มีผลการบริหารจัดการศูนย์สู่เป้าหมาย
  - ครู

มี Best Practice การจัดการเรียนรู้ผลิตภัณฑ์งานอาชีพ
  - โรงเรียน

มีการนำหลักการของโครงการนักรุกกิจน้อยฯ ลงสู่หลักสูตรสถานศึกษา
- ผลิตภัณฑ์ และธุรกิจ
  - ใช้ความคิดสร้างสรรค์ มีนวัตกรรมการสร้างผลิตภัณฑ์ บริการธุรกิจ มีคุณภาพตามเป้าหมาย ได้รับการรับรองคุณภาพ
  - นำผลิตภัณฑ์ใหม่จดทรัพย์สินทางปัญญา

- โรงเรียนเครือข่าย/ชุมชนเครือข่าย
  - มีแนวคิดการเป็นผู้ประกอบการยุคใหม่
  - มีการพัฒนางานอาชีพตามแนวทางโครงการนักธุรกิจน้อยๆ ได้ตามเป้าหมาย
  - โรงเรียนเครือข่ายมีการพัฒนาหลักสูตรงานอาชีพตามแนวทางโครงการนักธุรกิจน้อยๆ
  - มีผลิตภัณฑ์แปลกใหม่ มีคุณภาพ จำหน่ายได้
- เครือข่ายสนับสนุน ต่อเนื่อง ยั่งยืน

คำถามที่ 7 ผู้ปฏิบัติงานควรวาง Road map ในการเริ่มต้นการทำงานของศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายฯ ความสำเร็จได้อย่างไร

คำตอบ

- ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับเป้าหมาย แนวทางการดำเนินงาน บทบาทหน้าที่ของศูนย์แกนนำฯ และส่วนที่เกี่ยวข้องให้ครอบคลุมชัดเจน
- ศึกษาและรวบรวมองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน เช่น การเป็นผู้ประกอบการ เศรษฐกิจสร้างสรรค์ การออกแบบผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ ทรัพย์สินทางปัญญา สื่อการจัดการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เช่น YouTube Google Website
- สร้างความเข้าใจกับผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งบุคลากรภายในโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน กรรมการสถานศึกษา ท้องถิ่น เพื่อขอความร่วมมือในการพัฒนาศูนย์
- คัดกรองบุคคลที่จะเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาและร่วมทำงาน โดยจัดบุคลากรและมอบหมายงานให้ชัดเจนตรงตามความรู้ความสามารถของแต่ละคนอย่างเหมาะสมตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดในโครงสร้าง
- แสวงหาเครือข่ายความร่วมมือเพื่อเข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุนการทำงาน โดยเริ่มต้นสร้างกลุ่มทำงานภายในโรงเรียน โดยการขยายผลโครงการไปยังชั้นเรียนอื่นภายในโรงเรียนก่อน จึงขยายเครือข่ายไปยังโรงเรียนอื่น
- สร้างแรงบันดาลใจและพลังที่จะช่วยกันขับเคลื่อนงานสู่ความสำเร็จ
- ร่วมกันขับเคลื่อนตามกระบวนการที่โครงการกำหนด หรือเพิ่มเติมเทคนิควิธีการตามศักยภาพของโรงเรียน เพื่อให้การขับเคลื่อนงานประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพ
- มีการวางระบบการติดตาม กำกับกับการปฏิบัติงานของศูนย์แกนนำฯ อย่างชัดเจน ต่อเนื่องสม่ำเสมอ และมีการกำหนดรายงานผลที่น่าเชื่อถือได้อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง
- การดำเนินงานของศูนย์แกนนำฯ จะต้องยึดเป้าหมายคุณลักษณะของนักเรียน 4 ประการ คือ
  1. การสร้างทัศนคติที่ดีต่ออาชีพผู้ประกอบการ มีทักษะพื้นฐานเป็นผู้ประกอบการหรือการทำธุรกิจ “คิดเป็น ทำได้ ขายเป็น”
  2. มีคุณธรรมสู่ความสำเร็จการเป็นผู้ประกอบการ “ซื่อสัตย์ ขยัน อดทน มุ่งมั่น กตัญญู” (รู้จักแบ่งปันสังคม)
  3. มีความคิดสร้างสรรค์ พัฒนาผลงานขายได้เชิงพาณิชย์
  4. รักษาทรัพย์สินทางปัญญาของตนเอง ไม่ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาของผู้อื่น
- ผู้บริหารโรงเรียน ทีมวิชาการ ครูทุกคน ต้องเห็นคุณค่าและความสำคัญของโครงการ ร่วมมือกันทำงาน เป็นผลงานร่วมกันของทุกคนไม่ใช่คนใดคนหนึ่ง

- ถ้าโรงเรียนนำโครงการเข้าในแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน มีงบประมาณสนับสนุนตามสมควร ก็จะทำให้งานสำเร็จ
- ผู้บริหารโรงเรียนต้องให้ขวัญ กำลังใจ ส่งเสริมโอกาสให้ศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายฯ นำเสนอผลงานในเวทีในโอกาสต่างๆ โดยถือว่าประสบการณ์ของนักเรียนคือกำไรทางการศึกษา

คำถามที่ 8 ศูนย์แกนนำฯ ที่มีประสิทธิภาพเป็นอย่างไร

คำตอบ

- สามารถขยายผลไปยังโรงเรียนต่างๆ มีเครือข่ายโรงเรียน/ชุมชนตามจำนวนเป้าหมายที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ
- นักเรียนมีคุณลักษณะ 4 ประการตามหลักการของโครงการนักรุกจิณ้อยๆ
- ศูนย์แกนนำฯ มีความเข้มแข็ง โรงเรียนมีคุณภาพ มีผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์ สามารถจำหน่ายได้เชิงพาณิชย์
- ศูนย์แกนนำฯ มีกระบวนการขับเคลื่อนการปฏิบัติงานตามขั้นตอนโดยความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ชุมชนและเครือข่ายอย่างมีประสิทธิภาพ
- มีการจัดตั้งศูนย์แกนนำฯ มีคณะกรรมการศูนย์แกนนำฯ ที่เหมาะสมและปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ
- มีหลักสูตรอบรมของศูนย์แกนนำฯ สำหรับพัฒนาโรงเรียน เครือข่ายและชุมชน
- มีการวิเคราะห์นโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด ความพร้อมของโรงเรียน ชุมชน ในการจัดตั้งศูนย์แกนนำฯ อย่างเหมาะสมกับสภาพความต้องการของโรงเรียน ชุมชน
- มีการแสวงหาเครือข่ายและได้เครือข่ายสนับสนุนแหล่งทุน องค์กรความรู้ ในการจัดตั้งศูนย์และการตลาดอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน
- มีผลงานของกลุ่มศูนย์เชิงประจักษ์
- เป็นศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์ของกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายและชุมชน โดยมีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ

คำถามที่ 9 การสร้างเครือข่ายและการรักษาเครือข่ายให้เกิดความยั่งยืน มีวิธีการอย่างไร และประโยชน์ที่ได้รับจากการมีเครือข่ายคืออะไร

คำตอบ

- โรงเรียนต้องสร้างผลงานเชิงประจักษ์ให้บุคคลภายนอกชื่นชม ต้องการเข้ามาช่วยเหลือสนับสนุน
  - โรงเรียนต้องมีมนุษยสัมพันธ์ สร้างกิจกรรมสัมพันธ์ ประชาสัมพันธ์กับชุมชน องค์กร หน่วยงานภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชน ห้างร้าน โรงงาน อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ
  - ให้เกียรติมีความจริงใจต่องานและผู้ร่วมงานอย่างแท้จริง
  - มีการแบ่งผลงานกันอย่างเหมาะสมลงตัว
- ประโยชน์ที่ได้รับจากการมีเครือข่าย**
- มีที่ปรึกษาเมื่อมีปัญหา
  - ได้รับการสนับสนุนองค์ความรู้ งบประมาณ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ ตลาด เวทีนำเสนอต่างๆ
  - มีคนร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมนำเสนอ ร่วมชื่นชม ซึ่งจะสร้างความเข้มแข็งให้ศูนย์แกนนำฯ มากขึ้น

คำถามที่ 10 จะมีวิธีการนำหลักการทำงานอาชีพโครงการนักธุรกิจน้อยๆ 4 ประการ ลงสู่โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาได้อย่างไร

คำตอบ

- จัดทำเป็นรายวิชาเพิ่มเติมใหม่
- สอดแทรกหลักการในรายวิชาเพิ่มเติมที่สอนอยู่เดิม
- สอดแทรกในรายวิชาพื้นฐาน
- จัดการเรียนรู้แบบโครงการ
- กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- ชมรม ชุมนุม
- บูรณาการกับรายวิชาอื่นๆ

คำถามที่ 11 การตรวจสอบการดำเนินการของศูนย์แกนนำฯ เพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุง ควรตรวจสอบเรื่องอะไรบ้าง อย่างไร และนำไปใช้ประโยชน์อย่างไร

คำตอบ

ตรวจสอบอะไร

- วิธีการสร้างแรงบันดาลใจ
- การกำหนดเป้าหมาย/วางแผนพัฒนา
- หลักสูตรการอบรมของศูนย์แกนนำฯ และการนำไปใช้
- ผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์ที่เกิดขึ้น
- คุณภาพ ความพร้อมของบุคลากร
- จริยคุณธรรมของศูนย์
- เครือข่ายความร่วมมือ
- การดำเนินการพัฒนา
- รายงานผลการดำเนินงาน

ตรวจสอบอย่างไร

- สังเกต
- สัมภาษณ์
- หลักฐาน
- เอกสาร

นำข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุงอย่างไร

- นำผลการดำเนินงานไปเปรียบเทียบกับภารกิจและเป้าหมาย
- ค้นหาสาเหตุที่ทำให้ไม่บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย
- แสวงหาแนวทางเพื่อการปรับปรุงพัฒนาหรือทบทวนเป้าหมาย ขึ้น กระบวนการทำงาน ให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่เหมาะสมกับบริบทของศูนย์แกนนำฯ

คำถามที่ 12 ตัวอย่างคุณธรรมของนักเรียนด้านความกตัญญู (รู้จักแบ่งปันสังคม) ที่ผ่านมามีอะไรบ้าง

คำตอบ ครูเล่าให้ฟังว่านักเรียนคิดและดำเนินการ

- แบ่งผลกำไร ซื้อโต๊ะ เก้าอี้ สำหรับนั่งอ่านหนังสือ ทำกิจกรรมหรือนั่งพักผ่อน ให้กับโรงเรียนได้จำนวนนับ 100 ชุด
- แบ่งผลกำไร เพื่อใช้เป็นค่าปรับปรุงห้องเรียน ห้องประชุม ซื้อวัสดุ ครุภัณฑ์ การสอน การทำงาน ให้กับโรงเรียน
- เขียนโครงการ เสนอของบประมาณจากหน่วยงานภายนอก เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการสอนงานอาชีพให้นักเรียนในท้องถิ่นที่ห่างไกล/ชุมชน
- ทำโครงการจิตอาสา สอนงานอาชีพให้น้องระดับประถมศึกษาต่างโรงเรียน เป็นต้น

คำถามที่ 13 โรงเรียนจะจัดการเรียนรู้งานอาชีพนักเรียนน้อยๆ ให้นักเรียนประสบความสำเร็จตามเป้าหมายได้อย่างไร

คำตอบ

การจัดการเรียนรู้งานอาชีพในโรงเรียนให้นักเรียนประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นเตรียมการ

1. ผู้บริหารแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อรวบรวมข้อมูลพื้นฐานจัดประเภทข้อมูล อาชีพในท้องถิ่น ให้เห็นเส้นทางอาชีพทั้งภายในและภายนอกของท้องถิ่น กับการเปลี่ยนแปลงของโลก
2. จัดทำแบบสอบถามความต้องการทางอาชีพจากผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชน เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดการเรียนการสอนให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียนและสอดคล้องกับความต้องการของสังคม
3. วิเคราะห์ข้อมูล จัดลำดับความสำคัญของอาชีพจากแบบสอบถาม โดยพิจารณาจาก ทรัพยากร และความต้องการของผู้เรียน ของชุมชน เพื่อจัดทำหลักสูตร เปิดสอนในรายวิชาชีพนั่นๆ

ขั้นดำเนินการ

1. คณะทำงานได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอน ดำเนินการจัดทำหลักสูตรตามแนวทางโครงการนักเรียนน้อยๆ

4 ประการ

- วิเคราะห์หลักสูตร
  - กำหนดเนื้อหาสาระรายวิชา
  - กำหนดผลการเรียนรู้
  - จัดทำคำอธิบายรายวิชา/กำหนดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
  - จัดทำหน่วยการเรียนรู้
  - แผนการจัดการเรียนรู้
  - การบริหารการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุผลการสอน
  - กำหนดเกณฑ์การวัดผลประเมินผล
2. ดำเนินการเปิดสอน
    - ขออนุมัติใช้หลักสูตรท้องถิ่นต่อคณะกรรมการสถานศึกษา
    - เปิดรับสมัคร ให้นักเรียนเลือกเรียนในหลักสูตร หรือสมัครเข้าร่วมกิจกรรมชุมนุม
    - ดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามโครงสร้างหลักสูตร
    - สรุปผลการเรียนรู้ เพื่อนำผลไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร

3. เทคนิคการสอน

- ครูต้องสร้างแรงบันดาลใจสร้างความสนใจให้นักเรียนเห็นเป้าหมายสุดท้ายของการเรียนรู้ เกิดความตระหนักและเห็นความสำคัญของงานอาชีพสุจริตอิสระของการเป็นผู้ประกอบการ โดยจัดหาสื่อเลือกสื่อที่ทำให้เกิดแรงบันดาลใจ โดยยกตัวอย่างบุคคลที่ประสบความสำเร็จในอาชีพต่างๆ ให้นักเรียนที่มีความรู้หรือนักธุรกิจรุ่นใหม่อายุไม่มากนักที่ประสบความสำเร็จเกี่ยวกับอาชีพหรือภูมิปัญญาท้องถิ่นเล่าประสบการณ์ในการประกอบอาชีพ จัดประกวดและแสดงผลงานนักเรียน ออกร้านจัดจำหน่ายสินค้า
- เทคนิควิธีสอน อาจทำเป็นโครงงานโดยใช้กระบวนการกลุ่ม เน้นทักษะกระบวนการทำงานเป็นทีมและการจัดการอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผู้เรียน คิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาในการทำงานได้
- กิจกรรมเพื่อสร้างประสบการณ์ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ เช่น ศึกษาจากแหล่งเรียนรู้และสถานประกอบการ ใช้วิทยากรท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน แลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยเพื่อนสอนเพื่อน พี่สอนน้อง สอนเสริมและฝึกปฏิบัตินอกเวลาเรียน จัดค่ายเสริมประสบการณ์อาชีพ จัดนิทรรศการสาธิตและจำหน่ายสินค้า ส่งเสริมการจัดตั้งบริษัทจำลอง ฯลฯ

4. การประชาสัมพันธ์

- การประชาสัมพันธ์หลายโอกาส เช่น ก่อนเปิดภาคเรียนโดยการประชุมผู้ปกครอง ปฐมนิเทศนักเรียน
- ประชาสัมพันธ์หลากหลายรูปแบบ โดยการจัดแสดงผลงาน จำหน่ายผลิตภัณฑ์ งานเปิดบ้านของโรงเรียน เพื่อเผยแพร่สู่สาธารณะชน

คำถามที่ 14 ขอให้ยกตัวอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนในโครงการนักรุกกีน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์

คำตอบ

- พยายามฝึกให้เด็กอ่านและสนใจติดตามข่าวสารทางธุรกิจอย่างสม่ำเสมอ โดยครูหาสื่อ หรือครู/นักเรียน ติดตามทางเว็บไซต์
- ฝึกให้นักเรียนบันทึกประสบการณ์เรียนรู้
- เชิญวิทยากร พี่เลี้ยง ผู้เชี่ยวชาญธุรกิจบรรยายเพิ่มประสบการณ์เรื่องความสำเร็จและความล้มเหลวทางธุรกิจ
- หาที่ฝึกงานให้นักเรียน
- สนับสนุนทุนให้นักเรียนทำแผนธุรกิจและดำเนินการตามแผนธุรกิจ
- หาพี่เลี้ยงจากนักธุรกิจในท้องถิ่นช่วยเป็นที่ปรึกษาให้นักเรียน ตรวจสอบแผนธุรกิจให้
- จัดตั้งกลุ่มอาชีพ
- จัดกิจกรรมนอกชั้นเรียน
- มอบให้นักเรียนสัมภาษณ์ผู้ประกอบการในท้องถิ่น โดยนักเรียนเลือกคำถามล่วงหน้าและวางรูปแบบการรายงานผลการสัมภาษณ์
- การศึกษานอกสถานที่ เช่น เยี่ยมสถาบันการเงิน แหล่งทุน ธนาคาร สหกรณ์ หอการค้า เยี่ยมมหาวิทยาลัยที่สอนธุรกิจ งานแสดงสินค้า
- ให้นักเรียนฝึกงานธุรกิจในภาคฤดูร้อน เสาร์-อาทิตย์
- สอนเทคโนโลยีในการส่งงาน /จัดทำแผน/การนำเสนองาน ค้นคว้าข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต
- ดูสมุดหน้าเหลือง ให้นักเรียนดูประเภทธุรกิจ อะไรน่าเชื่อถือ ธุรกิจนั้นทำอะไร การตั้งชื่อธุรกิจ

- การอภิปราย เช่น หัวข้อทำเลที่ตั้งที่ดีประสบความสำเร็จการตั้งร้านอาหาร “สินค้าที่ผ่านไปนานแค่ไหนก็ขายได้ เพราะอะไร” ฯลฯ
- กิจกรรมตลาดนัดให้ผู้เรียนผลิตสินค้าขาย
- สอนให้เกิดความคิดรวบยอด
- สรุปรประสบการณ์ใหม่ที่ได้รับ เช่น หลังจากไปทัศนศึกษา การสรุปเกี่ยวกับบริการ ผลิตภัณฑ์ สินค้า ราคา การบริการ ความคิดการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ
- ให้อ่านบทความธุรกิจและอภิปรายนำเสนอ
- ปลุกฝังโดยให้อ่านหนังสือธุรกิจสนุกๆ ที่ทำเป็นการดูน
- พานักเรียนไปดูสินค้าตามห้างร้าน สังเกตสินค้า บรรจุภัณฑ์ ข้อมูลสินค้า การเขียน story สินค้า การเพิ่มมูลค่าสินค้า
- พานักเรียนไปสังเกตทำเลร้านค้า การจัดร้าน การวางสินค้า วิธีการขายสินค้าของเจ้าของร้าน ที่ขายดี และไม่ดี นำมาอภิปราย สรุปผล
- การระดมสมอง เช่น การใช้กรณีศึกษา สถานการณ์ที่เป็นปัญหาทางอาชีพ เช่น การบริการ ตั้งสินค้า ให้เกิดความคิดใหม่ๆ
- การทำงานเป็นทีมให้มากที่สุด ฝึกพัฒนาการสื่อสาร การทำงานร่วมกัน การแก้ปัญหา
- ฝึกให้นักเรียนใช้เทคโนโลยี/ศิลปะออกแบบ Logo สินค้า ทำโฆษณา ฯลฯ

คำถามที่ 15 เหตุผลของการปลุกฝังให้นักเรียนเป็นนักธุรกิจหรือการเป็นผู้ประกอบการที่มีคุณธรรมคืออะไร
คำตอบ

เหตุผลส่วนหนึ่งที่สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา ดำเนินการโครงการนี้ขึ้นมานั้น เนื่องจากพิจารณาเห็นว่า สภาพปัจจุบันคนในชนบทมักจะทิ้งถิ่นฐานเข้ามาหางานทำในกรุงเทพมหานคร และแนวโน้มในอนาคต ตำแหน่งการจ้างงานจะลดลงโดยโรงเรียน บริษัท ห้างร้าน จะใช้เทคโนโลยีเข้ามาทำงานแทนคน ดังนั้นจึงต้องปลุกฝังให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพอิสระ ไม่หวังแต่การเป็นแรงงานหรือลูกจ้างใคร แต่คิดที่ทำธุรกิจของตนเองตั้งแต่การคิด การผลิต การจำหน่าย (การซื้อมา-ขายไป ไม่ถือว่าเป็นหลักการของโครงการ) ทำธุรกิจที่มีคุณธรรม ไม่เอาเปรียบลูกค้า ผลิตสินค้า ที่มีคุณภาพ มุ่งหวังกำไรพอประมาณ สามารถเลี้ยงตนเองได้ ดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข เข้าใจเรื่องความเสี่ยงของการทำธุรกิจ ถ้าไม่รอบคอบ วางแผนไม่ดี บริหารจัดการ การสื่อสาร การตลาดไม่ดี คือ การขาดทุน การเรียนรู้การเป็นผู้ประกอบการ ในปัจจุบันนี้ต้องมีความเป็นผู้นำด้านนวัตกรรมที่สามารถใช้ความคิด กระบวนการสร้างผลิตภัณฑ์ที่แปลกใหม่มีประโยชน์ ตรงตามความต้องการของลูกค้าที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ที่จะทำให้อุรกิจสามารถเติบโตได้ในวงการธุรกิจ

คำถามที่ 16 โครงการนักธุรกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ดำเนินการฝึกทักษะนักเรียนด้านการเป็นผู้ประกอบการ ตามหลักการโครงการ 4 ประการ บนพื้นฐานของหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และสิ่งแวดล้อมคืออะไร
คำตอบ

1. บนพื้นฐานหลักการของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ

การฝึกทักษะการเป็นผู้ประกอบการ ทำธุรกิจด้วยการใช้หลักการของเหตุผล ความพอประมาณ มีภูมิคุ้มกัน และคุณธรรม กล่าวคือ ให้ฝึกวิธีคิดตั้งแต่การคิดทำธุรกิจ การผลิต การจำหน่าย ต้องมีความพอประมาณ ทำธุรกิจต้องมีความรู้เกี่ยวกับธุรกิจที่จะทำ การคิดสร้างผลิตภัณฑ์เชิงธุรกิจว่าจะขายอะไร

วัตถุดิบจะหาที่ไหน ขายที่ไหน ขายให้ใคร ขายราคาเท่าไร เก็บเงินอย่างไร จะประชาสัมพันธ์อย่างไร ต้องใช้เงินทุนเท่าไร แหล่งเงินทุนเริ่มแรกจะหาที่ไหน ถ้าต้องกู้ กู้จากใคร ทำไมต้องกู้ การตั้งทีมงาน เช่น ฝ่ายขาย การเงิน การบัญชี ฝ่ายตรวจสอบคุณภาพ ทำงานด้วยเหตุผลและการเตรียมความพร้อมให้นักเรียน ด้านบุคลิกภาพ การสื่อสารเพื่อการขาย การตั้งเป้าหมาย กำไร การวางแผนธุรกิจให้สินค้าขายได้ตามเป้าหมาย การคาดการณ์เพื่อวางแผนการรองรับการขาดทุนหรือมีแผนรองรับให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของตลาด เป็นภูมิคุ้มกันไม่ทำให้ธุรกิจล้มเหลว โดยมีคุณธรรมเป็นตัวกำกับในการทำธุรกิจไม่เอาเปรียบลูกค้า เป็นต้น

2. ผลลัพธ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

เป็นเรื่องสากลระดับโลก จากการศึกษา ประชาชนของประเทศสหรัฐอเมริกา 80% ตั้งใจเลือกซื้อสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม เนื่องจากกังวลถึงสถานการณ์ซึ่งจะมีผลกระทบต่อสุขภาพ และความเป็นอยู่ของตนเอง การสร้างผลิตภัณฑ์ของนักเรียนในโครงการจึงเน้นมาก ปัจจุบันผลงานนักเรียนจึงเป็นผลิตภัณฑ์รักษ์โลก ไม่ตัดต้นไม้ใหม่มาทำผลิตภัณฑ์ ย้อมสีธรรมชาติ ใช้กระดาษ/วัสดุที่จะทิ้งมาสร้างผลิตภัณฑ์ การปลูกพืชผักอินทรีย์ไม่ใช้สารเคมี การใช้ถุงผ้าแทนการใช้ถุงพลาสติก ไม่ใช้กล่องโฟมบรรจุอาหาร ใช้บรรจุภัณฑ์ที่ทำมาจากวัสดุธรรมชาติแทน เช่น ชานอ้อย เป็นต้น

คำถามที่ 17 โครงการนักเรียนน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ได้สร้างคุณธรรมให้เกิดขึ้นกับนักเรียนได้อย่างไร

คำตอบ

โครงการนักเรียนน้อยฯ ได้ปลูกฝังคุณธรรมโดยผ่านกิจกรรมการเรียนรู้งานอาชีพการทำธุรกิจของการเป็นผู้ประกอบการด้วยการปฏิบัติจริง ที่เน้นคุณธรรมสู่ความสำเร็จในการประกอบอาชีพธุรกิจ 5 ประการ คือ ความซื่อสัตย์ ขยัน อดทน มุ่งมั่น และกตัญญู (รู้จักแบ่งปันสังคม)

จากการดำเนินการที่ผ่านมาเกือบ 10 ปี คุณธรรม ขยัน อดทน มุ่งมั่นการทำงานให้สำเร็จ สามารถเกิดขึ้นได้ตามธรรมชาติจากการทำงานให้ประสบความสำเร็จ แต่คุณธรรมด้านความซื่อสัตย์และกตัญญูครูต้องเพิ่มความพยายามปลูกฝังให้นักเรียนมากขึ้น

คำถามที่ 18 จะมีวิธีการคิดสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ได้อย่างไร

คำตอบ ทำได้หลายวิธี เช่น

- สืบค้นเอกสารสิทธิบัตรนานาชาติทั่วโลก (ICT) เกี่ยวกับสินค้า ผลิตภัณฑ์ที่เราสนใจพัฒนา โดยจับประเด็นสำคัญผลิตภัณฑ์ที่ค้นพบ โดยนำมาต่อยอดการพัฒนาให้แตกต่างไปจากเดิม
- คิดค้นผลิตภัณฑ์ใหม่ โดยการรวบรวมความคิด และสร้างแรงบันดาลใจในการออกแบบสินค้าใหม่ๆ โดยคำนึงถึงความต้องการของลูกค้าตามเพศ/วัย/สถานะ และอื่นๆ
- ประเมินศักยภาพเชิงพาณิชย์/คุณค่าของผลิตภัณฑ์
- นำผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายในโรงเรียนมาบูรณาการสร้างเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่
- จับคู่ธุรกิจระหว่างโรงเรียน สร้างเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่

คำถามที่ 19 หัวข้อการอบรมที่ศูนย์แกนนำฯ จำเป็นต้องให้ความรู้และพัฒนาเครือข่ายมีอะไรบ้าง ควรมีกระบวนการและใช้สื่ออะไรบ้าง

คำตอบ หัวข้อการอบรม ที่โครงการเคยทำเป็นหลักสูตรอบรมให้โรงเรียนในโครงการนักรุกจิมน้อยๆ เช่น

- ให้ความรู้ความเข้าใจ ความสำคัญ หลักการ เป้าหมายของโครงการ
- การนำหลักการโครงการนักรุกจิมน้อยๆ ลงสู่หลักสูตรสถานศึกษาและกระบวนการจัดการเรียนรู้สู่ความสำเร็จ
- การจัดการเรียนรู้แก่นักเรียนน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ แบบ whole school
- ธุรกิจคุณธรรม และการเขียนแผนธุรกิจ การทำธุรกิจให้โดนใจลูกค้า
- การพัฒนาผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์ เพื่อการพาณิชย์และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยการทำ Mood board เพื่อเสนอแนวคิดในการพัฒนาผลิตภัณฑ์
- การพัฒนาบรรจุภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า
  - บรรจุภัณฑ์ (Package)
  - ข้อมูลบรรจุภัณฑ์ ได้แก่ ข้อมูลการผลิต ผู้ผลิต (ที่อยู่ วันผลิต วันหมดอายุ เบอร์โทรศัพท์ ติดต่อ website
  - ตราสินค้า ชื่อสินค้า
  - เรื่องราว
  - วิธีการใช้ ข้อควรระวัง
  - การรับรองคุณภาพสินค้า เช่น อย. /เลขที่จดแจ้ง /ระดับดาวสินค้า OTOP ฉลากเขียว ฯลฯ
  - และอื่นๆ ตามลักษณะสินค้า
- การปลูกฝังเยาวชนเรื่องทรัพย์สินทางปัญญา
  - ความสำคัญของทรัพย์สินทางปัญญา
  - การจดทรัพย์สินทางปัญญาประเภทต่างๆ
  - ความจำเป็นของการจดทรัพย์สินทางปัญญา
  - การไม่ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาของผู้อื่น
- การใช้ ICT เพื่อการจัดการเรียนรู้และการพาณิชย์
  - YouTube Google Website Line@ Facebook ฯลฯ
  - การทำธุรกิจ Online
- กรณีผลิตภัณฑ์ประเภทอาหารต้องเพิ่มเติม
  - เรื่องความปลอดภัยอาหารและสุขาภิบาล
  - การพัฒนาการแปรรูปอาหาร
  - การขอการรับรองคุณภาพอาหาร เช่น อย. ฉลากเขียว การรับรองอาหารปลอดภัยต่างๆ
  - นักรุกจิมน้อย คิดประดิษฐ์ ต่อยอดสร้างทรัพย์สินทางปัญญา
  - การพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์กับการรับรองคุณภาพ
  - การสร้างแรงบันดาลใจในการสร้างนักรุกจิมน้อย

ซึ่งศูนย์ต้องคัดเลือกหัวข้อจัดทำหลักสูตรอบรมเพื่อให้โรงเรียนเครือข่ายมีความรู้และเข้าใจ

- ลักษณะการประชุมอบรมและพัฒนา
  - ควรเป็นการประชุมลักษณะประชุมเชิงปฏิบัติการ (ให้ความรู้และฝึกปฏิบัติ)
  - สัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อการพัฒนา

- พาศึกษาดูงาน (อาจใช้งบประมาณของแต่ละโรงเรียน เครือข่าย วางแผนไปศึกษาดูงานร่วมกัน
- นิเทศ ให้กำลังใจ ติดตามช่วยเหลือ เป็นระยะตามความเหมาะสม
- ระยะเวลา การจัดอบรมอาจจัดหลักสูตรอบรมครั้งละ 2-3 วัน
- วิทยากร ต้องคัดเลือกผู้ที่มีความรู้ เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เช่น นักธุรกิจที่เข้าใจการศึกษา นักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญตามหัวข้อ เช่น นักออกแบบผลิตภัณฑ์/บรรจุภัณฑ์ ในการดำเนินงานนั้น โรงเรียน ศูนย์แกนนำฯ ต้องพยายามจัดตารางเวลาเพื่อการนี้ ทำงานด้วยความอดทน มุ่งมั่น เสียสละ ในการช่วยเหลือโรงเรียน เครือข่าย ชุมชน ด้วยความจริงใจต่องาน มีการวางแผนร่วมกัน วางกลยุทธ์การทำงานให้เกิดประสิทธิผล
- สื่ออุปกรณ์การอบรม
  - VTR นักธุรกิจน้อยๆ ของ สนก. สพฐ. VDO ของโรงเรียนในโครงการนักธุรกิจน้อยๆ ที่ประสบความสำเร็จ (ใน YouTube) หนังสือ เอกสาร สิ่งตีพิมพ์ของโครงการ
  - ตัวอย่างโรงเรียนศูนย์แกนนำฯ รุ่นที่ 1 ที่ดำเนินการประสบความสำเร็จ
  - แหล่งเรียนรู้ วิสาหกิจชุมชน ศูนย์พัฒนาวิจัยอาหารของมหาวิทยาลัย โรงงาน ห้างร้านต่างๆ

คำถามที่ 20 ความสำคัญและประโยชน์ของทรัพย์สินทางปัญญา (Intellectual Property) ลิขสิทธิ์ เครื่องหมายการค้า สิทธิบัตร มีผลต่อผลิตภัณฑ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างไร

คำตอบ

- เป็นการรับรองความเป็นผู้คิดผลิตภัณฑ์
- มีสิทธิในการผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของตนเองแต่เพียงผู้เดียว
- เจ้าของทรัพย์สินทางปัญญามีรายได้จากการขายลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร เครื่องหมายการค้า ของตนเองได้
- ไม่มีปัญหาจากคู่แข่งทางการค้า

คำถามที่ 21 จะทำธุรกิจของศูนย์แกนนำฯ อย่างไรให้ประสบความสำเร็จ

คำตอบ

- เลือกธุรกิจให้ถูกต้อง สามารถผลิตได้จำนวนมาก
- สร้างเอกลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ที่ไม่ซ้ำกับผู้อื่น
- บริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ
- มีกระบวนการผลิตที่มีประสิทธิภาพ
- ประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ให้ติดตลาด

คำถามที่ 22 ตัวอย่างผลลัพธ์และผลกระทบที่น่าภาคภูมิใจที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ที่ผ่านมา

คำตอบ

- ได้สร้างแรงบันดาลใจให้นักเรียนในโครงการนักธุรกิจน้อยๆ ทำธุรกิจของตนเอง เช่น นักเรียน มีการจำหน่ายสินค้าออนไลน์ เปิดร้านขายก๋วยเตี๋ยว ขายสินค้าอื่นๆ ในวันหยุดราชการ ระหว่างเรียน
- นักเรียนในโครงการที่เรียนจบแล้วและไม่มีโอกาสศึกษาต่อ เปิดทำธุรกิจของตนเอง เช่น ร้านกาแฟสด ร้านทำขนม ทำธุรกิจขายสินค้าเคลื่อนที่

- สร้างโอกาสให้ผู้ปกครอง เข้ามาฝึกอาชีพสร้างรายได้ให้ครอบครัว ทำให้ครอบครัวมีความสุขมากขึ้น
- นักเรียนมีเป้าหมายในชีวิต เห็นคุณค่าของตนเอง พฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ผลการเรียนรู้ดีขึ้น มีสมาธิ มีความรับผิดชอบสูงขึ้น
- นักเรียนคิดออกแบบลดทอนเครื่องประดับใหม่ๆ และนำสู่วิสาหกิจชุมชนนำไปผลิตและจำหน่าย

คำถามที่ 23 การดำเนินงานของศูนย์แกนนำฯ มีภาพความสำเร็จที่ประทับใจอย่างไร

คำตอบ

- ศูนย์แกนนำฯ เป็นที่ยอมรับทั้งในประเทศและต่างประเทศมาศึกษาดูงาน
- ผลิตภัณฑ์ของศูนย์แกนนำฯ มีความหลากหลายและได้รับการสั่งซื้อตลอดปี
- มีการบูรณาการผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายภายในโรงเรียน ต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่
- เป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ที่ได้รับการยอมรับอย่างแพร่หลาย
- เป็นโรงเรียนต้นแบบการสอนงานอาชีพระดับประเทศ
- ผลิตภัณฑ์มีการจดทรัพย์สินทางปัญญา เช่น ลิขสิทธิ์ อนุสิทธิบัตร เครื่องหมายการค้า
- ผลิตภัณฑ์มีคุณภาพได้รับการรับรองเครื่องหมาย ออย./ใบจดแจ้ง
- ผลิตภัณฑ์ได้เข้าสู่ตลาดเป็นสินค้า OTOP ของประเทศ และบางโรงเรียนได้รับการยกย่องเป็น OTOP เยาวชนของจังหวัด
- ผลงานอาชีพโครงการนักธุรกิจน้อยของโรงเรียนได้รับรางวัลระดับประเทศและต่างประเทศ
- ครูได้รับการยอมรับ และได้รับการยกย่อง/รางวัล จากหน่วยงานภายนอกต่างๆ เช่น เป็นครูช่างของแผ่นดินจากศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ
- ศูนย์สามารถสร้างอาชีพให้กับชุมชน ลดละเลิกจากอบายมุขในชุมชน
- โรงเรียนที่ตั้งศูนย์สามารถนำหลักการของโครงการลงสู่หลักสูตรสถานศึกษา รายวิชางานอาชีพ ได้ทุกรายวิชา ทั้งระบบในโรงเรียน ครูทุกกลุ่มสาระสามารถเป็นวิทยากรได้
- ศูนย์สามารถเป็นวิทยากรการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษางานอาชีพนักธุรกิจน้อยได้
- ศูนย์ได้รับมอบหมายจากโครงการพระราชดำริให้เป็นพี่เลี้ยงให้แก่โรงเรียนในพื้นที่ทุรกันดาร
- นักเรียนในโครงการมีพัฒนาการด้านทักษะงานอาชีพและทักษะชีวิตดีขึ้นอย่างชัดเจน
- นักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียน ลดภาระและช่วยเหลือค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง
- นักเรียนในโครงการมีจิตสาธารณะช่วยเหลือสังคม แบ่งปันกำไร สนับสนุนจัดซื้อวัสดุ ครุภัณฑ์ เครื่องมือเครื่องใช้ และซ่อมแซมอาคารสถานที่ของโรงเรียน
- กลยุทธ์ผู้บริหารโรงเรียนสามารถทำให้ครูงานอาชีพจำนวน 20 กว่าคน ในโรงเรียนร่วมมือกัน ปรับรายวิชางานอาชีพตามแนวทางของโครงการ ผอ.โรงเรียนมีนโยบายสนับสนุนงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ในแต่ละรายวิชา โดยมีเงื่อนไขว่าต้องมีผลผลิตออกจำหน่ายและสร้างรายได้ ปัจจุบันทำให้รายวิชาต่างๆ มีเงินบริหารจัดการเรียนการสอนไม่ต้องใช้งบประมาณราชการ (รายหัวนักเรียน)
- เกิดผลลัพธ์และผลกระทบที่น่าภาคภูมิใจกับนักเรียนดังคำถามข้อ 22

คำถามที่ 24 ปัญหาอุปสรรคที่ทำให้การดำเนินงานของศูนย์แกนนำฯ รุ่นที่ 1 ไม่ประสบความสำเร็จ หรือ ประสบความสำเร็จซ้ำมีอะไรบ้าง

คำตอบ

- ผู้อำนวยการโรงเรียนที่ใหม่ไม่เข้าใจไม่ให้ความสำคัญในการสอนงานอาชีพในโรงเรียนมุ่งแต่ตัว O-NET, NT
- โรงเรียนไม่สนับสนุนงบประมาณ ไม่ให้โอกาสในการไปนำเสนอผลงาน
- ผู้อำนวยการโรงเรียนมองว่าโครงการนี้ไม่ใช่งานนโยบาย
- เพื่อนร่วมงานไม่เข้าร่วมงานด้วยเกรงจะเกิดความยุ่งยาก เป็นภาระกับตนจึงไม่เข้าร่วมงาน
- โรงเรียนที่ตั้งศูนย์เป็นโรงเรียนขนาดกลาง ต่อมาจำนวนนักเรียนลดลงจนเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก บุคลากรลดลง ทำให้ขาดกำลังคนและงบประมาณดำเนินการ
- สพฐ. สนับสนุนงบประมาณให้ปรับห้องเพื่อเป็นที่ตั้งศูนย์หรือดำเนินการด้านวิชาการ โรงเรียนเปลี่ยนห้องที่ตั้งศูนย์เป็นห้องทำงานอื่น
- โรงเรียนปล่อยให้ผู้รับผิดชอบศูนย์ทำงานโดยลำพังไม่สนับสนุนทีมงาน
- ครูได้รับภาระงานอื่นมากมาย ไม่กระจายงาน ด้วยเห็นว่าเป็นครูเก่าอยู่ถาวร ไม่ย้ายเหมือนครูใหม่ ทำให้มีเวลาทำงานศูนย์น้อย
- ครูในโรงเรียนมองว่างานโครงการเป็นงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับตนเอง ทำให้ครูผู้รับผิดชอบต้องทำงานจนเหนื่อยลำโดยลำพัง
- ครูผู้รับผิดชอบขาด power ในการสร้างทีมงาน
- โรงเรียนไม่สามารถขยายเครือข่ายไปสู่ชั้นเรียนอื่นภายในโรงเรียนได้ ทำให้ศูนย์ไม่เข้มแข็ง

คำถามที่ 25 การวิจัยและพัฒนา มีประโยชน์ต่อการดำเนินงานศูนย์แกนนำฯ อย่างไร

คำตอบ

- เป็นการยืนยันคุณภาพการดำเนินงานศูนย์แกนนำฯ และสร้างความเชื่อถือ การยอมรับแก่บุคคล และหน่วยงานทั่วไป
- มีกระบวนการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและเป็นวิทยาศาสตร์
- ผลการวิจัยสามารถนำไปอ้างอิงในการดำเนินงานได้

คำถามที่ 26 กระบวนการวิจัยและพัฒนาศูนย์แกนนำฯ มีขั้นตอนการดำเนินงานไปสู่ความสำเร็จได้อย่างไร

คำตอบ

- กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยด้วยการวิเคราะห์นโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด ความพร้อมของโรงเรียน ชุมชน องค์กรและเครือข่าย และศึกษาเอกสารวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- กำหนดวัตถุประสงค์การวิจัย
- กำหนดประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย
- กำหนดตัวแปรในการวิจัย
- นิยามศัพท์เฉพาะของการวิจัย
- ศึกษาเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- กำหนดขั้นตอนการวิจัย และการขับเคลื่อนศูนย์แกนนำฯ โดยโรงเรียน ชุมชน และเครือข่าย
- การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย การวิเคราะห์ผลการวิจัย และการใช้สถิติในการวิจัย
- สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

- เขียนรายงานวิจัย ตามลำดับดังนี้
  - บทนำ
  - เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย
  - การวิเคราะห์ผลการวิจัย
  - สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

คำถามที่ 27 โรงเรียนจะเข้าโครงการนักรู้กิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ได้อย่างไร

คำตอบ

- โรงเรียนที่สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา สพฐ. คัดเลือกผลงานนักเรียนมาจำหน่ายในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนระดับชาติ ประจำปี และได้รับคัดเลือกเข้าอบรม
- สมัครเข้าเป็นโรงเรียนเครือข่ายของศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายฯ และมีการพัฒนาการสอนงานอาชีพตามแนวทางโครงการนักรู้กิจน้อยฯ อย่างเป็นรูปธรรมทั้งหลักสูตรสถานศึกษาหรือกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

* * * * *

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. 2551. **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.**
 กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. 2555. **เทคนิคการจัดการสมัยใหม่.** มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
 ราชมงคลพระนคร.
- วิลไรต์น์ บุญสวัสดิ์. 2536. **หลักการนิเทศการศึกษา.** กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาบริหารการศึกษา
 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานয়รัฐมนตรี. 2547. **คู่มือการประเมินผลภายใน
 ของสถานศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษา การออกแบบระบบการประเมินผลภายใน.**
 กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ห้างหุ้นส่วนจำกัด วี ที ซี คอมมิวนิเคชั่น.
- สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา. 2554. **เอกสารประกอบการอบรมโครงการนักรุกกิจน้อย
 มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์.** สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 กระทรวงศึกษาธิการ.
- Harris, B.M. 1985. **Supervisory Behavior in Education.** Englewood Cliffs, New Jersey :
 Prentice – Hall, Inc.

ภาคผนวก

ภาคผนวก 1

รายชื่อโรงเรียนศูนย์แกนนำขยายเครือข่าย

โครงการนักรุกกิจน้อมมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์

ที่	สังกัด	โรงเรียนที่ตั้งศูนย์เครือข่าย
1	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8	ราชโบริกานุเคราะห์
2	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9	ทุ่งคลีโคกช้างวิทยา
3	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9	ศรีวิชัยวิทยา
4	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10	ชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี
5	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10	ยางชุมวิทยา
6	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14	ทับปุดวิทยา
7	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22	หนองสูงสามัคคีวิทยา
8	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29	นารีนุกูล ๒
9	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31	นิคมพิมายศึกษา
10	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35	แจ้ห่มวิทยา
11	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36	แม่เจดีย์วิทยาคม
12	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37	ร้องกวางอนุสรณ์
13	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42	พุทธมงคลวิทยา
14	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2	วัดดอนหวาย (นครรัฐประสาธ)
15	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2	วัดเชิงเลน (นครไจราชูร์)
16	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2	วัดหนองกบ (ขุนทองประชานุเคราะห์)
17	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2	ชุมชนวัดจงบโกล มีตรภาพที่ ๑๕๗
18	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง	วัดหนองยาง
19	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2	วัดดงยาง (ดงยางราษฎร์บำรุง)
20	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3	บ้านห้วยไร่สามัคคี
21	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4	บ้านเมืองกาญจน์
22	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4	เพียงหลวง 16 (บ้านร่มโพธิ์ไทย)
23	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1	บ้านวนาหลวง
24	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1	บ้านโสกแต่
25	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 2	บ้านดงสำราญ
26	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1	ศิริราษฎร์วิทยาคาร
27	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1	บ้านโพนงามโคกวิทยาคาร
28	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1	โคกม่วงทองวิทยา
29	สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ	ศึกษาสงเคราะห์เชียงใหม่

ภาคผนวก 2

ข้อเสนอแนะแนวทางสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่ ที่จะขยายผลโครงการนักรุกจิมน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา (สนก.) สพฐ.

* * * * *

เพื่อให้การขยายผลของโครงการนักรุกจิมน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ บรรลุตามเป้าหมาย สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา ขอให้ข้อเสนอแนะดำเนินงานโครงการแก่ สพป./สพม. ดังนี้

1. **เบื้องต้นควรสำรวจข้อมูลพื้นฐาน**การจัดการเรียนการสอนงานอาชีพของโรงเรียนในสังกัด พร้อมผลงานผลิตภัณฑ์งานอาชีพของแต่ละโรงเรียน และจัดทำเป็นข้อมูลพื้นฐานของเขต

2. **หากสำรวจโรงเรียนที่มีความพร้อม**อยู่ในระดับดีเข้าร่วมโครงการเพื่อพัฒนาให้เข้มแข็งรุ่นแรก ได้รวดเร็วยิ่งขึ้น จำนวนตามความเหมาะสม อย่างต่ำ 20 โรงเรียน เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งจึงขยายผลในปีต่อไป หากเขตพื้นที่ใดมีศักยภาพสามารถดำเนินการกับโรงเรียนในสังกัดทั้งหมดได้

3. **ก่อนการดำเนินโครงการ**ต้องอบรมผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบทุกคนให้มีความรู้ ความเข้าใจ ดังนี้

3.1 ให้ตระหนักถึงความสำคัญของโครงการนักรุกจิมน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ กับการสอนงานอาชีพในโรงเรียน และประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียน โรงเรียนและชุมชน

3.2 ให้มีความรู้ ความเข้าใจหลักการ สาระสำคัญของโครงการนักรุกจิมน้อยฯ

3.3 การนำไปใช้/การนำลงสู่หลักสูตรสถานศึกษา

3.4 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายของโครงการ นักรุกจิมน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์

3.5 สาระสำคัญหลักที่ต้องสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับโรงเรียน เพื่อถ่ายทอดสู่นักเรียน

4 **เรื่องหลัก** ดังนี้

3.5.1 การเป็นผู้ประกอบการ หรือการประกอบธุรกิจตามวัยของนักเรียน ให้นักเรียน คิดเป็น ทำได้ ขายเป็น ดัง mind map (ที่แนบมาพร้อมนี้)

3.5.2 คุณธรรม 5 ประการ สู่ความสำเร็จของการประกอบอาชีพธุรกิจ : ซื่อสัตย์ ขยัน อดทน มุ่งมั่น กตัญญู (ต่อลูกค้า ได้กำไรแล้วต้องรู้จักคืนกำไรสู่สังคม)

3.5.3 การสอน เรื่อง การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ เปิดโอกาสให้นักเรียนคิดสร้างสรรค์ ชิ้นงานด้วยตนเอง (ไม่ใช่ทำตามครูเพียงอย่างเดียว ที่สามารถขายได้ก้าวหน้าตามความต้องการใหม่ๆ ของตลาด)

3.5.4 เมื่อคิดสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ได้แล้วต้องตระหนักถึงความสำคัญของการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา และการไม่ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาของผู้อื่น

องค์ความรู้ที่ต้องให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจ ดังนี้

- ความหมาย ความสำคัญของโครงการนักรุกจิมน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ เช่น การเป็นผู้ประกอบการ คุณธรรม เศรษฐกิจสร้างสรรค์ โดยมีผลให้นักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียนจริง

- ความสำคัญ และประโยชน์ของโครงการนักรุกจิมน้อยฯ

- การเป็นผู้ประกอบการที่มีคุณธรรม (วิทยากรอาจเชิญนักรุกจิมน้อยฯ)

- การพัฒนาการเรียนการสอนสู่ความสำเร็จของนักรุกจิมน้อยฯ (อาจให้ครูทั้งหมดร่วมคิดวิธีการ)

- การปลูกฝังเยาวชนให้รักษาทรัพย์สินทางปัญญา (เชิญวิทยากรจากกระทรวงพาณิชย์/หน่วยงานจังหวัด/ครูของศูนย์แกนนำนักรุกจิมน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ที่มีประสบการณ์)

หัวข้อความรู้การทำธุรกิจที่ สพป./สพม. ต้องถ่ายทอดให้ครูนำสู่นักเรียน

- การสร้างแรงบันดาลใจให้นักเรียนสู่อาชีพการเป็นผู้ประกอบการ
- ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจ
- การทำธุรกิจที่โดนใจลูกค้า การวางแผนธุรกิจ
- การทำธุรกิจ E-Commerce
- แนวคิด การเงิน การธนาคาร การวางแผนธุรกิจ หรือการทำงาน กระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์

การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ใหม่ที่ประหยัด ทันสมัย ให้ขายได้

• การใช้เทคโนโลยีเพื่อค้นคว้า พัฒนาผลิตภัณฑ์ ให้ได้คุณภาพ ได้รับการรับรองคุณภาพมาตรฐาน ความปลอดภัย ของหน่วยงานระดับประเทศ

- การปลูกฝังเยาวชนในเรื่องทรัพย์สินทางปัญญา
- การเพิ่มมูลค่าสินค้า การสร้างแบรนด์ การเขียน story สินค้าให้น่าสนใจ
- การจัดแต่งหน้าร้านที่น่าสนใจ
- การโฆษณาประชาสัมพันธ์อย่างง่าย
- บุคลิกภาพและการสื่อสาร เพื่อนำเสนอสินค้าให้ขายได้
- ต้นทุนและการกำหนดราคาขาย ที่มีกำไรอย่างเหมาะสม

ฯลฯ

การนำองค์ความรู้และแก่นแท้ของโครงการต่อยอดโดยปรับลงในหลักสูตรสถานศึกษาที่มีอยู่เดิม หรือกระบวนการจัดการเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง การสร้างประสบการณ์ให้นักเรียน ด้วยกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ

ตัวอย่างการฝึกประสบการณ์จริงให้นักเรียน เช่น

- ให้นักเรียนรวมกลุ่มตั้งบริษัท Mini Company มีครูเป็นที่ปรึกษา
- กิจกรรมสหกรณ์ที่โรงเรียนดำเนินการอยู่
- การจัดตลาดนัดที่มีการเก็บค่าเช่าสถานที่ในโรงเรียน
- การให้นักเรียนนำผลิตภัณฑ์จำหน่ายภายใน/ภายนอกโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ
- การให้นักเรียนรวมกลุ่มทำธุรกิจ โดยกู้เงินจากโรงเรียน ขายได้ให้นำมาลงทุนคืนโรงเรียน
- การพานักเรียนศึกษานอกสถานที่ เช่น ธนาคาร สำนักงานพาณิชย์จังหวัด ศูนย์วิสาหกิจชุมชน

ห้างสรรพสินค้า ร้านค้าในชุมชน ฯลฯ

4. **การใช้แหล่งเรียนรู้** สำนักงานเขตพื้นที่ที่สามารถเข้าเยี่ยมชมการดำเนินงานของศูนย์แกนนำ ขยายเครือข่ายโครงการนักธุรกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ซึ่งสำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา สพฐ. สนับสนุนอยู่ในเขตพื้นที่จำนวน 23 เขต เพื่อศึกษาข้อมูล/ใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ให้โรงเรียนที่จะขยายผล รวมถึงสามารถให้ครูแกนนำของศูนย์ร่วมเป็นทีมพัฒนาของเขตพื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

5. **การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้** แสวงหาเวทีให้ครูและนักเรียนนำเสนอผลงานทางวิชาการ และจัดจำหน่ายผลงานนักเรียนทั้งในและต่างประเทศ เพื่อกระตุ้นให้ครูตื่นตัวในการทำงานและเกิดกำลังใจ ที่จะต่อยอดการทำงานและแข่งขันกับตัวเองตลอดเวลาโดยมีนักเรียนเป็นเป้าหมาย

6. **ใช้ระบบการยกย่องเชิดชูเกียรติ** ครู ผู้บริหารและโรงเรียน ที่ประสบความสำเร็จ

7. **การตีพิมพ์หนังสือ Best Practice** ของโรงเรียนในโครงการเผยแพร่เพื่อสร้างความภาคภูมิใจ ให้กับโรงเรียน

8. สำนักงานเขตพื้นที่สร้างความเข้มแข็งให้โรงเรียนได้อย่างแท้จริงแล้ว อาจคัดเลือกโรงเรียนเป็นศูนย์เรียนรู้สำหรับโรงเรียนอื่นที่อยู่ใกล้เคียงและชุมชน โดยมีสำนักงานเขตพื้นที่เป็นที่ปรึกษา

9. แสวงหาเครือข่ายความร่วมมือจากภาครัฐและเอกชนอื่น ๆ

10. ประชาสัมพันธ์ ให้กำลังใจโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ

11. ระบบการนิเทศ อาจใช้ลักษณะเป็นทีมนิเทศที่สามารถให้คำแนะนำโรงเรียนได้ครอบคลุมทั้ง 4 เรื่องในข้อ 3 ผู้นิเทศอาจเชิญผู้เชี่ยวชาญ ผู้ชำนาญในเรื่องต่างๆ ร่วมเป็นทีมนิเทศได้

12. ระบบการนิเทศเพื่อการพัฒนา อาจใช้กระบวนการ :

อบรมเชิงปฏิบัติการ ⇒ โรงเรียนนำไปสู่หลักสูตร ⇒ ปรับกระบวนการเรียนรู้ให้นักเรียนปฏิบัติจริง ⇒ โรงเรียนกลับมาเสนอผลการนำไปใช้ ⇒ ทราบข้อบกพร่อง ⇒ เติมเต็มความรู้ให้ครู ⇒ ประกาดนวัตกรรม/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ⇒ สร้างความเข้มแข็งให้เกิดความยั่งยืน

13. เมื่อโรงเรียนสามารถสร้างผลิตภัณฑ์อยู่ในระดับดีมากแล้ว สพป./สพม. ควรจัดทำข้อมูลจัดลำดับโรงเรียนดีเด่น ดีมาก ดี พอใช้ ปรับปรุง เพื่อใช้ประโยชน์ในการพัฒนาและนำเสนอ สนก. สพฐ. เพื่อให้โรงเรียนมาจำหน่ายในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนระดับชาติแต่ละปี

14. การรายงานผลการดำเนินการขยายผลโครงการนักรุกกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์

- ความเป็นมา
- วัตถุประสงค์
- กลุ่มเป้าหมาย
- แผนการดำเนินการ
- งบประมาณที่ได้รับ
- กระบวนการพัฒนา
- ผลการดำเนินงาน
- ปัญหาอุปสรรค
- ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น
- แผนการดำเนินการต่อไป
- ภาพกิจกรรม

โดยส่งรายงานแบบเฝ้าชมธรรมดา (ไม่ต้องเข้าเล่ม) และบันทึกเป็นไฟล์เวิร์ดลงแผ่นซีดีส่งไปยัง... สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา อาคาร สพฐ. 5 ชั้น 10 กระทรวงศึกษาธิการ เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300 วงเล็บมุมซอง “รายงานการขยายผลโครงการนักรุกกิจน้อยฯ” ภายในเดือนตุลาคมของปีที่ได้รับงบประมาณ

15. การนำลงสู่สถานศึกษา โดยการขับเคลื่อนของผู้บริหารสถานศึกษา

15.1 ชี้แจงและขอรับการสนับสนุนจากคณะกรรมการสถานศึกษา

15.2 ชี้แจงทำความเข้าใจกับผู้ปกครอง ครู นักเรียน และผู้เกี่ยวข้องทุกคนในโรงเรียน

15.3 การขยายผลผู้บริหารสถานศึกษาต้องสร้างความเข้มแข็งโดยทำความเข้าใจให้กับครูทั้งโรงเรียนและนำผลิตภัณฑ์ของครูทุกกลุ่มสาระที่มีภายในโรงเรียนมาอยู่ในกลุ่มกันภายในโครงการ เพื่อสร้างเครือข่ายทีมทำงานที่เข้มแข็งภายในโรงเรียน จะทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์เร็วขึ้น

หมายเหตุ

1. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการประกวดเป็นกิจกรรมที่ สพป./สพม. สามารถทำได้หากโรงเรียนสามารถนำองค์ความรู้สู่หลักสูตร และมีการสอนจริง ปฏิบัติตามหลักการได้จริง นักเรียนสามารถสร้างผลงานได้จริง ครูมีกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ดีได้ระดับหนึ่ง จึงดำเนินการ อาจเป็นก่อนปิดเทอม เช่น เดือนมกราคม - กุมภาพันธ์

2. การอบรมครูให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ อาจต้องใช้เวลาอย่างน้อย 6-8 วัน สามารถแบ่งการอบรมเป็นระยะๆ ได้

3. สพป./สพม. ควรใช้วิทยากรที่มีความรู้ ความเข้าใจ หรือผู้ที่มีความสามารถ เฉพาะทางเป็นวิทยากร เช่น นักธุรกิจ นักวิชาการออกแบบ ข้าราชการพาณิชย์จังหวัด อุตสาหกรรมจังหวัด สาธารณสุขจังหวัด แหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ เช่น โรงเรียนศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายนักธุรกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ของ สพป./สพม. แหล่งเรียนรู้วิสาหกิจชุมชนที่ประสบความสำเร็จ โรงเรียนที่ได้รับรางวัลการจัดการธุรกิจที่ได้รับรางวัลโครงการกรุงไทย ยุววานิช ฯลฯ

4. การทำโครงการนี้เป็นโครงการที่มุ่งหวังให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างยั่งยืน เกิดประโยชน์จริงจังกสู่หลักสูตร การเปลี่ยนแปลงกระบวนการคิดและกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู

ดังนั้น ขอให้ผู้รับผิดชอบวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบและเกิดผลขึ้นจริง โดยพื้นฐานการใช้งบประมาณให้คุ้มค่าอย่างประหยัด การดำเนินการ 3-4 เดือน ยากที่จะบรรลุผลของโครงการได้ครบถ้วนพิจารณาแล้วควรดำเนินการ โดยมีเป้าหมาย ผลลัพธ์ ที่ชัดเจนเป็นระยะๆ

5. เบื้องต้นควรให้โรงเรียนรายงานผลอย่างง่าย ไม่ต้องเป็นรูปแบบวิจัย เพราะจะเป็นภาระของครู

6. การอบรมผู้บริหารสถานศึกษาและครู สพป./สพม. ควรต้อง

6.1 จัดทำเอกสารประกอบการอบรม

6.2 การอบรมโรงเรียนเบื้องต้นต้อง อบรมครูในโรงเรียนอย่างน้อย 2 คน และผู้อำนวยการโรงเรียนหรือรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หรือครูวิชาการ (ซึ่งเป็นผู้กำหนดนโยบายวิชาการในโรงเรียน) รวมจำนวน 3 คน ถ้าเป็นไปได้ผู้อำนวยการโรงเรียนเข้าอบรมด้วยตนเอง

6.3 เชิญวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญ ขำนาญการเฉพาะทางตามหัวข้อการอบรม

สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
20 พฤษภาคม 2558

ภาคผนวก 3

สะท้อนคิด สะท้อนผล สะท้อนโครงการ

- “ สู่ใจที่เห็นภาพความสูงของตึกฯ ผ่านกระบวนการปฏิบัติจริง ในการเรียนอาชีพการเป็นผู้ประกอบการที่มีคุณธรรมของโครงการ นายวายุวัฒน์ อีวรรณะ
ผอ.โรงเรียนบ้านเมืองกาญจน์ ”
- “ เป็นวัฒนธรรมการศึกษาที่สามารถบูรณาการจัดการเรียนรู้ได้ครบทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ คอบใจยกนโยบายการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำที่ชัดเจน และเกิดผลต่อนักเรียนเป็นรูปธรรมมากที่สุด นายไพฑูรย์ เสืออน
ผอ.โรงเรียนบางขุนเทียน ”
- “ ชอบแนวคิดโครงการ ทำให้โรงเรียนมีเวทีหาประสบการณ์ตรง ในโลกธุรกิจอย่างแท้จริง นายปัทมา เต็มจิตร
ครูโรงเรียนบ้านโป่งไม่-ขุนคอง ”
- “ ถ้านักเรียนได้ฝึกกระบวนการของโครงการ จะมีทักษะของคนในศตวรรษที่ 21 นางทิพวัล ศรีแก้ว
ครูโรงเรียนพัฒนารักษ์ทองเสนา ปทุมธานี ”
- “ การเข้าโครงการ เป็นแรงผลักดันให้ผลิตภัณฑ์ของนักเรียนต้องพัฒนาให้แปลกใหม่ และหลากหลายกลายเป็นสินค้าขายดี เป็นที่ยอมรับของหน่วยงาน และชุมชน เด็กได้คิดได้ลงมือทำตามความคิดสร้างสรรค์ของเขาจริงๆ แทนที่มีรายได้จากการขายผลงานของเขาอีกด้วย นางวงศ์เบญจ นันทากอง
นางนิกรกร ธรรมรงค์
ครูโรงเรียนเมืองชัยวิทยา ”
- “ นักเรียนได้ฝึกทักษะผู้ประกอบการวางแผนการทำงานอย่างครบวงจรต่อเนื่อง ตามวงจร PDCA มีการบูรณาการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการออกแบบสร้างสรรค์ผลงานด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ การบริหารจัดการและการจำหน่ายทาง Online มีประโยชน์กับนักเรียนอย่างแท้จริง นางรัชดาพรรณ วัชพัฒน์
ครูโรงเรียนอำมาตย์บำรุงเมืองบุรี ”
- “ นักเรียนที่ผ่านโครงการจะไม่เกรง เห็นคุณค่าของตนเอง มีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น ปฏิบัติตนอย่างเขาสามารถทำสิ่งๆ ได้สำเร็จ จากเด็กกลุ่มเสี่ยงกลายเป็นนักเรียนดี สามารถเรียนต่อในมหาวิทยาลัยได้ทั้งนั้น นี่คือการภูมิใจของคนเป็นครูที่เห็นลูกศิษย์มีอนาคตที่ดี นางสุวิทย์ ผลงาม
อติครูโรงเรียนบ้านโป่งวิทยา ”
- “ ผลิตภัณฑ์งานเล่มนี้ไม่ โรงเรียนแจ้ห่มวิทยา เป็นแบบฝึกทักษะนักเรียนให้มีโอกาสฝึกทักษะที่จะเรียน ฝึกสมาธิ ฝึกการศึกษาค้นคว้า พัฒนา ประยุกต์ใช้ โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด และการนำมาใช้ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์ และมีคุณค่าสูงสุด นางเสกสรรค์ กานันชัย
ครูโรงเรียนบ้านเมืองวิทยา ”
- “ ครูไม่เคยคิดเลยว่าการสอนอาชีพโครงการนักเรียนน้อยๆ จะสร้างแรงบันดาลใจให้นักเรียนได้มากขนาดนี้ จนวันหนึ่งเรารู้ได้ว่า ในวันหยุดเสาร์อาทิตย์ คน.อมรินทร์ นักเรียนชั้น ม.3 ของเราได้ตั้งร้านขายกล้วยต๋อย ส้มตำ น้ำแข็งใส ในหมู่บ้านซึ่งเขาอาศัยอยู่ เขาเลี้ยงน้อง ซึ่งเรียนอยู่ชั้น ป.2 พ่อแม่ไปทำงานต่างจังหวัด แต่เขาสามารถบริหารจัดการด้วยตัวเองคนเดียว เราคิดว่าควรจะขายอย่างไร ตั้งราคาเท่าไรจึงจะขายได้ และทำไร พ่ออยู่ได้ เราจึงคิดว่าวันนี้ เราจะอาจของมาขายมากน้อยเพียงใด โดยดูจากสินค้าอากาศ และวิถีชีวิตของคนในหมู่บ้าน พวกเราทุกคนก็ตั้งใจจริงๆ นางสาวนิตยา ศรีธาราธิกุล
นางอริย์ ชัยธรรมะ
ครูโรงเรียนบ้านเมืองกาญจน์ ”
- “ เราจัดงานอะไร รุ่นพี่จะช่วยรุ่นน้อง เราจะแบ่งงานกันทำ เราจะช่วยประสานงาน ช่วยกันเตรียมงาน ช่วยกันจัดงาน ครูก็แค่เป็นที่ปรึกษา และอำนวยความสะดวกบ้างเท่านั้น เช่น การเขียนโครงการขอเงินหน่วยงานภายนอกเพื่อไปสอนโรงเรียนไกลๆ การออกไปช่วยสอนน้องๆ ระดับประถม เขาก็ช่วยกันทำงานอย่างเป็นระบบ นางสาวสมพร นิลอินทร์
ครูโรงเรียนศรีชัยวิทยา ”
- “ โรงเรียนได้ก้าวสู่โลกกว้างทางอาชีพ อย่างหาที่ใหม่ไม่ได้ นางนงนุช นพวงคัยทอง
ครูโรงเรียนเมืองนครราชสีมา ”
- “ ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงตั้งแต่กระบวนการคิด กระบวนการปฏิบัติงานออกมาเป็นผลผลิตและเป็นนวัตกรรมที่มีคุณภาพ ทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะชีวิตที่แท้จริงที่จะนำไปสู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และสู่การเป็นประเทศไทย 4.0 นายสมชาย โนนหาญ
ผอ.โรงเรียนกาญจนาภิเษก ”
- “ ทำให้ครูมีความรู้ ประสบการณ์ ที่นำไปถ่ายทอด ต่อยอดให้นักเรียน สามารถสร้างงานอาชีพได้จริง นางพรทิพย์ อภิบาลสินพันธ์
ครูโรงเรียนบ้านดง ”
- “ ทำให้ตนเองมีคุณค่า พร้อมทั้งพัฒนางานให้ดียิ่งขึ้น มีคุณภาพเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับชุมชน สังคม นางอรุณ ใยริยะ
ครูโรงเรียนเกษตรศาสตร์ชัยใหม่ ”
- “ นักธุรกิจน้อยที่มีคุณธรรมของโรงเรียนบ้านภูเขาทอง มีส่วนร่วมปกป้องการทุจริตปิดใบรับที่เป็นมรดกของชุมชน โดยการทำธุรกิจปลูกผักทดแทนด้วยการแปลงวัฒนธรรมให้เป็นทุน นางสาวนิตยา นิลอินทร์
อติครูโรงเรียนบ้านภูเขาทอง ”
- “ จาก... ผู้ปกครอง บอกว่าส่งลูกหลานมาเรียนหนังสือ ไม่ได้ส่งมาท้อแท้ จำพวเจ้าต้องต่อสู้กับอุปสรรค และคำนึงของชุมชนอย่างมากนาย เมื่อฝึกให้นักเรียนคิดเป็น ทำได้ ขายเป็นอย่างดีจริง ปัจจุบันเด็กมีรายได้แม่เขา การเป็นผู้ปกครอง ผู้ปกครองเข้ามาฝึกท้อแท้มีรายได้ด้วย ปัญหาเด็กแอบไปเที่ยวหายไป... ผู้ปกครองชื่นชมสนับสนุน นางเกษร นานส
ครูโรงเรียนบ้านดงสำราญ ”
- “ เด็กๆในโครงการ ครูไม่ต้องบอกไม่ต้องสั่งอะไรมา เขาจะรู้จักหน้าที่ความรับผิดชอบ มีน้ำใจช่วยเหลือครู ช่วยเหลือเพื่อน ช่วยกันทำงานจนสำเร็จเรียบร้อยแล้ว นางอมรรัตน์ อ่อนนาง
ครูโรงเรียนพุทธบาทวิทยา ”
- “ ลูกศิษย์ในโครงการจะมีความรับผิดชอบสูง ครูไม่ต้องคอยสั่งงานควบคุมให้ทำงาน เขามีความขยันอดทนในการทำงานมากกว่าเด็กทั่วไป รู้จักบริหารจัดการ จัดแบ่งหน้าที่กันทำงาน ครูไม่ต้องเหนื่อย มีนักเรียนบางคนเมื่อจบจากโรงเรียนไปแล้วได้ไปทำธุรกิจร้านค้าของตัวเอง นางนงนุช นพวงคัยทอง
ครูโรงเรียนบ้านดงสำราญ ”
- “ นักเรียนได้เรียนรู้การประยุกต์ รูปแบบ การออกแบบลดรายจ่าย การถอนจากตัวเงินเข้าตัวเงิน ปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นจนดีขึ้นสอดคล้องกับความต้องการของตลาด เพื่อให้ขายได้ ผ่านการปฏิบัติจริง นางสาวอรุณรัตน์ ก้อนจำปา
ครูโรงเรียนบ้านดงสำราญ ”
- “ พฤติกรรมลูกสาวเปลี่ยนไป จากที่เคยเรียกร้องให้ซื้อโน่นนี่พอเข้าโครงการได้ฝึกทำงาน ฝึกขาย มีรายได้เป็นของตัวเองเดี๋ยวนี้รู้จักคิดก่อนใช้เงิน รู้จักค่าเงิน รู้จักเก็บเงิน ดีใจมาก ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนวัดดอนหวาย ”
- “ จากผลงานสร้างสรรค์ คิดลดรายจ่ายระดับกลางของนักเรียน สามารถนำไปจดลิขสิทธิ์ได้ถึง 21 สาย ครูได้นำไปถ่ายทอดสู่ชุมชน เดี่ยวนี้จากที่โรงเรียนพานักเรียนไปศึกษาดูงานทะเลของภูมิภาคต่างๆก็งั้น ครูได้รับเกียรติให้เป็นที่ปรึกษาของชุมชน เป็นเรื่องที่ภูมิใจมาก นางสาวอาพร มะลิทธิ
ครูโรงเรียนชุมชนวัดจตุรพักตรพิมาน ”
- “ นักเรียนในโครงการ แต่ละคนเขาจะมีรายได้จากผลกำไรจากธุรกิจที่เขาทำ มีเงินเก็บคนละหลายพันถึงหมื่นหมื่นบาทกว่า ดีจังโรงเรียนดูแลลูกดี ลูกมีเงินไปช่วยใช้หนี้ด้วย นายสมิต ศรีธรรมชัย
ครูโรงเรียนบ้านดงสำราญ ”
- “ ทีมงานผู้รับผิดชอบโครงการเป็นแรงผลักดันและขับเคลื่อนอย่างมีคุณภาพ นายสุภากร นรธา
คณ.สพ.ราชบุรี เขต 2 ”
- “ โครงการได้สร้างให้นักเรียนให้มีทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ คิดเป็น ทำได้ ขายเป็น นางอรุณ ศรีวิภา
ครูโรงเรียนบ้านดงสำราญ ”

สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา (สนก.) สพฐ.

ภาคผนวก 4 ตารางการประชุม

ภาคผนวก 5

กิจกรรมการประชุมปฏิบัติการพัฒนาศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายโครงการนักรักกิจน้อยๆ รุ่นที่ 2

กิจกรรม	วิธีปฏิบัติกิจกรรม	วิทยากร/ทีมงาน
<ul style="list-style-type: none"> การนำเสนอโมเดลการขับเคลื่อนการดำเนินการของศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายฯ 	<ul style="list-style-type: none"> บรรยายประกอบการใช้ Power Point และ วิดีทัศน์ 	อ.วันเพ็ญ สุจิตโต
<ul style="list-style-type: none"> โมเดลการขับเคลื่อนของศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายฯ กับงานวิจัย 	<ul style="list-style-type: none"> บรรยายประกอบการใช้ Power Point 	อ.ประภาพรณ เสี่ยงค์
<ul style="list-style-type: none"> การนำเสนอผลการดำเนินการพัฒนาศูนย์ที่ประสบความสำเร็จ 	<ul style="list-style-type: none"> บรรยายประกอบการใช้ Power Point และ จัดนิทรรศการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 	1. ผอ.สมนต์ มอนไข่ รร.ศึกษาสงเคราะห์ เชียงใหม่ 2. ผอ.ศุภโชค ปิยะสันต์ รร.บ้านห้วยไร่สามัคคี 3. อ.เกษร บานชล ครูชำนาญการพิเศษ รร.บ้านดงสำราญ 4. อ.รัชดาพรรณ วัชพัชร ครูชำนาญการพิเศษ รร.ชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี
<ul style="list-style-type: none"> การสร้างแรงบันดาลใจในการทำงานร่วมกัน : พัฒนาคน พัฒนาตนเอง พัฒนากลุ่ม 	<ul style="list-style-type: none"> บรรยายประกอบการใช้ Power Point Workshop การสร้างแรงบันดาลใจ 	อ.ปราโมทย์ ธรรมรัตน์ และคณะ
<ul style="list-style-type: none"> เศรษฐกิจสร้างสรรค์และทรัพย์สินทางปัญญา 	<ul style="list-style-type: none"> บรรยายประกอบการใช้ Power Point Case study 	อ.ปราโมทย์ ธรรมรัตน์
<ul style="list-style-type: none"> การพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปสู่การจัดการเรียนรู้และการวัดผลประเมินผลการพัฒนาศูนย์แกนนำฯ 	<ul style="list-style-type: none"> การพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปสู่การจัดการเรียนรู้ - บรรยายประกอบ Power Point - ฝึกปฏิบัติการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปสู่การจัดการเรียนรู้ • การวัดผลประเมินผลการพัฒนาศูนย์ฯ • - ฝึกปฏิบัติการวัดผลประเมินผลการพัฒนาศูนย์แกนนำฯ 	อ.ไตรรงค์ เจนการ

กิจกรรม	วิธีปฏิบัติกิจกรรม	วิทยากร/ทีมงาน
<ul style="list-style-type: none"> ● การกำหนดเป้าหมายการพัฒนา การวางแผนพัฒนาศูนย์แกนนำฯ สู่เป้าหมาย (SWOT) การวัดผล ประเมินผลและการรายงานผล 	<ul style="list-style-type: none"> ● บรรยายประกอบ Power Point - ฝึกปฏิบัติการวิเคราะห์ กำหนดเป้าหมาย การพัฒนา การวางแผนการพัฒนา ศูนย์สู่เป้าหมาย (SWOT) ● - ฝึกปฏิบัติการวัดผล ประเมินผลการพัฒนา ศูนย์แกนนำฯ 	อ.วันเพ็ญ สุจิตโต และคณะ
<ul style="list-style-type: none"> ● การขยายเครือข่าย 	<ul style="list-style-type: none"> ● บรรยายประกอบการใช้ Power Point - ความสำคัญ ประโยชน์ ● - ฝึกปฏิบัติการแสวงหาเครือข่ายและการสร้าง เครือข่าย 	อ.บุญพร้อม แสนบุญ และคณะ
<ul style="list-style-type: none"> ● การวิจัยและพัฒนาศูนย์ แกนนำฯ ตามโมเดลการ วิจัยและพัฒนาศูนย์แกน นำฯ 	<ul style="list-style-type: none"> ● บรรยายประกอบการใช้ Power Point ● เกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนาตามโมเดลการ วิจัยและพัฒนาศูนย์แกนนำฯ ● ฝึกปฏิบัติวางแผนและดำเนินการวิจัยและ พัฒนาศูนย์แกนนำฯ 	อ.ประภาพรณ เสี่ยงศ์ และคณะ
<ul style="list-style-type: none"> ● การนำเสนอแผนพัฒนา ศูนย์ แกน นำ ข ย าย เครือข่ายฯ 	<ul style="list-style-type: none"> ● ตัวแทนแต่ละศูนย์ นำเสนอแผนพัฒนาศูนย์ แกนนำฯ ของแต่ละศูนย์ 	อ.บุญพร้อม แสนบุญ และตัวแทนศูนย์แกนนำฯ
<ul style="list-style-type: none"> ● การประเมินผลการ ประชุมอบรมเชิง ปฏิบัติการพัฒนา ศูนย์ แกนนำฯ 	<ul style="list-style-type: none"> ● สรุปองค์ความรู้ที่ได้รับจากการประชุม อบรมเชิงปฏิบัติการ ● ประเมินผลการประชุมอบรมเชิงปฏิบัติการ 	อ.บุญพร้อม แสนบุญ และคณะ

คณะกรรมการจัดทำเอกสาร

ที่ปรึกษา

1. นายชินภัทร ภูมิรัตน
2. นางเบญจลักษณ์ น้ำฟ้า
3. นางพจมาน พงษ์ไพบูลย์

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ผู้อำนวยการสำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา
รักษาการในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านการศึกษาพิเศษและผู้ด้อยโอกาส

คณะทำงานยกร่างเอกสาร

1. นางสาววันเพ็ญ สุจิตโต
2. นายบุญพร้อม แสนบุญ
3. นายกิตติชัย วิจิตรสุนทร
4. นางสาวประภาพรพรณ เส็งวงศ์
5. นางจันทร์เพ็ญ พรหมจันทร์
6. นางสุวิมล พุกประยูร
7. นางวรรณิ์ ชาญชิต
8. นางธนิดา ตระรุสะดำรงเดช
9. นางสาววันทนา เลิศสินไทย
10. นางสาวเจียมจิต ห้าวหาญ
11. นางสาวละอียด สดคมขำ
12. นางสาวพิสมร ้วยวุฒิ

รองผู้อำนวยการสำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา
รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก
รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35

13. นายโกเมศ หอยมุกข์
14. นางสาววรงค์ เวชประเสริฐ
15. นายอภิรมย์ สินชุม
16. นางสาวดี ผลงาม
17. นางอาลัย จันทร์กระจ่าง
18. นายเสกสรร กาวินชัย

ข้าราชการบำนาญ
ข้าราชการบำนาญ
ข้าราชการบำนาญ
ข้าราชการบำนาญ
ข้าราชการบำนาญ
ข้าราชการบำนาญ
ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39
ผู้อำนวยการโรงเรียนนิคมพิมายศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31
ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเชิงเลน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2
รองผู้อำนวยการโรงเรียนนิคมพิมายศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31
ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนทับปุดวิทยา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14
ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนหนองสูงสามัคคีวิทยา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22
ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนแจ้ห่มวิทยา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35

19. นายสมบัติ ศรีวรรณชัย	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เชียงใหม่ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
20. นางเกษร บานชล	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านดงสำราญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2
21. นางละเอียด ปู่หลุน	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนโคกม่วงทองวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1

คณะกรรมการกิจ

1. นางสาววันเพ็ญ สุจิตโต	รองผู้อำนวยการสำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา
2. นางสุวิมล พุกประยูร	ข้าราชการบำนาญ
3. นางสาวประภาพรรณ เสี่ยงวงศ์	ข้าราชการบำนาญ
4. นางวรรณิ์ ชาญชิต	ข้าราชการบำนาญ
5. นางธนิดา ตระรุสะดำรงเดช	ข้าราชการบำนาญ
6. นางสาวละเอียด สดคมขำ	ข้าราชการบำนาญ

คณะกรรมการพิมพ์และการออกแบบรูปเล่ม

1. นางสาวชิตยาภรณ์ หงษ์ทอง	นักวิชาการศึกษา สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา
2. นางสาวศรีธัญญา โชติ	พนักงานบันทึกข้อมูล สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา
3. นางสาวอมรรัตน์ ช่วยบำรุง	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา

คณะกรรมการฉบับปรับปรุง

1. นายไตรรงค์ เจนการ
  2. นายปราโมทย์ ธรรมรัตน์
  3. นางสาวประภาพรรณ เสี่ยงวงศ์
  4. นางสาววันเพ็ญ สุจิตโต
  5. นายบุญพร้อม แสนบุญ
  6. นางสาวชิตยาภรณ์ หงษ์ทอง
-